

કે.એસ.કે.વી.
કચ્છ યુનિવર્સિટીનું
મુખપત્ર

વર્ષ-૧, અંક-૧ - સપ્ટેમ્બર - ૨૦૦૭

પ્રધાન સંપાદક અને પ્રકાશક કુલસચિવશ્રી,

કે.એસ.કે.વી. કચ્છ યુનિવર્સિટી, ભૂજ

ફોન : ૦૨૮૩૨-૨૮૦૨૪૫

ફેક્સ : ૦૨૮૩૨-૨૫૨૨૨૨

સંપાદક મંડળ :

(૧) પ્રિ. પી. એમ. ભટ્ટ

- ડીન કોમર્સ ફેકલ્ટી તથા પ્રિ. કોમર્સ
કોલેજ, ભૂજ

(૨) પ્રા. ડૉ. દર્શના ધોળકીયા

- અધ્યક્ષ, ગુજરાતી વિભાગ, શ્રી આર.
આર. લાલન કોલેજ

(૩) પ્રા. બી. વી. સોલંકી

- તોલાણી કોમર્સ કોલેજ, આદીપુર

(૪) પ્રા. ડૉ. રમેશ લુહાણા

- અધ્યક્ષ, કેમેસ્ટ્રી વિભાગ, તોલાણી
આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ, આદીપુર.

(૫) પ્રા. કે. કે. બુદ્ધભટ્ટી

- અંગ્રેજી વિભાગ, શ્રી આર. આર.
લાલન કોલેજ

(૬) પ્રા. ડૉ. કે. એમ. ત્રિવેદી

- સંસ્કૃત વિભાગ, શ્રી આર. આર. લાલન
કોલેજ, ભૂજ

સંકલન :

શ્રી કે. જી. રાઠોડ

(ખાસ ફરજ પરના અધિકારી - નાણાં)

મુદ્રક :

મુદ્રેશ પુરોહિત

સૂર્યા ઓફસેટ, આંબલી ગામ,

સેટેલાઈટ-બોપલ રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૫૮.

ફોન : (૦૨૭૧૭) ૨૩૦૧૧૨

અનુક્રમણિકા

◆ સંપાદકીય	2
◆ કુલપતિશ્રીની કલમે	3
◆ શુભ સંદેશા	4-12
◆ કચ્છ પ્રવાસ દર્શન	13-14
- હરેશ ધોળકીયા	
◆ કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા ભારતીય સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના પિતામહ	15-19
- નીતા ઠાકર	
◆ KACHCHH UNIVERSITY AT A GLANCE	20
- Anil Gor	
◆ કચ્છ યુનિવર્સિટી ઘટના ક્રમ તથા માહિતી	21-24
◆ યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓની ભાગીદારી અને સિદ્ધિ	25-26
◆ યુનિવર્સિટી પરીક્ષાર્થીની સંખ્યા	27-28
◆ યુનિવર્સિટી સત્તામંડળની રચના કરવા નિયુક્ત સલાહકાર સમિતિની વિગત	28
◆ યુનિવર્સિટીના પદાધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની નામાવલી	29
◆ કચ્છ યુનિવર્સિટી રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનો અહેવાલ	29-31
- પ્રા. એમ.એન.જોષી	
◆ યુનિવર્સિટી ફેકલ્ટીના ડીનશ્રીઓની નામાવલી	31
◆ યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજોની નામાવલી	32
◆ સંલગ્ન કોલેજોના આચાર્યશ્રી પ્રાધ્યાપકશ્રીઓની માહિતી અને સેમિનાર વિગેરેની માહિતી	33-48

મુખપૃષ્ઠ ઉપરનો ફોટોગ્રાફ : યુનિવર્સિટીનું નવનિર્મિત વહીવટી બિલ્ડીંગ

સંપાદકીય.....

કાન્તિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી એમાં પ્રારંભિક વિકાસનાં એક પછી એક સોપાન સર કરવાની પ્રક્રિયામાંથી પસાર થઈ રહી છે ત્યારે યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી ડૉ. કાંતિભાઈ ગોર તથા કચ્છની કોલેજોના વરિષ્ઠ અધ્યાપકશ્રીઓને યુનિવર્સિટીનું મુખપત્ર પણ તત્કાળ શરૂ કરવાનો એક સાથે વિચાર આવ્યો તે તેને લગતી પ્રક્રિયા ત્રણેક માસ અગાઉ પ્રારંભાઈ.

સૌપ્રથમ તો મુખપત્રનાં નામકરણ વિશે વિચારતાં આપણો પ્રદેશ તે પંડિત શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માની સ્થિતિ ઉજાગર થાય એ એનું 'કચ્છકાન્તિ' એવું વિચારાયું ને સૌએ વધાવી લીધું.

કચ્છની વિવિધ શાખાઓ ધરાવતી કોલેજોના અનેક પ્રાધ્યાપકશ્રીઓ પ્રાદેશિક રાષ્ટ્રીય, આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ પોતાનાં સંશોધન-લેખનથી જોડાયેલા છે. છેલ્લાં વરસોનું તેમનું કાર્ય સતત અભિવ્યક્ત થતું રહે તે પ્રત્યાયન પામતું રહે એ આ મુખપત્રના હવે પછીના અંકોની કામગીરી રહેશે. જુદી જુદી કોલેજોના, સંસ્થાઓના, યુનિવર્સિટીઓના સમાચારો, ઠરાવો પણ એમાં સામેલ થશે.

પ્રથમ તબક્કે તો કચ્છ જેવા દૂરના પ્રદેશમાં લોકનાં સ્વપ્નરૂપે સાકાર થયેલી આપણી યુનિવર્સિટીની આવશ્યક વિગતો, યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજોની સમયાનુક્રમે માહિતી, છેલ્લાં ચાર વરસની યુનિવર્સિટીની સિદ્ધિઓ, યુનિવર્સિટીનું નામ જેમના સાથે સાદર સંકળાયેલું છે તેવા શ્રી શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માને આદરંજલિ. જેવી વિગતો જ પ્રથમ અંકમાં સમાવવા ધારેલ છે.

આજે જ્યારે વિવિધ વિષયોમાં ભવનો, વિશાળ સંકુલ તે નવાં સ્વપ્નો લઈને યુનિવર્સિટી ભુજ મુકામે સંસ્થાપિત થાય છે ત્યારે કચ્છમાં સૌ પ્રબુદ્ધ જનો, શિક્ષણવિદો, નગરજનો, વાલીઓ તે વિદ્યાર્થીઓની શુભેચ્છાને આપણી યુનિવર્સિટીને આગળ ધપાવવાની આ સૌની મહેચ્છા યુનિવર્સિટીને પ્રગતિને પંથે લઈ જશે એવી અપેક્ષા જાગે છે.

– સંપાદક મંડળ

ડૉ. કાંતિભાઈ ગોર
કુલપતિ

કુલપતિશ્રીની કલમે.....

સંસ્કૃતિ, ભૌગોલિક સ્થિતિ અને ભૌગોલિક સમૃદ્ધિ તથા માનવ સભ્યતાના વિકાસની દૃષ્ટિએ વિશિષ્ટ એવા કચ્છ વિસ્તારને વિશ્વવિદ્યાલયની ઉપલબ્ધી થઈ છે. ગુજરાત યુનિવર્સિટીથી ૨૦૦૪માં અલગ થયેલી ૯ કોલેજોને સ્થાને ૨૬ કોલેજો ધરાવતી આ યુનિવર્સિટીએ પ્રગતિની હરણકાળ ભરી છે. ૬ જેટલાં અનુસ્નાતક ભવનો યુનિવર્સિટીએ શરૂ કર્યા છે અને યુનિવર્સિટી વિશાળ, ભવ્ય અને આધુનિક વ્યવસ્થાની દૃષ્ટિએ તૈયાર થયેલ નવા પરિસરમાં એનું કાર્ય આરંભે છે તેજ અરસામાં આ યુનિવર્સિટીનું પ્રથમ મુખપત્ર પ્રગટ થઈ રહ્યું છે તેનો આનંદ છે. સંપાદક મંડળે યુનિવર્સિટીના વિકાસની વિગતો અને વર્તમાન સ્થિતિનો આલેખ મુકવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે. તેથી એ વિગતો દોહરાવવાની જરૂર નથી લાગતી.

‘કચ્છ કાંતિ’ શબ્દ જ કચ્છ પ્રદેશ, કચ્છ યુનિવર્સિટી અને કચ્છના સપૂત અને ભારતના કાંતિગુરૂ પંડિત શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માના પાવન સ્મરણોને ઈંગિત કરે છે.

આ મુખપત્ર કચ્છ યુનિવર્સિટીના વિકાસનો દસ્તાવેજ બની રહે અને એના હવે પછી ક્રમશઃ પ્રગટ થનાર પુષ્પગુચ્છોમાંથી યુનિવર્સિટીના વિકાસનો પમરાટ ફેલાતો રહે, આ યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપકો અને વિદ્યાર્થીઓનું હીર પ્રગટતું રહે એવી અપેક્ષા સ્વાભાવિક છે.

શ્રેષ્ઠતા અને ગુણવત્તાના સમયમાં આ મુખપત્ર યુનિવર્સિટીનું ‘દર્પણ’ બને તેવી અને ગુણવત્તાનો આધાર યુનિવર્સિટીના સમગ્ર પરિવારના સહકાર પર છે.

આ મુખપત્ર સાથે સંકળાયેલા સહકર્મચારીઓ અને સંપાદનનું કાર્ય કરતાં સૌ પ્રાધ્યાપક મિત્રોને અભિનંદન સાથે ‘કચ્છ કાંતિ’ની ગુણવત્તા માટેની પ્રતિબદ્ધતાની અપેક્ષા રાખું છું.

‘કચ્છ કાંતિ’ સમાજ, વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષણ સંસ્થાઓ વચ્ચે સેતુનું કાર્ય કરે એ માટે સૌ ના સહયોગ સહકારની શ્રદ્ધા સાથે ‘કચ્છ કાંતિ’ની ગુણવત્તા માટેના સૂચનોની અપેક્ષા સહ...

- ડૉ. કાંતિભાઈ ગોર

કુલપતિ,

કાંતિગુરૂ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી

ભુજ-૬૨૬૧

નવલ કિશોર શર્મા
રાજ્યપાલ, ગુજરાત

સંદેશ

કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ વિશ્વવિદ્યાલયનું મુખપત્ર “કચ્છકાંતિ” પ્રગટ થનાર છે જાણી આનંદ થયો.

ગુજરાતની સંસ્કૃતિમાં કચ્છની ભાતીગળ, રંગારંગ પરંપરાનું અનેરું મહત્ત્વ છે. કચ્છની ધીંગી ધરા તેના લોકશક્તિ, લોકકલા, લોકસાહિત્ય અને ભવ્ય ઇતિહાસથી વિશ્વપ્રસિદ્ધ છે. “કચ્છકાંતિ”ના માધ્યમથી કચ્છના સાંસ્કૃતિક વારસાની ઝલક જન-જન સુધી પહોંચશે તેવી આશા સહિત કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટીના મુખપત્ર “કચ્છકાંતિ”ના પ્રકાશનની સફળતા અર્થે હું હાર્દિક શુભકામનાઓ પાઠવું છું.

નવલ કિશોર શર્મા

: નવલ કિશોર શર્મા :

નરેન્દ્ર મોદી

મુખ્ય મંત્રી, ગુજરાત રાજ્ય

સંદેશ

શિક્ષણ જગત એ દરેક ક્ષેત્રના વિકાસનું ઉદ્ગમ સ્થાન છે. શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ દ્વારા વિદ્યાર્થીના જીવનકાળ દરમિયાન અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓથી તેમનામાં રહેલ આંતરિક સુઝ વિકસાવી વિદ્યાર્થીઓની સર્વાંગી વિકાસ કરવામાં આવે છે.

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા 'કચ્છ ક્રાંતિ' શીર્ષકની મુખપત્ર પ્રકાશિત કરવાનું આયોજન કરાયું છે તે જાણી આનંદ થયો.

આ પ્રસંગે યુનિવર્સિટીના ઉત્તરોત્તર વિકાસની શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું.

સૌનો,

(નરેન્દ્ર મોદી)

પ્રતિ,

કુલસચિવશ્રી,

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છયુનિવર્સિટી,

પહેલો માળ, ગુજરાત ટુરિઝમ હોટલ તોરણ,

કોલેજ રોડ, ભુજ (કચ્છ) - ૩૭૦ ૦૦૧.

આનંદીબેન પટેલ
શિક્ષણ મંત્રી, ગુજરાત રાજ્ય

ક્રમાંક : શિ/ઉ.ટેક./મ.બા.ક./ર.યુ.સા.પ્ર./૧૧૭/૨૦૦૬-૦૭
મંત્રી,
શિક્ષણ, ઉચ્ચ અને ટેકનિકલ શિક્ષણ, મહિલા અને
બાળકલ્યાણ, રમતગમત, યુવા, સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ,
ગુજરાત રાજ્ય,
બ્લોક નં. ૧/૨, સરદાર ભવન, ગાંધીનગર-૩૮૨ ૦૧૦.
ફોન/ફેક્સ : (૦૭૯) ૨૩૨૨૩૦૮૦, ૨૩૨૩૮૦૭૩ (કચેરી)
તારીખ :

કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા “કચ્છ ક્રાંતિ” નામનું યુનિવર્સિટીનું મુખપત્ર બહાર પાડવા જઈ રહ્યા છે, જેની વિગતો જાણી આનંદ થયો.

આ મુખપત્રનો પ્રથમ દળદાર કચ્છ ક્રાંતિ કચ્છનું દર્પણ થાય તથા કચ્છના સાંસ્કૃતિક, ઐતિહાસિક તથા કલાનો ઉત્કૃષ્ઠ મુખપત્ર થઈ રહે તે માટે કચ્છ યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજોના પ્રાધ્યાપકશ્રીઓ ના માર્ગદર્શન હેઠળ કામગીરી આરંભી રહ્યા છે. આપની યુનિવર્સિટી દ્વારા ઉચ્ચ શિક્ષણ ક્ષેત્રે રસ દાખવી વિદ્યાર્થીઓને સુચારૂ અને જીવનલક્ષી શિક્ષણ સરળતાથી મળી શકે તે માટે વિશેષ પ્રયત્નો કરવામાં આવ્યા છે, જે આવકારદાયક છે. વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ સિવાય અન્ય ક્ષેત્રોમાં પણ કંઈક કરી બતાવવા માટે યોગ્ય પ્લેટફોર્મ મળી રહે છે.

આપ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવનાર “કચ્છ ક્રાંતિ”ની પુસ્તિકાં જે યુનિવર્સિટીનું મુખપત્ર છે જે સફળતાપૂર્વક બહાર પડે તેવી મારી હાર્દિક શુભકામના પાઠવું છું અને સાથે સાથે કચ્છ યુનિવર્સિટી ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ કરે તેવી શુભેચ્છાઓ.

(આનંદીબેન પટેલ)

પ્રતિ,
કુલસચિવશ્રી,
ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા
કચ્છ યુનિવર્સિટી,
ભુજ (કચ્છ)

P. S. Gadhavi
Member of Parliament
(LOK SABHA)

PH. : 02832 - 251177 (R)
256177 (O)
ODHAVRAM APTT.,
NEAR JUBILEE GROUND.
BHUUJ-KUTCH. PIN-370001

Date : 30-6-2007

પ્રતિ,
કુલસચિવશ્રી,
ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા
કચ્છ યુનિવર્સિટી
ગુજરાત ટુરીઝમ હોટલ તોરણ
કોલેજ રોડ, ભુજ.

સ્નેહી શ્રી,

સાદર જય ભારત વિ.જે. કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા 'કચ્છક્રાંતિ' નામનું યુનિવર્સિટી મુખપત્ર બહાર પાડવાનું આયોજન વિચારવામાં આવેલ છે તે જાણી અત્યંત આનંદની લાગણી અનુભવું છું. કચ્છ યુનિવર્સિટીની સંલગ્ન કોલેજોનાં વિદ્વાન પ્રાધ્યાપકશ્રીઓ અને આપણી યુનિવર્સિટીનાં વિદ્વાન કુલપતિ શ્રી ડૉ. કાન્તીભાઈ ગોરના માર્ગદર્શન હેઠળ તૈયાર થતું કચ્છની આગવી અસ્મિતા અને કચ્છનાં સાંસ્કૃતિક ઐતિહાસિક તથા કલાના ઉત્કૃષ્ટ વારસાને ઉજાગર કરતું આ મુખપત્ર કચ્છનું દર્પણ બની રહે તેવી મારી હાર્દિક શુભેચ્છાઓ પાઠવતાં આનંદ અનુભવું છું.

કુશળ હશે.

લિ. સ્નેહાધીન

(પુષ્પદાન શં. ગઢવી)

ગોપાલભાઈ જી. ઘુઆ
ધારાસભ્ય

ઝ-મુન્દ્રા મત વિસ્તાર
શ્રી મતીયાનગર, દબડારોડ,
અંજાર (કચ્છ). ૩૭૦ ૧૧૦
ફોન નં. ઘર : ૨૪૩૨૯૯, ઓ. ૨૪૨૯૭૭
મો. ૯૮૨૫૨૫૧૩૦૩, ફેક્સ : ૨૪૩૯૦૬

તારીખ ૫-૭-૦૭

શુભેચ્છા સંદેશ

કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા “કચ્છકાંતિ” નામનું યુનિવર્સિટીનું મુખપત્ર પ્રકાશન કરવામાં આવી રહ્યું છે એ જાણી મને આનંદ થયો.

“કચ્છકાંતિ” કચ્છનું દર્પણ થાય તથા સાંસ્કૃતિક, ઐતિહાસિક તથા કલાનું ઉત્કૃષ્ટ મુખપત્ર તૈયાર થાય તે માટે હાર્દિક શુભેચ્છા પાઠવું છું.

પ્રતિ,
શ્રી ડૉ. કાન્તીભાઈ ગોર
કુલપતિશ્રી
કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા
કચ્છ યુનિવર્સિટી
પહેલોમાળ, ગુજરાત ટુરિઝમ હોટલ તોરણ,
કોલેજ રોડ, ભુજ - કચ્છ.

(ગોપાલભાઈ ઘુઆ)

શિવજી કે. આહીર
ધારાસભ્ય-ભુજ

૨/સી, પંકજ કોમ્પ્લેક્સ, ન્યૂ સ્ટેશન રોડ,
ભુજ-કચ્છ. ૩૭૦ ૦૦૧
ફોન નં. (ઓ.) ૦૨૮૩૨-૨૨૩૮૮૯
(ઘર) ૦૨૮૩૨ - ૨૫૦૪૩૪
તારીખ ૨-૦૭-૨૦૦૭

જા.નં. : ભુજ-વિસક-જન-૨૦૨-૨૦૦૭

પ્રતિ,
કુલસચિવ મહોદય,
કાન્તિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા;
કચ્છ યુનિવર્સિટી-ભુજ.

મને એ જાણીને આનંદ થયો કે, આપણી કચ્છની યુનિવર્સિટી “કચ્છ કાંતિ” નામનું યુનિવર્સિટીનું મુખપત્ર દળદાર તથા માહિતી સભર અંક ગુરુપૂર્ણિમાના પવિત્ર અવસરે અનાવરણ થાય તે રીતે તૈયાર કરી રહેલ છે.

યુનિવર્સિટી પણ કચ્છી, કુલપતિ પણ કચ્છી તેમજ કુલસચિવ પણ કચ્છીનું આ સુભગ મિલન ‘શ્રી ઈન વન’ જેવું છે, જે સમગ્ર કચ્છના હિતમાં છે.

કુલપતિ ડૉ. કાન્તિભાઈ ગોર તેમજ કુલ સચિવ મા. પ્રા. અનિલભાઈ ગોરનો કઠોર પરિશ્રમ રંગ લાવે છે, તે બાબત નિર્વિવાદ છે અને તેની મેં સુપેરે હૃદયપોથીમાં નોંધ લીધી છે.

પ્રસ્તુત અંકને ચાર ચાંદ લાગે તે માટે વિદ્વાન પ્રાધ્યાપકશ્રીઓની મહેનતની પણ નોંધ લેવી રહી.

આપના આ પ્રથમ મહત્વના અને અનિવાર્ય તેવા કાર્યને મારી શુભેચ્છા હોય જ હોય. શાયર હુસેનભાઈ ખત્રી ‘કમર કચ્છી’નો શેર આ પ્રસંગે યાદ આવે છે :

‘બંધીને ખણેજી નતી વે જરૂરત,
તલબગાર વેં સે તણીને અચેતા’
ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ.

ભવદીય,

શિવજી કે. આહીર
ધારાસભ્ય-ભુજ.

Dr. Nima Acharya
M.D. (Gynecologist)
M.L.A. Anjar (Kutch-Gujarat)

Plot No. 267, Ward 12 B,
Navjivan Hospital, Gandhidham,
Dist - Kutch (Gujarat). - 370 201
Ph. : 2372736, 220715 Fax : 234854

Date : 2-07-2007

શુભેચ્છા સંદેશ

પ્રતિ,
કુલસચિવશ્રી,
કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી,
પહેલો માળ, ગુજરાત ટુરીઝમ હોટલ તોરણ,
કોલેજ રોડ, ભુજ-કચ્છ.

માનનીય શ્રી,
નમસ્કાર,

આપનો તા. ૨૮-૬-૨૦૦૭ વાળો પત્ર મળ્યો.

મને એ જાણીને ખૂબ જ ખુશી થઈ છે કે કચ્છ યુનિવર્સિટી કચ્છ કાંતિ નામનાં યુનિવર્સિટીના પોતીકાં મુખપત્રનું પ્રકાશન કરવાની તૈયારી કરે છે.

યુનિવર્સિટીનું મુખપત્ર એ તેનો અરીસો છે. તેની તમામ પ્રવૃત્તિનું તેમાં પ્રતિબિંબ પડે છે. કચ્છની ધરતીમાં વિપુલ પ્રમાણમાં ખનીજ છે. આ સરહદી જિલ્લાના ગ્રામ્ય વિસ્તારોની બહેનોને ટેરવે હસ્તકળા રમે છે. કચ્છની બાંધણી વિશ્વ વિખ્યાત છે. કચ્છનું માટીકામ જગ પ્રસિદ્ધ છે. આ બધું જ કચ્છકાંતિના માધ્યમ દ્વારા ઉજાગર થશે તેવો વિશ્વાસ છે.

તા. ૨૬મી જાન્યુઆરી ૨૦૦૧ના વિનાશક ભૂકંપમાં કચ્છ ભાંગી પડ્યા પછી ફરી બેઠું થયું છે. કચ્છમાં કરોડો રૂપિયાના ઉદ્યોગો આવ્યા છે. વિપુલ પ્રમાણમાં રોજગારીની તક વધી છે. કચ્છ વિકાસ તરફ હરણફાળ ગતિથી આગળ વધી રહ્યું છે. એ કચ્છી માડુના ખમીર અને ખુમારીને કારણે જ શક્ય બન્યું છે.

કચ્છકાંતિ મુખપત્ર વાસ્તવિક રીતે કચ્છમાં કાંતિ સર્જક બને તેવી અપેક્ષા છે. આ પ્રસંગે આપ સૌને ખૂબ.....ખૂબ.....અભિનંદન અને શુભેચ્છાઓ.

કચ્છ કાંતિના પ્રકાશનને શાનદાર સફળતા ઈચ્છું છું.

ડૉ. નીમા આચાર્ય
ધારાસભ્ય-અંજાર

85 Modi street,
Fort, Mumbai - 400 001.

☎ Office: 2269 6275

Resi : 2618 3597

At Post-Lakadia
Taluka-Bhachau, Dist-Kutch,
Pin Code-370 145. (Gujarat)
Mobile : 98252 25944

Dt. 10/9/2007

Babubhai Meghji Shah
M.L.A. Rapar
Gujarat State

આદરણીય શ્રી ડૉ. કાંતિલાલભાઈ ગોર સાહેબ

કાંતિ ગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટીનાં મુખપત્ર “કચ્છ કાંતિ”નું પ્રકાશન શરૂ કરી રહ્યા છો જાણી આનંદની લાગણી વ્યક્ત કરું છું.

સ્વપ્ન વાંઝીયા નથી હોતા ક્યારેક તો સાકાર થાય જ છે તેનું ઉદાહરણ કચ્છ યુનિવર્સિટી અને કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માનું નામ આ યુનિવર્સિટી સાથે જોડાય તેને સુયોગ રૂપે ગણીએ.

સાત સાગરના પાર વિયેનામાં ડૉ. શ્યામજી કૃષ્ણવર્માએ શિક્ષણ પ્રેમ દાખવી લાખો રૂપિયાની સ્કોલરશીપ પોતાની કમાઈનાં પૈસાનું અનુદાન કરેલ અને વિલમાં આખરી ખ્વાહીશ ભારતમાં જ પોતાના અસ્થિનું વિસર્જન કરાવી ભારતની ધરતીમાં જ ધરબાવાનું પસંદ કરેલ. આ ઘટનાઓ રોમાંચક અને પ્રેરક બની રહે તેવી લાગણી “કચ્છ કાંતિ”ના માસિક પ્રકાશનને મોકલું છું.

Babubhai Meghji Shah
ના સેલ

લી. બાબુભાઈ મેઘજી શાહનાં વંદન

પ્રતિ,
ડૉ. કાંતિલાલભાઈ ગોર
વાઈસ ચાન્સેલરશ્રી
કાંતિગુરુ શ્યામજી
કૃષ્ણવર્મા
કચ્છ યુનિવર્સિટી
ભૂજ-કચ્છ

P. PANNEERVEL, (IAS)
Principal Secretary

Telegram : EDSEC
Telephone : (079) 23251301
23251303
Fax : (079) 23251325

Government of Gujarat

ગુજરાત સરકાર

Education Department

શિક્ષણ વિભાગ

Block - 5, 7th Floor

બ્લોક નં.૫, ૭મો માળ,

Sardar Bhavan, Sachivalaya,

સરદાર ભવન, સચિવાલય,

Gandhinagar - 382 010

ગાંધીનગર-૩૮૨ ૦૧૦

તારીખ: ૧૮-૮-૨૦૦૭.

શુભેચ્છા સંદેશ

કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા “કચ્છ કાંતિ” નામનું મુખપત્ર બહાર પાડવાની તૈયારી કરવામાં આવી રહી છે, એ જાણી ખૂબ જ આનંદ થયો.

કચ્છ કાંતિ મુખપત્રમાં કચ્છ જિલ્લાનું દર્પણ તથા કચ્છના કલા, સાંસ્કૃતિક, ઐતિહાસિક એવા સ્થળોની ઝાંખી કરાવવા માટે કોલેજના પ્રાધ્યાપકશ્રીઓએ કુલપતિના માર્ગદર્શન નીચે કામગીરી આરંભી દીધેલ છે. તે જાણી ખૂબ જ આનંદ થયો. આવા મુખપત્ર દ્વારા કચ્છ સંસ્કૃતિ વિશે વિશેષ માહિતી પ્રાપ્ત થઈ શકશે. આવી સચિત્ર, સચોટ અને વિવિધ ક્ષેત્રોને આવરી લેતાં મુખપત્ર તૈયાર થતાં, કચ્છ સંસ્કૃતિ વિશે દેશના ખૂણે ખૂણે વસતા અનેક ગુજરાતીઓ તથા દેશભરના નાગરિકોમાં કચ્છ જીવંત થશે. કચ્છ યુનિવર્સિટીના કુલપતિ તથા કોલેજના પ્રાધ્યાપકશ્રીઓના સહયોગ પ્રયાસથી આ પ્રથમ દળદાર માહિતી સભર અંક વહેલાસર પ્રગટ થાય અને “કચ્છ કાંતિ” મુખપત્રને જનસમુદાયની વચ્ચે ભવ્ય લોકપ્રિયતા મળે એવી શુભેચ્છા.

ડૉ.કાંતિભાઈ ગોર,

કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી,
પહેલો માળ, ગુજરાત ટુરીઝમ હોટલ તોરણ,
કોલેજ રોડ, ભૂજ - કચ્છ .

પી. પનીરવેલ

કચ્છનું પ્રવાસ “દર્શન”

- હરેશ ધોળકિયા

દરેક બાબત બે રીતે જોઈ શકાય છે. સ્થૂળ રીતે અને સૂક્ષ્મ રીતે.

સ્થૂળ રીતે જોવું એટલે આંખ જે અને જેટલું જુવે-જોઈ શકે તેટલું જ જોવું. આમાં તે બાબતનું ભૌતિક સ્વરૂપ જ જોવા મળશે.

સૂક્ષ્મ રીતે જોવું એટલે તેમાં ભૌતિક સ્વરૂપ તો દેખાય જ, પણ આ ભૌતિક દૃશ્ય પાછળ તેનો અર્થ, તેનો હેતુ પણ “દેખાય.” દૃશ્યનું અર્થઘટન પણ થાય. સ્થૂળ જોવામાં કેવળ ‘દૃશ્ય’ જ દેખાય છે, પણ સૂક્ષ્મ જોવામાં ‘દર્શન’ પણ થાય છે. દૃશ્ય-દર્શન બન્ને “જોઈ” શકાય છે. તો તે પૂર્ણ જોયું ગણી શકાય.

પ્રવાસ કરતી વેળા પણ આ યાદ રાખવાની જરૂર છે. જ્યારે પ્રવાસ કરવા ખાતર કરાય, ત્યારે તે સ્થૂળ પ્રવાસ બની જાય છે. તેમાં કેવળ કેટલાં સ્થળો જોયાં તેની યાદી આપી શકાય છે. તેના ‘કેવળ’ ફોટો પાડી શકાય છે. આમાં પ્રવાસી પાછા આવે છે ત્યારે તેના પાસે માહિતી હોય છે-દર્શન નથી હોતું.

પણ જો ‘દર્શન’ સાથેનો પ્રવાસ કરાય, તો દૃશ્યો તો જોવા મળે જ છે, પણ તેની પાછળનું દર્શન (perception) પણ જોવા મળે છે. સ્થળનું ‘મહત્વ’ સમજાય છે. તેના હોવાનું કારણ સમજાય છે. ત્યારે જ ‘જોવું’ સાર્થક થાય છે.

કચ્છ જિલ્લાનો પ્રવાસ કરવો હોય અને તે કરવા જેવો છે, તો, આવું દર્શન હોય તો, તેનાં દરેક સ્થળો તેની સમૃદ્ધિ પ્રગટ કરે છે જે જોયા પછી, માહિતી સાથે, એક સમગ્ર દર્શન પ્રવાસીના ચિત્તમાં ઊભું થાય છે. તે કોઈ સ્થળમાં પ્રવેશ કરે છે ત્યારે પ્રવાસી જ હોય છે, પણ પ્રવાસને અંતે દર્શક, સંશોધક, જ્ઞાની પણ બની શકે છે. કચ્છનાં દરેક સ્થળ વિશે આવું લખી શકાય, પણ તેનાં વિશિષ્ટ પાસાંઓ જ કેવળ સમજાય, તો પણ આ દર્શન ઊભું થવાની ખાતરી છે.

પ્રથમ સ્થૂળ બાબત તપાસીએ. કચ્છની ભૂગોળ. કચ્છની ભૌગોલિક સ્થિતિ જ પ્રવાસીને રોચકતા આપે છે. માત્ર ભૌતિક સ્તરે જોઈએ તો કચ્છમાં ભૌગોલિક વૈવિધ્ય અદ્ભુત છે. કચ્છમાં રણ છે, દરિયો છે, ડુંગરો છે, લીલોછમ્મ વિસ્તાર છે અને સૂકો ભટ્ટ વિસ્તાર પણ છે. એકી સાથે આટલું વૈવિધ્ય ભારતમાં ક્યાંય નથી. રાજસ્થાનમાં રણ છે, પણ દરિયો નથી. અન્યત્ર દરિયો છે, તો રણ નથી. લીલા-સૂકા વિસ્તારો પડોશમાં ભાગ્યે જ જોવા મળે.

કચ્છની એક બીજી વિશિષ્ટતા એ છે કે તેની ભૂમિ વારંવાર દરિયામાં ડૂબી છે અને ફરી ફરી બહાર આવી છે. લાખો વર્ષથી આ ઘટના બનતી રહી છે. પરિણામે જમીન પર લાખો વર્ષ જૂનાં અશ્મિઓ પણ જોવા મળે છે. આધુનિક શહેર કે ગામ પાસે આ પ્રાચીનતમ અવશેષો જોવા મળે છે.

આવું જ કચ્છના હવામાન વિશે છે. કર્કવૃત્ત પર હોવાથી અત્યંત ગરમી હોવી સ્વાભાવિક છે. પણ તે તો અન્યત્ર પણ જોવા મળે છે. પણ અમદાવાદ-મુંબઈ-રાજકોટમાં ચોવીસે કલાક ગરમી હોય છે, ત્યારે કચ્છમાં સાંજ પડે અને હવામાન ઠંડું થવા લાગે છે અને રાત્રે તો, ખુલ્લામાં સૂવાય તો, ઠંડીનો અહેસાસ થાય છે. જાણે હવા ખાવાનાં સ્થળે રહેતા હોઈએ તેવો અનુભવ થાય.

તો, કચ્છનો ઈતિહાસ ?

ઈતિહાસના ઉષ્કાળથી પશ્ચિમ અને પૂર્વમાં જવા માટે કચ્છ રાજમાર્ગ રહ્યો છે. ભારતની પશ્ચિમેથી આવનારા પ્રવાસીઓ, યુદ્ધખોરો વગેરે કચ્છમાંથી પસાર થઈ આગળ વધ્યા છે. તેમાંના ઘણા રોકાઈ પણ ગયા છે. આના પરિણામે ઘણી જાતિના લોકોનું મિશ્રણ કચ્છની પ્રજામાં જોવા મળે છે. કચ્છના મૂળ વતનીઓ કોણ છે તેનો ઝડપથી એટલા માટે જ ખ્યાલ નથી આવતો. તે મિશ્ર પ્રજા જ રહી છે.

આ જ રીતે સોળમાં સૈકામાં રાજાશાહી એક જ વંશમાં સ્થિર ન થઈ, તે પહેલાં વિવિધ રાજ્યો-રાજવીઓ-વંશો કચ્છ પર રાજ કરી ગયા છે. ગુપ્ત, ક્ષત્રપ - વગેરે અનેક રાજવીઓની છાપ, તેમની સ્મૃતિઓ કચ્છમાં જોવા મળે છે. રામાયણ-મહાભારતનાં ચિહ્નો પણ જોવા મળે છે. વિદેશીઓનાં સ્મૃતિચિહ્નો પણ જોવા મળે છે. કચ્છનું ઐતિહાસિક અને રાજકીય વૈવિધ્ય કચ્છની પ્રકૃતિનો ખ્યાલ આપે છે.

આ વૈવિધ્યના પરિણામે કચ્છમાં અન્ય લોકો-જાતિઓ-ધર્મો પ્રત્યે સમભાવ રહ્યો છે. માટે જ કચ્છમાં બધા જ ધર્મો પણ સ્વસ્થતાથી રહી શક્યા છે અને ફાલ્યા-ફૂલ્યા છે. તેમના વચ્ચે કદી પણ ઘર્ષણ નથી થયું. કોમવાદ લગભગ અદૃશ્ય છે. ભૂતકાળમાં પણ બૌદ્ધો, જૈનો, શીખો, યહુદીઓ - બધા પ્રેમથી સાથે રહ્યા છે.

કચ્છની સંસ્કૃતિનું વૈવિધ્ય પણ આકર્ષે છે. જેમ ધર્મો સાથે રહ્યા છે, તેમ અનેક ભાષાઓનો પરિચય થવાથી કચ્છે પોતાની વિશિષ્ટ બોલી “કચ્છી” વિકસાવી છે. ગુજરાતી, પંજાબી, સિંધી અને રાજસ્થાનીનું મિશ્રણ છે તે પરિણામે તેની સમન્વયાત્મક મીઠાશ માણવા મળે છે.

તેવું જ લોકોનું. કચ્છમાં, આગળ કહ્યું તેમ, વિવિધ પ્રજાઓ આવતી રહી. કેટલાક સ્થાયી પણ થતા રહ્યા. પરિણામે પરંપરા વૈવિધ્ય પણ ખૂબ જોવા મળે છે. હિન્દુ-મુસ્લિમ-જૈન-ખ્રિસ્તીના રિવાજો પણ જોવા મળે છે. એટલું જ નહીં, પણ પરસ્પરના સહવાસથી તે બધાનું પણ મિશ્રણ થતું રહ્યું છે. તેમાંથી પણ સમન્વયાત્મક પરંપરાઓ પણ જોવા મળે છે. તે સહિષ્ણુતાનું પણ પરિણામ છે અને તેને પરિણામે સહિષ્ણુતાનો વિકાસ પણ થતો રહ્યો છે. હિન્દુ ધર્મસ્થાનોના મુસ્લિમો કે મુસ્લિમોનાં ધર્મસ્થાનોના હિન્દુઓ પરમ ઉપાસક રહ્યા છે. માતાનો મઠ કે હાજીપીર વગેરે તેનાં ઉત્તમ ઉદાહરણો છે જ્યાં હજારો લોકો ભેદભાવ ભૂલી કેવળ ભક્ત તરીકે મસ્તક નમાવે છે. ત્યારે થતી પદયાત્રાઓ સંસ્કૃતિના સમન્વયને કલ્પનાતીત અદ્ભુત રીતે દર્શાવે છે. ઝનૂની વિશ્વમાં આ ઘટના-દૃશ્યો-ચકિત જ કરે. આ પદયાત્રાઓ પોતે પ્રવાસ માટેનું એક આકર્ષણ બને છે.

કચ્છની હસ્તકળા પણ તેનો પુરાવો છે. પ્રજા વૈવિધ્યનો જબરો પ્રભાવ હસ્તકળાઓ પર પડ્યો છે. દરેક કોમે પોતાની વિશિષ્ટ હસ્તકળા પ્રગટાવી છે. ભલે હોય તે “ભરતકામ”, પણ દરેક કોમની છાપ વિશિષ્ટ રીતે રજૂ કરે છે. તેવી જ રીતે હસ્તકળા કચ્છની ભૂગોળને પણ અદ્ભુત રીતે રજૂ કરે છે. કચ્છ એટલે, મોટા ભાગે, સૂકો પ્રદેશ છે. અહીં મોટા ભાગે ભૂખરી, સૂકી જમીન દેખાયા કરે છે. રંગહીન વાતાવરણ છે અહીં. હસ્તકળાએ તેનો જબરો સામનો કર્યો છે. કચ્છની હસ્તકળાઓ એટલે “રંગોનું હુલ્લસ !” અહીંનાં પરંપરાગત ગ્રામ્ય વસ્ત્રો જોઈએ, અને તે પણ સમૂહમાં, તો તો નાચી જ ઉઠાય. ગાંડા જ થઈ જવાય. વીન્સેટ વાન ગોગનાં ચિત્રોમાં જે ઘટ્ટ રંગો છે તેવા જ ભાતીગળ લાલ-કાળો-ભૂરા રંગોથી આ વસ્ત્રો - અને પહેરનારા - શોભી ઊઠે છે. આંખો જ ન ખસે જોનારની. ધ્રંગ જેવાં સ્થળોએ ભરાતા ગ્રામ્ય મેળામાં કોઈ પ્રવાસી ભૂલથી પણ પ્રવેશી જાય, તો તેનો કેમેરો અટકવાનું નામ જ ન લે. પ્રવાસી “અમીનસ્તો” પોકારી ઊઠે.

તેવાં જ પ્રવાસ સ્થળો. આ સ્થળોમાં સમાંતરે પ્રાગૈતિહાસિકતા, ઐતિહાસિકતા અને આધુનિકતા જોવા મળે છે. દરિયાકિનારે, ડુંગરાઓ પર, રણ કિનારે - સર્વત્ર આ સ્થળો પથરાયાં છે. તેમાં ઈતિહાસનો “સાઉન્ડ અને લાઈટ શો” સ્વાભાવિક રીતે જોવા મળે છે. કુદરતની વિરાટતા અને ભવ્યતા જોવા મળે છે. કાળા ડુંગર પણ ઊભા રહી રણને નીરખવું, પીંગળેશ્વર કે કોટેશ્વરનો દરિયો નિહાળવો, નખત્રાણાનો લીલોછમ વિસ્તાર જોવો કે ખડીર-બન્ની-લખપતના અફાટ સૂકા વિસ્તારમાં ફરવું - એક અદ્ભુત, અકથ્ય અનુભૂતિ કરાવે છે.

અને કચ્છના લોકો સતત તકલીફો સામે ઝઝૂમતા, દુકાળ-વાવાઝોડાં-ભૂકંપ વચ્ચે ખુમારીથી રહેતા લોકો પોતે ડગ્યા નથી. તકલીફોને કારણે જીવનનું અને માનવીનાં સાંનિધ્યનું મહત્ત્વ સમજે છે. પરિણામે તેમના સામે આવનાર કોઈ પણ અજાણ્યાને પળમાં પોતાના કરી દેવાની તાકાત ધરાવે છે. કચ્છનાં ગમે તે ગામમાં જઈએ, મીઠો આવકાર જ મળવાનો. અભાવગ્રસ્ત પ્રજા જીવન અને મનુષ્ય પ્રત્યે અત્યંત ભાવસભર છે. પ્રવાસીને પળભર અજાણ્યું નહીં લાગવા દે.

આ અને આવી અનેક ખૂબીઓ કચ્છના પ્રવાસમાં જોવા મળે છે.

પણ પ્રવાસી “દર્શન”ની સમજ સાથે ફરે તો જ.

જો પ્રવાસી તેની આંખમાં જિજ્ઞાસુનું આંજણ આંજી ફરે, તો કચ્છમાં સ્થૂળ મહાસાગર સાથે સૌંદર્યનો મહાસાગર પણ લહેરાતો દેખાશે. જો તેમાં તે સ્નાન કરશે, તો પોતે પણ સૌંદર્યથી લથબથ થઈ જશે. સૌંદર્ય જ્યોત બની જશે તેની ખાતરી.

શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા - ભારતીય સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના પિતામહ

- ડૉ. નીતા ઠાકર

સમગ્ર હિંદુસ્તાનમાં રાજકીય ક્ષેત્રે જે પ્રચંડ આંદોલનો જોશભરે ફેલાઈ રહ્યાં હતા તેના મુખ્ય પ્રવાહની અસરમાંથી જુદા-જુદા કારણોને લીધે કચ્છ મહદઅંશે અલિપ્ત રહ્યું હતું. કચ્છની લગભગ અડધા ભાગની પ્રજા પોતાના ગુજરાન માટે કચ્છ બહાર વ્યવસાય ચલાવી રહેલી હતી. પરિણામે કચ્છી પ્રજામાં જે વર્ગ પ્રગતિશીલ અને ઉદામ મતવાદી વિચારશ્રેણી ધરાવતો હતો તેને પોતાની રાજકીય પ્રવૃત્તિ માટે તો કચ્છ કરતા કચ્છ બહારના વિસ્તારોમાં પૂરો અવકાશ મળ્યો. ગુજરાતીઓની માફક કચ્છીઓએ પણ તેઓ ઈન્ડિયન નેશનલ કોંગ્રેસના યુસ્ત ટેકેજારો છે એમ બતાવી આપ્યું. ખ્યાતનામ ક્રાંતિકારી શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા, જેમને ભારતની રાષ્ટ્રીય ચળવળની ઘણી જોશીલી પ્રવૃત્તિઓના પ્રારંભ કરનાર ગણવામાં આવે છે.

શ્યામજી આર્ષદ્રષ્ટા હતા જે ઘટનાઓ ગાંધીજીના આગમન પછી બનવાની હતી તેના બીજ તેમણે પહેલેથી વાવ્યાં હતાં. પોતે કદાચ ચળવળમાં સીધો ભાગ નથી લીધો પણ ક્રાંતિકારીઓને અનન્ય પ્રેરણા આપી. આ તબક્કામાં કચ્છ ભલે શાંત રહ્યું પણ શ્યામજીની પ્રવૃત્તિઓથી વતનનું નામ રોશન થતું રહ્યું. તેઓ કચ્છનાં પ્રથમ સ્વાતંત્ર-સેનાની હતા એમ કહેવું અતિશયોક્તિ નથી.

પૂર્વજીવન :

શ્યામજીનું મૂળ વતન કચ્છ, જન્મ સ્થળ માંડવી, ૪ ઓક્ટોબર ૧૮૫૭ના રોજ તેમનો જન્મ થયો. પિતાનું નામ કૃષ્ણદાસ ભણશાળી તેને 'ભૂલો ભણશાળી' પણ કહેતા. ભણશાળીઓ સૂર્યવંશી રજપૂતોમાંથી છે એટલે લોહાણાઓ જેવાજ. તેના પિતા માંડવીથી વિદેશમાં જતી કાપડની ગાસડીઓ બાંધવાનું કામ કરે. ૧૦ વર્ષ વયે ૧૮૬૭માં તેની માતાનું અવસાન થયું. પાછળથી તેના પિતા એક વિધવા સાથે લગ્ન કરી મુંબઈ ગયા. શ્યામજી તેના દાદીના સહારે પાંગરવા માંડ્યા. પ્રાથમિક શિક્ષણ માંડવીમાં પૂરું કરી તેઓ ભુજ આવ્યાં. તેજસ્વી બુદ્ધિના આ વિદ્યાર્થી પર મુંબઈના શેઠ મથુરદાસ લવજી ભાટિયાની નજર પડી. અને એમણે તેને મુંબઈમાં બોલાવી શિક્ષણનો પ્રબંધ કર્યો. વિલ્સન હાઈસ્કૂલમાં ભણવાનો, રહેવાનો બધો ખર્ચ આપ્યો. આ ઉપરાંત સવાર સાંજ વિશ્વનાથ શાસ્ત્રીની સંસ્કૃત પાઠશાળામાં સંસ્કૃત ગ્રંથોનું અધ્યયન કરે, પાછળથી વિલ્સન હાઈસ્કૂલમાંથી એલ્ફીન્સ્ટનમાં પ્રવેશ મેળવ્યો જ્યાં, તેમને એ સમયની પ્રતિષ્ઠિત શિષ્યવૃત્તિ "ગોકુલદાસ પારેખ સ્કોલરશિપ" પ્રાપ્ત થઈ.

વિદ્યાભ્યાસ દરમ્યાન શ્રી રામદાસ શ્યામજીનો મિત્ર બન્યો. શ્રીમત પિતાનો પુત્ર હતો, મિત્રદાવે શ્યામજીની રામદાસને ઘેર આવ-જા થવા લાગી. રામદાસના પિતાશ્રી છબીલદાસ લલ્લુભાઈએ પોતાની પુત્રી ભાનુમતી માટે શ્યામજી પાસે પ્રસ્તાવ મૂલ્યો. અને ૧૮૭૫માં ૧૮ વર્ષની વયે ૧૬ વર્ષની શ્રીમંત શેઠની પુત્રી ભાનુમતી સાથે શ્યામજીનાં લગ્ન થયાં.

પ્રારંભિક કારકિર્દી :

આજ અરસામાં સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીનો ડંકો ભારતમાં વાગી રહ્યો હતો. ભારતનાં ભવ્ય ભૂતકાળ અને અજોડ ભારતીય સંસ્કૃતિની પુનઃસ્થાપના માટે તેઓ એક છેડાથી બીજા છેડા સુધી ધૂમી રહ્યાં હતાં. એમના આદર્શ, ચારિત્ર, બુદ્ધિચાતુર્ય અને નીડર સત્યવક્તાથી સૌ પ્રભાવિત થયા હતા. ઈ.સ. ૧૮૭૮માં શ્યામજીની એમની સાથે મુલાકાત થઈ. સંસ્કૃત ભાષા પરનો શ્યામજીનો અજબ કાબુ જોઈને સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી પ્રસન્ન થયા. શ્યામજીના હૃદયમાં સ્વામીજી ઉતરી ગયા અને એમણે એક વર્ષમાં આર્યસમાજની દીક્ષા લીધી. સંસ્કૃત ભાષા પરના વર્યસ્વને કારણે શ્યામજીને પંડિતની પદવી પ્રાપ્ત થઈ ચૂકી હતી. અને હવેથી સૌ એમને પંડિત તરીકે જ સંબોધવા લાગ્યા હતા.

દયાનંદે શ્યામજીને કહ્યું : ભગવાં પહેરવાની જરૂર નથી વિદ્યામાં પારંગત બનજે, દેશવિદેશ ભ્રમણ કરી આવ અને ભારતવર્ષની બેહાલ દશા કઈ રીતે સુધરે તેને માટે પ્રવૃત્ત થજે. સંસ્કૃત અને સંસ્કૃતિનો પ્રચાર કરજે એજ સાચો સન્યાસ છે.

પંડિત શ્યામજીને ઈંગ્લેન્ડ જઈ વધુ અભ્યાસ કરવાની ઈચ્છા હતી. ઓક્સફર્ડ યુનિવર્સિટીના સંસ્કૃત ભાષાના અધ્યક્ષ મોનિયર વિલિયમ્સ આ સમયમાં જ ભારત આવ્યાં. પંડિત શ્યામજીનો એમને પરિચય થયો. સંસ્કૃત ભાષા પરના પંડિતજીના પ્રભુત્વથી મોનિયર વિલિયમ્સ મુગ્ધ બની ગયાં તેમને સંસ્કૃત વિશ્વકોશની રચના કરવાની હતી. તે માટે શ્યામજીને ઈંગ્લેન્ડ બોલાવ્યા અને અઠવાડિયે સવા પાઉન્ડનું મહેનતાણું નક્કી કર્યું. અનેક મુશ્કેલીઓ વચ્ચે આખરે પત્ની ભાનુમતી અને ડૉ. ડી. કુન્હા પાસેથી રકમ લઈને ૧૮૭૮ના માર્ચમાં ૨૨ વર્ષની ઉંમરે તેઓ ઈંગ્લેન્ડ ગયા. અને ત્યાંની બેલિયમ કોલેજના આસિ. સંસ્કૃતનાં પ્રોફેસર નીમાયાં. આ ધંધાકીય ફરજ બજાવવાની સાથે પોતાનો જે હેતુ વધુ અભ્યાસનો હતો તેને પાર પાડવાના પ્રયત્નો પણ સાથે કરતા કરતા હતા. એમણે અંગ્રેજીનો અભ્યાસ વધાર્યો. ઓક્સફર્ડમાંથી સ્નાતક થયા. ઈનર ટેમ્પલથી બેરિસ્ટરની પરીક્ષા પસાર કરી. ફક્ત એક વર્ષના અભ્યાસથી એમણે

લેટિનભાષાની પરીક્ષા પણ ઉચા નંબરે પાસ કરી. ગ્રીક અને બીજી ભાષાઓની પણ માહિતી મેળવી ન્યાયશાસ્ત્ર, અર્થશાસ્ત્ર, તથા અસલ ગ્રીક ભાષામાં લખાયેલું બાઈબલ ભણી બીજી પરીક્ષા પાસ કરી. બેલિયમ કોલેજમાં ગુજરાતી, સંસ્કૃત અને મરાઠી ભાષણો કરનાર તરીકે તેઓ ખૂબ ખ્યાતનામ બન્યાં.

ઈ.સ. ૧૮૮૧માં પૂર્વ દેશની વિદ્યાના પંડિતોની બર્લિનમાં કોંગ્રેસ ભરાઈ તેમાં પંડિતજી નેટિવ ઈન્ડિયન ડેલિગેટ તરીકે નીમાયાં. અહીં ‘સંસ્કૃત ભારતની મહાન જીવત ભાષા’ વિષય પર અભ્યાસનિષ્ઠ નિબંધ રજૂ કર્યો. જેણે કોંગ્રેસનાં ડેલિગેટોના હૃદયમાં અગ્રસ્થાન પ્રાપ્ત કર્યું. કોંગ્રેસના રિપોર્ટમાં એ નિબંધ છપાયો.

ઈ.સ. ૧૮૮૩માં લોર્ડ નોર્થબ્રોકે ઈંગ્લેન્ડના પાટવી કુવર એડવર્ડ સાતમાની પંડિતજીને ઓક્સફર્ડમાં મુલાકાત કરાવેલી એજ વર્ષે લંડનની ઓરીયેન્ટલ કોંગ્રેસમાં હિન્દ ખાતાના સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટ તરફથી પંડિતજીને હિન્દ તરફના પ્રતિનીધિ તરીકે નીમવામાં આવ્યાં હતા. લંડનની પરિષદમાં પંડિતજીએ ‘પ્રાચીન હિન્દમાં લેખનકળાની શરૂઆત’ એ વિષય પર નિબંધ લખ્યો હતો આ નિબંધ પણ કોંગ્રેસના રિપોર્ટમાં પૂરેપૂરો પ્રગટ થયો. ઈ.સ. ૧૮૮૩માં મુંબઈના માજી ગવર્નર સર બાર્ટેલ ફીચરની દરખાસ્તથી પંડિતજીને ઈંગ્લેન્ડની રોયલ એશિયાટિક સોસાયટીના સભ્ય બનાવવામાં આવેલા.

ઈ.સ. ૧૮૮૪માં તેઓ ભારત આવ્યાં ત્યારે તેમને મોનિયર વિલિયમ્સે પ્રમાણપત્ર લખી આપ્યું : ‘એ અહીં આવ્યા ત્યારે ઊંચી કક્ષાનું સંસ્કૃત જાણતા હતાં પણ ગ્રીક કે લેટિન નહોતું આવડતું. પણ મહેનત લઈને તેમાં પારંગતતા મેળવી, હું તેમના સંસ્કૃતના જ્ઞાનથી મુગ્ધ છું. પાણિનીનું વ્યાકરણ તો તેમની જીભે છે આવો પંડિત મેં યુરોપભરમાં જોયો નથી.’

શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા અને લોકમાન્ય બાળગંગાધર તિલક :

બ્રિટિશ નીતિ તરફની વિહવળ મનોદશામાં તેમનો ભેટો લોકમાન્ય તિલક સાથે થયો. શ્યામજી અને લોકમાન્ય તિલકના વિચારો એકબીજા સાથે સહેજ અપવાદ સિવાય મોટે ભાગે સમાન હતા. રાષ્ટ્રીય વિચારોમાંતો બન્નેની દેશદાઝ ઊંડી હતી. ઉમરમાં પણ તિલક ફક્ત એક વર્ષ મોટા હતા. આમ બે વિદ્વાનો જ નહી, બે દેશભક્તોનું મિલન થયું. શ્યામજીએ સલાહ માગી ‘મુક્તિ માટે શું કરવું જોઈએ ?’ તિલકે કહ્યું : ‘દેશમાં થતાં અત્યાચારો સામે માથું ઊંચકવા સિવાય ચાલે તેમ નથી. પણ લડાઈ યોજના પૂર્વકની જોઈશે. દેશમાં જ નહી, પરદેશમાં પણ ભારતની સાચી પરિસ્થિતિનો ખ્યાલ આપવો જોઈએ. અને પરદેશમાં ભારત મુક્તિ માટે ઘણું કામ થઈ શકે તેમ છે. ‘તિલકની આ ટકોર શ્યામજીના દિલમાં વસી ગઈ તેઓએ ઉદેપુર જવાને બદલે ઈંગ્લેન્ડ જવાનું નક્કી કર્યું.

લોકમાન્ય તિલકે જે રીતે ‘કેસરી’ અને ‘મરાઠા’ પત્રો ધ્વારા પોતાના વિચારો વ્યક્ત કરી હિન્દની સ્વતંત્રતાની લડત માટે લોકોને જાગૃત કર્યા હતા તેજ રીતે તેમના જ સમકાલીન અને સમધ્યેયને અનુસરનાર શ્રી શ્યામજી એ ઈંગ્લેન્ડમાં બ્રિટનની છાતી સામે રહી ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજીસ્ટ’ પત્ર દ્વારા હિન્દની આઝાદી માટેની લડત શરૂ કરી. બન્ને મહાશયનો પત્રકાર સાથે સંસ્કૃત ભાષાના વિધ્વાન અને સ્વરાજ્યની લડત વગેરે બાબતોમાં ફાળો મહાન છે.

શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા પર સ્પેન્સરના વિચારોનો પ્રભાવ :

ઈ.સ. ૧૮૮૭નું વર્ષ શ્યામજીના જીવનની નિર્ણાયક ઘટના સર્જી ગયું. પતિ પત્ની લંડન પહોચ્યાં અને મળ્યાં સ્પેન્સરને જે સ્વતંત્રતાના હિમાયતી હતા. આ ચિંતકથી શ્યામજી આકર્ષાયા હતા. અને તેમનામાં ક્રાંતિકારી વિચારો વધુ ઉગ્ર બન્યા. લંડનના ઈનર ટેમ્પલ રેસિડન્સિયલ ચેમ્બરમાં રહેવા લાગ્યાં. તેમણે લંડન આવીને પ્રથમ કામ કર્યું - ભારત સ્વતંત્રતા પ્રાપ્તિનો હકદાર છે એવી જોરદાર ચળવળ ઉપાડી, તથા પાદરીઓ દ્વારા પરદેશમાં ભારત અસભ્ય, પછાત દેશ છે એવું જે ખોટું ચિત્ર રજૂ કરવામાં આવતું હતું તેને જોરદાર રદિયો આપ્યો. આ જ સમયે સ્પેન્સરનું ૧૮૮૮માં અવસાન થયું. ૧૯મી સદીના અંતની એ કરુણ ઘટના હતી. સ્પેન્સરની સ્મશાનયાત્રામાં જ શ્યામજીએ જાહેરાત કરી : ‘આ ચિંતક તેના વિચારોથી જીવશે, કાયમ માટે હું તેમના નામે ૧૦૦૦/- પાઉન્ડની ‘સ્પેન્સર સ્કોલરશિપ’ શરૂ કરું છું.’ આ અંગે તેઓએ ભારતમાં વસતા અને ત્યાં સ્થપાયેલી ઈન્ડિયન કોંગ્રેસના યુરોપી સર વિલિયમ્સ વેડરબર્ન પર કોંગ્રેસના આગામી અધિવેશનમાં આ જાહેરાત વંચાય એવી વિનંતી પૂર્વક પત્ર લખ્યો : રૂપિયા ૨૦૦૦/-ની એક એવી પાંચ શિષ્યવૃત્તિઓ સદગત સ્પેન્સર સ્મારક તરીકે ઓળખાશે. તેની જાહેરાત આ અધિવેશનમાં કરજો, એક શિષ્યવૃત્તિ સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીના નામે આપીશ. આ શિષ્યવૃત્તિ જે વિદ્યાર્થીને મળશે તે વિદેશમાં અભ્યાસ કરીને ભારત પાછો વળશે ત્યારે બ્રિટિશતંત્રમાં નોકરી નહીં કરે એ શરતે જ આપવામાં આવશે.’ તેણે વિશેષમાં લખેલું કે : સોક્રેટિસે કહ્યું હતું તેમ કોઈ પણ તંત્રમાં આચરવામાં આવતા અન્યાય, ગેરકાનૂનોનો પ્રતિકાર સરકારી નોકરથી થઈ શકે નહી. સ્પેન્સરે પણ ભારતનું સાહસપૂર્વક સમર્થન કર્યું હતું. નમક પરનો કરવેરો, જમીનની પેદાશોના અડધા ઉપરાંત ભાગને પડાવી લેવો, દેશી સિપાહીઓનો જ ગુલામી વધારવામાં ઉપયોગ કરવો - આ બધાનો સ્પેન્સરે વિરોધ કર્યો હતો. અને તેમણે જ, પરદેશી ધૂંસરી ધકેલવાના હિન્દી પ્રયત્નોમાં કોઈ ગૂંહો જોયો

નહોતો. શ્યામજીના છે ક ૧૮૮૮ના આ વિચારો કેટલા દૂરદર્શી હતા ? નમક પરના કરવેરાની આજ વાત પર ત્રીસ વર્ષ બાદ ગાંધીજીએ દાંડીકૂચ આદરી હતી. પણ તે દિવસોમાં શ્યામજીએ લખેલો આ પત્ર કોંગ્રેસના અધિવેશનમાં મૂકાયો નહી. અને વેડનબર્ને તેમને લખ્યું કે આ નીતિ કોંગ્રેસને હાનિકારક છે તેથી ઉપયોગ નહી થઈ શકે.

ક્રાંતિકારી પત્ર ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’ :

શ્યામજી સ્પેન્સરના વિચારોના પ્રવર્તક બની રહ્યા હતા. ત્યારે સરદારસિંહ રાણા અને મેડમ કામા તેમને મળી ગયા. ભારતની આઝાદીની લડતનો ઈતિહાસ પ્રામાણિકતાથી લખવામાં આવે તો ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’ ને વિદેશમાં સ્વતંત્રતા પ્રાપ્તિના સૌથી પહેલા સામયિક તરીકે ગણવું પડે. તેના સાથીદારો મેડમ કામાનું ‘વન્દે માતરમ્’ અને - ‘મદન તલવાર’ છગન ખેરાજ વર્માનું ‘ગદર’ ત્રણેય લંડન, પેરિસ અને સાનફ્રાન્સિસ્કોથી બહાર પડતા હતા. આમ ત્રણ આદ્ય સશસ્ત્ર ક્રાંતિના પત્રકારો પણ ગુજરાતી હતા.

શ્યામજીનું અખબાર અંગ્રેજીમાં ઈ.સ. ૧૯૦૫ના જાન્યુઆરીમાં શરૂ થયું તે સમયે ભારતમાં બંગલગની ચળવળ ચાલતી હતી. તે વખતે અરવિંદ ઘોષનું ‘વન્દે માતરમ્’ અને બ્રહ્મ બાંધવ ઉપાધ્યાયનું ‘સન્યા’ સ્વતંત્રતાની ગર્જના કરતા પ્રતીક જેવાં અખબારો હતા. ગુજરાતના એક ઉત્તમ પત્રકાર ગાંધીજી એ પછીથી ઘણા વર્ષે ‘યંગ ઈન્ડિયા’, ‘ઓપિનિયન’ અને ‘નવજીવન’ જેવા પત્રો આપ્યાં હતાં.

શ્યામજીનું અખબાર ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’ એક પેન્સની કિંમતનું હતું. ચાર પાનાં ના આ સામયિકની ત્રણ નકલો અંગત રીતે દાદાભાઈ નવરોજીએ મંગાવી હતી. એના પહેલા જ અંકમાં પાંચ શિષ્યવૃત્તિઓની જાહેરાત કરાઈ હતી. ભારતમાં તેને ‘આઝાદીના અખબાર’ તરીકે વધાવી લેવામાં આવ્યું. છેક બે વર્ષે બ્રિટિશ સરકારે સમુદ્ર દ્વારા થતી આયાતના કાયદા હેઠળ પ્રતિબંધિત જાહેર કર્યું હતું.

‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’ના મુખ પૃષ્ઠ પર તેમણે લખ્યું હતું : ‘આ પત્ર સ્વતંત્રતા અને રાજનૈતિક, સામાજિક તથા ધાર્મિક સુધારાનું મુખ પત્ર છે.’ તિલકે ‘કેસરી’માં શ્યામજીને ભારતીય સ્વતંત્રતાના સંદેશાવાહક તરીકે બિરદાવ્યા. બિપીનચંદ્ર પાલે પણ પોતાના ‘ન્યુ ઈન્ડિયા’ પત્રમાં શ્યામજીની પ્રશંસા કરી. નવેમ્બર ઈ.સ. ૧૯૦૫ના ‘ઈન્ડિયન-સોશિયોલોજિસ્ટ’ના અંક માં તિલક અને ગોખલેની સરખામણીનો લેખ આપ્યો. તેમાં તિલકની પ્રશંસા કરી હતી, ગોખલેને વ્યવસાયી રાજનીતિજ્ઞ કહ્યાં. એટલું જ નહી પણ શ્યામજીએ ગોખલેએ સ્થાપેલ ‘ભારત સેવક સમાજ’ની પણ ટીકા કરી. કારણ, આના સભ્યો ભારતમાં વિદેશીઓના શાસનને ઈશ્વરીય વરદાન સમજતા હતા. શ્યામજીની સહાનુભૂતિ જહાલપક્ષે હતી. તેમણે ગોખલે દ્વારા અપાતા ભાષણોની ભારે ટીકા કરી હતી. ‘ડેઈલી ન્યૂઝ’માં ગોખલેનો ઈન્ટરવ્યૂ છપાયો તેનો પણ તેમણે રદિયો આપ્યો હતો.

ઈન્ડિયન હોમરૂલ સોસાયટીની સ્થાપના :

પત્રિકાના નામ માટે શ્યામજી એ સ્પેન્સરની વિચારશ્રેણીનો આધાર લીધો હતો, પોતે ઉભા કરવા ધારેલા મંડળના નામ માટે આયરિશ ચળવળનું આલંબન લીધું. આયર્લેન્ડ માટે હોમરૂલ એ વખતનું ગાજતુ સુત્ર હતું. શ્યામજીએ એની આગળ હિન્દ માટે શબ્દ વધારી ‘ઈન્ડિયન હોમરૂલ સોસાયટી’ નામ આપ્યું. તેનો મુખ્ય આશય ભારતને સાંસ્થાનિક સ્વરાજ્ય અપાવવા માટે ઈંગ્લેન્ડમાં રાજકીય પ્રચાર કરવાનો હતો.

ઈ.સ. ૧૯૦૫ની ૧૮મી ફેબ્રુઆરીએ શ્યામજીના આમંત્રણને માન આપીને વીસેક હિન્દીઓ નવા મંડળને શરૂ કરવા શ્યામજીને ઘેર ભેગા થયા. હાજર રહેલાઓમાં ડૉ. સી. મુથુ, શ્રી જે. એમ. પરીખ, ડૉ. ડી.ઈ.પરેશ, શ્રી પરમેશ્વર વર્દી, શ્રી જે. સી. મુખર્જી, સરદારસિંહ રાણા અને નવાઈ લાગે એવા મવાલવિચારના શ્રી મુકુન્દ, જયકર વગેરે હતા. સર્વાનુમતે સભાએ ઈન્ડિયન હોમરૂલ સોસાયટીના ઉદ્દેશો નીચે પ્રમાણે નક્કી કર્યાં.

૧. હિન્દ માટે હોમરૂલ મેળવવું.
૨. હોમરૂલ પ્રાપ્તિ માટે બ્રિટનમાં શક્ય હોય એ સર્વ માર્ગે પ્રચાર કરવો.
૩. હિન્દની પ્રજામાં રાષ્ટ્રીય એકતા અને સ્વાધીનતાની ભાવનાનો પ્રચાર કરવો.

આ મંડળના પ્રમુખ તરીકે સર્વાનુમતે શ્યામજીની વરણી થઈ. અને પરીખ, રાણા, ગોદરેજ, સહરાવર્દી પણ ચુંટાયા. શ્રી મુખર્જી મંત્રી તરીકે નીમાયા. લંડનના ‘જસ્ટિસ’ માસિકના તંત્રી શ્રી એચ.એમ.હિન્ડમેન પણ આ સંગઠનમાં જોડાયા.

આમ શ્યામજીએ હોમરૂલનો ઝંડો ફરકાવ્યો. પોતાની નવી સંસ્થાનું નામ તથા કાર્યપ્રદેશની જાહેરાત કરી. અને કોંગ્રેસમાં કામ કરતી જુની ટોળકી સામે પ્રહાર કરવા માંડ્યા. પહેલા બે અંકમાં જે ગર્ભિત હતું એને થોડા મિત્રોની જાણમાં હતું, તે હવે હિન્દ અને

બ્રિટનની પ્રજા સમક્ષ જાહેર થયું. હિન્દમાં જે જહાલપક્ષ કહેવાતો હતો અને જેનું નેતૃત્વ લોકમાન્ય તિલક અને બિપીનચંદ્ર પાલના હાથમાં હતું, તેને પડખે શ્યામજીએ ઊભા રહેવાનું નક્કી કર્યું અને લંડનમાં વસતા નિવૃત્ત બ્રિટિશ સનદી નોકરોના દોરી સંચાર પર નભતી મવાલ સંસ્થાઓનો વિરોધ કરવા માંડ્યો.

ઈન્ડિયા હાઉસ અને ક્રાંતિ પ્રવૃત્તિ :

પહેલા તો શ્યામજીનું પોતાનું ઘર જ ભારતથી આવનારા માટે ‘રાજકીય તીર્થ’ જેવું બની ગયું. પંજાબથી હદપાર સરદાર અજિતસિંહ (ભગતસિંહના કાકા) આવીને શ્યામજી સાથે વિમર્શ કરી ગયા, શિકાગોની વિશ્વધર્મ પરિષદમાં વીરચંદ ગાંધી આવ્યા હતા. તે પણ મળ્યા શ્યામજીએ તેમને શાંતિથી સાંભળ્યા પછી કહ્યું : જૈન ધર્મ મહાન હશે પણ અહિંસાનો ઉપદેશ મને માન્ય નથી.

ઈ.સ. ૧૯૦૫ની પહેલી જુલાઈએ ‘ઈન્ડિયા હાઉસ’ (ભારત ભવન)ની સ્થાપના કરી ‘ઈન્ડિયા હાઉસ’ એટલે દેશવાસીઓને માટે ‘આઝાદીનું કાશી’ ગણાવી શકાય. એટલું મહત્ત્વનું સ્થાન. હાઈગેટ કોમ્પ્લેક્સ એવેન્યુ-૮૫ની ગલી, લંડનમાં ઉભેલી ત્રણ માળની ઈમારતમાં એક મજલા પર સભા ખંડ અને લાયબ્રેરી બીજા મજલે નિવાસ સ્થાન. આ ભવનનું ઉદ્ઘાટન હિન્ડમેને કર્યું દાદાભાઈ નવરોજી, લાલા લજપતરાય, મેડમ કામા, સરદારસિંહ રાણા ‘પોઝિટિવ રિવ્યુ’ના તંત્રી સીડની, સ્ત્રી સ્વાતંત્ર્યના હિમાયતી આયર્લેન્ડ સ્ત્રી નેતા શ્રીમતી ડેસ્પાડ વગેરે હાજર રહ્યા હતાં.

‘ઈન્ડિયા હાઉસ’માં ભારતથી ફેલોશીપ લઈને આવેલા વિદ્યાર્થીઓને માટે રહેવા જમવા-મનોરંજનની વ્યવસ્થા પણ કરવામાં આવી. ભારતથી યુવાનો ઈંગ્લેન્ડ શિક્ષણ લેવા આવી શકે તે માટે સ્પેન્સર સ્કોલરશીપ ઉપરાંત રાણા પ્રતાપ શિષ્યવૃત્તિ, શિવાજી શિષ્યવૃત્તિ, જહાપનાહ અકબર, અને મહારાણી લક્ષ્મીબાઈ શિષ્યવૃત્તિ વગેરે જાહેર કરી હતી.

શ્યામજીની પેરિસથી ચળવળ :

ઈ.સ. ૧૯૦૭માં ૧૮૫૭ની સ્મૃતિસભા પછી થોડાક દિવસોમાં જ તેમણે લંડન છોડ્યું. પણ લંડન છોડતા છોડતા તેની ગર્જના ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’નાં પાનાં પર આકાર લેતી ગઈ. તેમણે લખ્યું : દશ વર્ષ પહેલાં, અમારા પ્રિય મિત્ર બાળગંગાધર તિલક અને નટુ બંધુઓને ગિરફતાર કરાયા ત્યારે અમે ભારત છોડીને ઈંગ્લેન્ડ આવ્યાં હતા, અને હવે બીજા એક પ્રિય મિત્ર લાલા લજપતરાયને ભારતમાંથી હદપાર કરવામાં આવ્યા છે એ સમયે, મુશ્કેલીઓ સાથે અમારે લંડન છોડવું પડે છે. એમને ખાતરી થઈ ગઈ છે કે જેઓ સ્વતંત્રતા ચાહે છે તેમને માટે બ્રિટિશ વસાહતમાં ક્યાંય સલામત જગ્યા નથી.

પેરિસમાંથી પણ ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’ પ્રકાશિત થતું રહ્યું. ઈ.સ. ૧૯૦૮ના સપ્ટેમ્બર ના અંકમાં પેરિસથી તેમણે ખુલ્લે આમ લખ્યું : ‘ભારતના ક્રાંતિકારીઓને જગતની સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્ત પ્રજા શસ્ત્રો પૂરા પાડશે.’ પેરિસમાં રહીને તેમની ટોળકીએ ગેરિલા યુદ્ધનું એલાન પણ કર્યું. ‘બોમ્બ બનાવવાની વિધિ ‘છપાવીને ભારતમાં ક્રાંતિકારીઓની પાસે મોકલી, ભારત આવતા જહાજોમાં હથિયાર મોકલવાનો પ્રયત્ન કર્યો.

ઈ.સ. ૧૯૦૫ની બંગલગંજની ચળવળ વખતે અંગ્રેજ કર્નલ વાયલીએ બંગાળમાં કાળો કેર વરતાવ્યો હતો. તેનો બદલો લેવા ૧૯૦૮ની પહેલી જુલાઈની સાંજે તેનો સન્માન સમારંભ લંડનની ઈમ્પીરિયલ ઈન્સ્ટીટ્યૂટમાં હતો, જ્યાં મદનલાલ ધીગરાએ વાયલી પર ગોળીબાર કર્યો. તેની પાછળ સ્પષ્ટ સંકેત હતો કે સાવરકર અને શ્યામજી, રાણા અને મેડમ કામા પણ આમા સંડોવાયેલા છે. પણ શ્યામજીએ ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’ના તાજા અંકમાં જણાવ્યું કે ધીગરાએ વાયલીની હત્યા કરી છે, આવું કેમ બન્યું તે માટે બ્રિટિશરોએ પોતાની બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. રાજકીય હત્યા એ ગૂંઘો નથી બલકે પોતાના સમાજ માટે કરેલા કૃત્ય માટે તેનો આદર કરવો જોઈએ.

મદનલાલ ધીગરાની શહીદી પછી ‘ધીગરા શિષ્યવૃત્તિ’ શ્યામજીએ ચાલુ કરી. અને તેની ફાંસી મળે તે દિવસે શ્યામજીએ ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’માં લખ્યું : ‘ધીગરાનું નામ આદર્શની બલિવેદી પર આત્મસમર્પણ કરનાર શહીદ તરીકે અનેક પેઢીઓ સુધી જીવંત રહેશે.’

શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માના અંતિમ દિવસો :

ઈ.સ. ૧૯૧૪નાં મે-જુન સુધી એટલે લગભગ પૂરા દશ વર્ષ સુધી શ્યામજીએ પોતાના અખબારનું પ્રકાશન કર્યું. પણ ત્યાર બાદ સ્વીસ સરકારે શ્યામજીને ચેતવણી આપી કે તમે અહીં બેસીને રાજનૈતિક કાર્ય કરશો તો તેની સામે અને પગલા લઈશું. પરિણામે ઈ.સ. ૧૯૨૦માં ‘ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ’ બંધ થયું. છ વર્ષ બાદ પુનઃ પ્રકાશન થયું પરંતુ ચારે તરફથી વિપત્તિઓ ઘેરાતી જતી હતી. ઈ.સ. ૧૯૨૨ (૧૯૨૩ ?)ના સપ્ટેમ્બર સુધી આ અખબાર ચાલ્યું. તેની એ અંતિમ નકલમાં ‘અંગ્રેજો માટે પ્રાર્થના’ નામક એક

વ્યંગ્યાત્મક લેખ છપાયો હતો. ત્યાર પછી આ પત્ર પ્રગટ થયું નથી.

વ્યક્તિગત જીવનમાંએ એકદમ બિન ખર્ચાળ હતા. તેમનો ઘણા લોકો પરનો બ્રિટિશ જાસુસ હોવાનો સંદેહ સાચો હતો, વાસ્તવિક હતો. બ્રિટિશ તંત્રે જાસુસીતંત્રની જાળ બિછાવેલી હતી. જીનિવામાં એક ડૉ. બીસ સાથે ગાઢ પરિચય થયો પાછળથી ડૉ. બીસે કોર્ટમાં જાહેર કર્યું કે પોતે બ્રિટિશ સરકારનો જાસુસ હતો. આ સાંભળી શ્યામજીને પોતે એક અજાણ્યા શખ્સ સાથે દોસ્તી કરી વિશ્વાસ મૂક્યો તે માટે પસ્તાવો થયો. વળી લંડનના 'ઈન્ડિયા હાઉસ'માં અને પેરિસમાં કોરેગાવકર, ચત્રભુજ અમીન જેવાઓનો અનુભવ હતો, જે બ્રિટિશરોને કામ લાગેલા.

પાછલા દિવસોમાં તેમની આંખની શક્તિ લગભગ ખલાસ થઈ ગઈ. આંતરડાનો રોગ લાગુ પડ્યો અને ઈ.સ. ૧૯૩૦ની ૩૧મી માર્ચે બિમાર, વૃદ્ધ શ્યામજી કૃષ્ણવર્માએ હોસ્પિટલમાં છેલ્લા શ્વાસ પણ છોડ્યા. પતિપરાયણ ભાનુમતી છેલ્લા દિવસોમાં જીનિવામાં એજ મકાનમાં રહ્યા. નિઃસંતાન ભાનુમતીનું ૨૨ ઓગષ્ટ ૧૯૩૩માં અવસાન થયું.

શ્યામજીએ પોતાની બધી સંપત્તિ જીવનભર દેશ માટે જ વાપરી હતી. અવસાન પછી પણ એ જ કર્યું જીનિવા યુનિવર્સિટીમાં દર વર્ષે સમાજશાસ્ત્ર ને લગતા વિષય પરના મહાનિબંધ માટે ૧૦,૦૦૦/- ફાક, ભારતીય વિદ્યાર્થી માટે ૨૦, લાખ રૂપિયા, સો બોર્ન યુનિવર્સિટી માટે શ્યામજીની લાયબ્રેરીના ૩૧૦૦, મૂલ્યવાન ગ્રંથો, ભારતીય વિદ્યાર્થી માટે ૫૦-૫૦, હજાર ફાંકની પેરિસમાં હોસ્ટેલ, કચ્છ માંડવી ખાતે હોસ્પિટલ માટે એક લાખ રૂપિયા. આમ છેલ્લામાં છેલ્લી રકમ તેમણે સમાજ માટે અર્પણ કરી દીધી.

શ્યામજી કૃષ્ણવર્માના અવસાનની જાણ ભારતમાં થતાં એક જગ્યાએ જરૂર તેમને અંજલિ અપાઈ હતી, લાહોરની જેલમાં ફાંસીના ઝુલાની રાહ જોતા સરદાર ભગતસિંહ રાજગુરુ અને સુખદેવના હૃદયોદગારમાં-પ્રાર્થનામાં.

ઈ.સ. ૧૯૨૭ની રશિયન ક્રાંતિની દશમી વર્ષ ગાંઠે પંડિત મોતીલાલ અને જવાહરલાલ નહેરુ, શ્રી નિવાસ આયંગર વગેરે રશિયામાં ગયા હતા. તેઓમાંથી ફક્ત જવાહરલાલ નહેરુ શ્યામજીને જીનિવા મળવા ગયા હતા. તેઓ વચ્ચે ફક્ત એકજ દિવસ, એકાદ કલાક ચર્ચા થઈ હતી. જો કે આ ચર્ચા જાહેરમાં આવી નહોતી. પાછળથી પંડિત જવાહરલાલ નહેરુએ 'મારું હિંદનું રેખાદર્શન' પુસ્તક લખ્યું તેમાં શ્રી શ્યામજીને માટે એવો ભાવ પ્રદર્શિત કર્યો છે કે : શ્રી શ્યામજીએ યુવાનીમાં કંઈક કામ કરેલ હશે પણ જીનિવામાં તો એક ધુની જેવા જણાયા હતા. આ ઉપરાંત તે નોંધે છે : કોઈ કોઈ વાર જાણીતાં હિંદીઓ જીનિવામાંથી પસાર થતા. તેઓ રાષ્ટ્રસંઘમાં આવનારા સરકારી માણસો હતા, અને શ્યામજી તો કોઈ પણ સંજોગોમાં તેમનો પડછાયો સરખો ન લે. પણ શ્રમજીવી કાર્યાલયમાં કેટલીકવાર જાણીતા મહાસભાવાદીઓ પણ આવતા ખરા અને તે લોકોને મળવાનો શ્યામજી પ્રયત્ન કરતા. આ મુલાકાત કરનારાઓ ઉપર એમની કેવી છાપ પડતી તે જાણવા જેવું હતું. તેઓમાંથી કોઈ એવા ન હતાં કે જે તેમને મળવા ઈચ્છતા. જાહેરમાં તેઓ તેનાથી દૂર રહેવાનો પ્રયત્ન કરતા અને ખાનગીમાં બની શકે તો તેને ટાળતા. આવા માણસની સાથે સંબંધ રાખશું તો ક્યાંક ભરાઈ તો નહિ પડીએ એમ સૌને લાગતું. આમ શ્યામજી અને તેની પત્ની કશા સંતાન વિના, સગાવહાલા કે મિત્રો વિના, એકાકી જીવન ગાળતા હતા. જગત તેની તરફ નજર કર્યા વિના તેની આગળથી પસાર થતું હતું છતા તેની આંખો જૂના અંગારથી કંઈક ચળકતી હતી અને જો કે તેની અને મારી વચ્ચે કશું સામાન્ય ન હતું તો પણ તેના તરફ મને સહાનુભૂતિ અને આદર થયાં વિના ન રહ્યાં.'

શ્યામજી જેવા ક્રાંતિકારીથી દૂર રહેનારાઓમાં દેશી રજવાડાના કેટલાક મહારાજાઓ પણ સામેલ હતા. 'ડેઈલી એક્સપ્રેસ'માં જ્યારે લખાયું કે વડોદરા રાજદ્રોહીઓનું આશ્રય સ્થાન બન્યું છે. અને યુરોપની ખાનગી મુલાકાત દરમિયાન ગાયકવાડ કૃષ્ણવર્માના સંપર્કમાં આવ્યા હતા, ત્યારથી તેમની સાથે સંબંધ રાખે છે. 'ડેઈલી ટેલિગ્રાફ' તો વડોદરા મહારાજાને પદભ્રષ્ટ કરવાની માંગણી કરી તેથી ગભરાયેલા વડોદરા નરેશ તાર કરવો પડ્યો કે તેઓ કદી શ્યામજી કૃષ્ણવર્માને મળ્યા જ નથી.

ભારતના ક્રાંતિકારીઓના ઈતિહાસમાં પંડિત શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા આઘક્રાંતિવીર તરીકે સ્થાન પામ્યા છે. તેમની ૧૩૨મી જન્મ જયંતિએ ૪થી ઓક્ટોબર ૧૯૮૮માં ભારતમાં ટપાલ ટીકિટ બહાર પાડેલી. મુંબઈના ઘાટકોપર વિસ્તારમાં શ્યામજી કૃષ્ણવર્માના નામનો એક કીર્તિસ્તંભ ઉભો કરવામાં આવ્યો છે. ભુજમાં જ્યુબિલી ગ્રાઉન્ડ પાસે શ્યામજી કૃષ્ણવર્માનું સ્મારક રચાયું છે. હાલમાં કચ્છ યુનિવર્સિટીનું નામ પણ ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા યુનિ. રાખવામાં આવ્યું છે.

ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદી જાતે જીનિવા જઈને શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા અને તેમના પત્ની ભાનુમતીના અસ્થિકુંભ ઓગષ્ટ ૨૦૦૩માં ભારત લાગ્યા. શ્યામજી કૃષ્ણવર્માના દેહાવસાન પછી ૭૩ વર્ષે માતૃભૂમિના ખોળે શ્યામજી કૃષ્ણવર્માનું જ જાણે પુનરાગમન થયું ગુજરાતની પ્રજાએ આ ઘટનાને સ્વાતંત્ર્યસ્મૃતિના ઉત્સવમાં બદલી નાખી હતી.

આમ, શ્યામજી સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના પિતામહ બની રહ્યા.

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

At a Glance

- * **Kachchh District :** Kachchh region has a separate identity and is different from other regions from geographical and social point of view. It covers almost 1/4th of the entire geographical area of the whole state of Gujarat.

Kachchh is well known in India and world for its culture, skills, arts, crafts and also endowed with abundant natural resources. The adventurous people of Kachchh have settled in different parts of the world, heartedly supporting the process of development of Kachchh.

- * **University :** Education is the basic requirements for the development of any region. The Govt. of Gujarat has taken a commendable decision to provide a separate University for the region of Kachchh to fulfill the demand of the people of Kachchh. The Kachchh University Act was published in the Govt. Gazette in March, 2003.

The Govt. of Gujarat has allotted 205 acres of land at its headquarter Bhuj.

- The eminent leader Shyamji Krishna Verma of mandvi kachchh, who took part and motivated the independence movement from outside India, whose name is being given to this University and now the university is known as "KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY".
- The university recognised under UGC 2(f) by the notification No. F:9-11/2003/PPP-1 Dated: 3-2-2004.
- All the ten colleges of Kachchh district previously affiliated to the Gujarat University, with the notification No. GH/SH/5/KUG-2104-1648-Kh1 of Gujarat State affiliated to Kachchh University on 22 June, 2004.
- The foundation stone was laid by Honorable Chief Minister Shree Narendrabhai Modi of Gujarat state for starting the construction work of Kachchh University Campus on 24/9/2004. The construction work for the Administrative blocks, Four faculty blocks, Library, Computer Building, Guest House, Boys - Girls Hostels with the budget estimates of Rs. 35 crores funded by Gujarat State is going on the campus. The university going to start its administrative and academic activity at new developing campus from academic year 2007-08.
- University started with 10 colleges in 2004 having 26 colleges with more than 15,000 students and nearly 200 teachers working in the faculties of Arts, Commerce, Science, Education, Law, Technology including Engineering and Pharmacy. The university is providing higher education at par with any other university of the state and in India.
- The university is organising the youth culture and sports activities to encourage the students and providing them a platform. More than 500 students participated in the Inter University culture and sports activities organised by AIU (Association of Indian Universities, New Delhi). In the year 2005-06 the student of the affiliated college secured second position in the "Collage Painting" of the youth festival in the West Zone Inter University Tournament.
- The University started its own 6 Post Graduates departments on campus from this academic year. The departments started is of Chemistry in Science, English, Sanskrit, Economics, Gujarati in Arts and Commerce. In the future, university is planning to start new courses like Marine and mining Engineering, Disaster Management, Ecology, Oceanography, Technical, Medical and Paramedical courses as per the need of the region.
- Short time skilled based courses is also started in affiliated colleges under U.G.C.'s scheme of carrier oriented programmes.
- The University is going to establish very soon the facility like Internet connectivity, complete infrastructure for all research activities, well established computerised library, play grounds, residence quarters, canteen etc. and undoubtedly going to be one of the fastest growing university in the Gujarat region.
- The coming age will witness various hectic activities in the Education University is a big project and need huge funds to bring out the expected level of development. The Kachchhis have extended their tentacles in the whole world. We are sure that they will provide enough cooperation and extend their helping hands in converting the ideas into reality. This will give momentum to make the university functional and long etherised dream of the people of Kachchh will take shape as early as possible. We hope all the Kachchhis will give serious thoughts to this and contribute their mite in the pious path of the development of Kachchh.

Anil Gor

– Registrar

કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી

૧. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીના શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ નં. કચમ/૨૦૦૩/સી.એમ.વી.આઈ.પી./૩૯ ખ.૧ તા. ૨૪/૬/૦૩થી ખાસ ફરજ પરના અધિકારી અને તેને સંલગ્ન મહેકમની પાંચ જગ્યાઓ મંજૂર કરી તથા ખાસ ફરજ પરના અધિકારી તરીકે નિવૃત્ત આચાર્યશ્રી કૃષિ વિદ્યાલય, ગુજરાત રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢના ડૉ. એમ. વી. કંઝારીયાની નિયુક્તિ કરવામાં આવી. શ્રી કંઝારીયાએ તા. ૧/૭/૦૩થી જવાબદારી સંભાળી.
૨. ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીના કાર્યાલય આદેશ નં. ૪૯/મકમ/ખ.૨/૨૦૦૩/૧૧૯૯૯૦-૯૯ તા. ૨૯/૭/૦૩થી યુનિવર્સિટીના નાયબ કુલસચિવ તરીકે શ્રી અનિલ હિરાલાલ ગોર, વ્યાખ્યાતા - ભૌતિકશાસ્ત્ર, આર. આર. લાલન કૉલેજ, ભુજની નિમણૂક કરવામાં આવી.
૩. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીના ઠરાવ નં. ૨૦૦૩ સી.એમ./વી.આઈ.પી./૩૯ ખ.૧ તા. ૧/૧/૦૪થી ખાસ ફરજ પરના અધિકારીની જગ્યાએ ચીફ એક્ઝિક્યુટિવ તરીકેની કામગીરી કરવા વધારાનો હવાલો કલેક્ટરશ્રી કચ્છ-ભૂજને સુપ્રત કરવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું. તથા તેના અનુસંધાને કચ્છના કલેક્ટરશ્રી પ્રદિપ શર્માએ યુનિવર્સિટીના ચીફ એક્ઝિક્યુટિવ તરીકે તા. ૧/૧/૦૪થી કામગીરી સંભાળી હતી.
૪. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીના, શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ નં. GH\ SH\ KUG\ 1304\ 139.KH.1 તા. ૭/૧/૨૦૦૪થી ચીફ એક્ઝિક્યુટિવ ઓફ ધી યુનિવર્સિટીને કચ્છ યુનિવર્સિટીના એક્ટની કલમ ૮૬ અને ૮૮ની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાની સત્તા આપવામાં આવી.
૫. ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીની કચેરીના પત્ર ક્રમાંક : કવચ/કચ્છ યુનિ./૨૦૦૪/૫૬૪-૬૬ તા. ૨૧/૧/૨૦૦૪ શ્રી ડી. એફ. શાહને ખાસ ફરજ પરના અધિકારી તરીકે નિમણૂક આપવામાં આવી. તે મુજબ તેઓએ તા. ૩૧/૫/૦૫ સુધી સેવા આપેલ હતી.
૬. યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન, ન્યૂ દિલ્હીના નોટિફિકેશન નં. F.S. 11\2003 (CPP.1) તા. ૩/૨/૨૦૦૪થી કચ્છ યુનિવર્સિટીની યુ.જી.સી.ના સેક્શન ૨ (એફ) અન્વયે માન્યતા મળી છે.
૭. તા. ૧/૪/૦૪થી માસિક રૂ. ૩૦,૦૦૦/-ના ભાડાએ હોટલ તોરણના પ્રથમ માળે ૧૨ રૂમ ભાડે રાખી કાર્યાલય શરૂ થયું.
૮. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીના શિક્ષણ ખાતાના ઠરાવ નં. GH\ SH\ 5\ KUG-2104-1648- KH.1 તા. ૨૨/૪/૦૪થી કચ્છ યુનિવર્સિટીના મુજબ તા. ૨૩/૬/૦૪થી એક્ટના પ્રોવિઝન ૨ થી ૯૦ અમલમાં આવવાનો ઠરાવ થયો. તત્કાલિન કચ્છ જીલ્લાની ૧૦ કોલેજોનો સમાવેશ કચ્છ યુનિવર્સિટીમાં થયો અને પ્રથમ વર્ષ દરેક વિદ્યાશાખાનું શૈક્ષણિક તેમજ પરીક્ષણ કાર્ય આ યુનિવર્સિટી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યું.
૯. શ્રી કે. બી. થાનકી ચીફ એક્ઝિક્યુટિવ ભુજ એરિયા ડેવલોપમેન્ટ ઓથોરિટી “ભાડા” (જી.એ.એસ.-કેડર)ને યુનિવર્સિટીના રજીસ્ટ્રાર તરીકે કાર્યકારી કુલસચિવ તરીકે ચાર્જ સોંપવામાં આવેલ હતો તથા ત્યારબાદ જૂન-૨૦૦૫થી તેમના સ્થાને અધિક કલેક્ટરશ્રી, કચ્છ શ્રી એચ. એસ. મહેતાની નિમણૂક થતા તેઓએ પ્રો. અનિલ ગોરની નિમણૂક થઈ ત્યાં સુધી કાર્યકારી કુલસચિવનું સ્થાન સંભાળેલ હતું.
૧૦. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીના નિવૃત્ત કુલસચિવશ્રી વી. એચ. જોશી તા. ૫/૭/૨૦૦૪થી કચ્છ યુનિવર્સિટીના એડવાઈઝર તરીકે નિયુક્ત થયા.
૧૧. પરીક્ષા નિયામક તરીકે પ્રથમ ભાવનગર યુનિવર્સિટીના રિટાયર્ડ આસિસ્ટન્ટ પરીક્ષા નિયામકશ્રી, કે. જી. દેસાઈ, કોન્ટ્રાક્ટના ધોરણે કચ્છ યુનિવર્સિટી, પરીક્ષા નિયામકશ્રીનો હોદ્દો તા. ૨૨/૧૨/૦૪થી સંભાળેલ હતો. ત્યારબાદ પોલિટેકનીક કોલેજના અધ્યાપક શ્રી આર. એચ. જાડેજાએ એક વર્ષ માટે લિયન પર પરીક્ષા નિયામકશ્રીનો હોદ્દો સંભાળેલ.
૧૨. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીના ઠરાવ નં. જીએચ/ એસ.એચ./ કે.યુ.જી./ ૧૩૦૪/૪૨૦૫/ ખ તા. ૨૫/૭/૦૬ મુજબ કચ્છ યુનિવર્સિટીના પ્રથમ કુલપતિશ્રી તરીકે ડૉ. કાંતિભાઈ વી. ગોરની નિમણૂક થઈ. ડૉ. ગોરે આ હોદ્દો તા. ૧/૮/૦૬થી સંભાળેલ છે.
૧૩. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીના શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ નં. કચમ/ ૨૧૦૪/ ૪૧૭/ ખ.૧ તા. ૨૮/૨/૦૬થી પરીક્ષા નિયામકશ્રી, મુખ્ય હિસાબી અધિકારીશ્રી, સિસ્ટમ એન્જિનિયર વિગેરે સહિત કુલ ૧૮ જગ્યાઓ મંજૂર થઈ.
૧૪. શ્રી એ. સી. મહેતાએ કુલપતિશ્રીના સ્ટેનો તરીકે લોન સર્વિસ ઉપર કલેક્ટર કચેરી, ભુજમાંથી યુનિવર્સિટીમાં ત્રણ વર્ષ સુધી સેવાઓ આપી હતી.

૧૫. શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ નં. GH/SH/32/KUG/1707/73/Kh.1 તા. ૯-૪-૦૭ મુજબ યુનિવર્સિટીના પ્રથમ કુલસચિવ તરીકે શ્રી અનિલકુમાર હીરાલાલ ગોરની નિમણૂક થતા તેઓએ તા. ૧૦-૪-૦૭થી હોદ્દો સંભાળેલ છે.
૧૬. શ્રી જી. એમ. બુટાણી, વ્યાખ્યાતા, એમ. પી. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ, સુરેન્દ્રનગર પરીક્ષા નિયામક તરીકે સિલેક્ટ થતાં તેઓએ તા. ૧૨/૪/૦૭થી પરીક્ષા નિયામક તરીકે યુનિવર્સિટીનો હોદ્દો સંભાળેલ છે.
૧૭. સિસ્ટમ એન્જિનિયર તરીકે શ્રી અમર પી. મહેતા સિલેક્ટ થતા તા. ૭/૪/૦૭થી પોતાનો હોદ્દો સંભાળેલ છે.
૧૮. ગુજરાત રાજ્ય, સરકારશ્રીના શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ નં. કેયુજી/ ૧૭૦૫/ ૩૦૨૬/ ખ.૧ તા. ૨૯/૫/૦૭થી યુનિવર્સિટીના પી. જી. ડિપાર્ટમેન્ટ માટે ત્રણ પ્રોફેસર, ચાર રીડર તથા નવ લેક્ચરર મળીને ૧૬ જગ્યા મંજૂર કરવામાં આવી.
૧૯. યુનિવર્સિટી કેમ્પસ માટે કલેક્ટરશ્રી, કચ્છ દ્વારા પ્રથમ ૧૬૫ એકર જમીન ફાળવવામાં આવી ત્યારબાદ UGCની શરત અનુસાર વધારાની ૪૦ એકર જમીન ફાળવવામાં આવતા હાલ યુનિવર્સિટી પાસે ૨૦૫ એકર જમીન ઉપલબ્ધ છે.

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ ઉપર નીચે મુજબના મકાનો તૈયાર થવામાં છે :

(૧) એડમીનીસ્ટ્રેટીવ બિલ્ડિંગ	(૫) ગેસ્ટ હાઉસ
(૨) ફેકલ્ટી બિલ્ડિંગ	(૬) કોમ્પ્યુટર બ્લોક
(૩) ગર્લ્સ હોસ્ટેલ	(૭) લાયબ્રેરી યુનિટ
(૪) બોયઝ હોસ્ટેલ	(૮) બાઉન્ડ્રી વોલ રોડઝ

આ બધા મકાનોની ડિઝાઇન અને આર્કિટેક્ટ દિલ્હીના મે. કોઠારી એસોસીએટ્સ દ્વારા તૈયાર થયેલ છે તથા સરકારશ્રીના સુપ્રિટેન્ડિંગ એન્જિનિયર, રોડઝ અને બિલ્ડિંગની દેખરેખ નીચે થઈ રહેલ છે. યુનિવર્સિટીના કન્સલ્ટિંગ એન્જિનિયર અને આર્કિટેક્ટ શ્રી નરેશ નાગ્રેયા યુનિવર્સિટી વતી દેખરેખ રાખી રહ્યા છે. આ મકાનોમાં ટેલિફોન, વીજળી તથા વોટર સપ્લાઈનું કામ ચાલી રહ્યું છે.

૨૦. ગુજરાત યુનિ. સંલગ્ન ૧૦ કોલેજોથી શરૂ થયેલ કચ્છ યુનિવર્સિટીમાં સને ૨૦૦૪-૦૫ના વર્ષ દરમિયાન દાદા દુઃખાયલ બી.એડ. કોલેજ આદિપૂરને શરૂ કરવા N.C.T.E. – ભોપાલ તથા રાજ્ય સરકારશ્રીએ મંજૂરી આપતાં અને આ કોલેજને જોડાણ આપવા રાજ્ય સરકારશ્રીને પ્રાથમિક દરખાસ્ત કરવામાં આવતાં આ યુનિવર્સિટીની શરૂઆત પછીની પ્રથમ નવી કોલેજ કાર્ય કરતી થઈ. તથા ૨૦૦૫-૦૬ના વર્ષથી નીચે મુજબની કોલેજો એ જોડાણ અરજી કરતાં અને તે સંદર્ભે યુનિવર્સિટીએ જોડાણ માટેની પ્રાથમિક દરખાસ્ત કરતાં નીચેની કોલેજો કાર્ય કરતી થઈ.

ક્રમ	કોલેજનું નામ	શરૂ કરવામાં આવેલ અભ્યાસક્રમ
૧.	એચ.આર. ગજવાણી કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ગાંધીધામ.	બી.એડ. (અંગ્રેજી માધ્યમ)
૨.	વિરાયતન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફાર્મસી, જખણીયા	બી. ફાર્મ
૩.	તોલાણી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કોમર્સ, આદિપુર	બી.કોમ. (અંગ્રેજી માધ્યમ)
૪.	મુક્ત જીવન સ્વામીબાપા મહિલા આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ, ભૂજ	બી.કોમ./બી.એ. (મહિલા કોલેજ)
૫.	બાબા નાહરસિંહ ઇન્દ્રપ્રસ્થ મહાવિદ્યાલય, નવી દુધઈ	એમ.એસ.ડબલ્યુ.
૬.	કોલેજ ઓફ સ્પે. એજ્યુકેશન, ઇન્દ્રપ્રસ્થ, નવી દુધઈ	સ્પેશ્યલ બી.એડ. (HI / MR)

સને ૨૦૦૬-૦૭થી શરૂ થયેલ નવી કોલેજો

૧. આર. ડી. એજ્યુ. ટ્રસ્ટ, સંચાલિત આર્ટ્સ અને કોમર્સ કોલેજ, મુન્દ્રા	બી.એ./બી.કોમ.
૨. એચ. બી. પલણ કોલેજ, અંજાર	બી.એ/બી.કોમ.
૩. કર્મનિકેતન ટ્રસ્ટ, ગાંધીધામ	બી.બી.એ./બી.સી.એ./એમ.એલ.ડબલ્યુ./એમ.એસ.ડબલ્યુ.
૪. ઝેડ. એન. પટેલ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, માસ્ટર ઓફ સોશ્યલ વર્ક કોલેજ, ભુજ	એમ.એસ.ડબલ્યુ.,
૫. વી. ડી. ઠક્કર કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ગાંધીધામ	બી.એડ. કોલેજ

સને ૨૦૦૪-૦૫, ૨૦૦૫-૦૬ અને ૨૦૦૬-૦૭ના વર્ષ દરમ્યાન ફેકલ્ટી વાઈસ એનરોલ થયેલ વિદ્યાર્થીઓની વિગત

એનરોલ થયેલ વિદ્યાર્થીની સંખ્યા

ક્રમ	ફેકલ્ટી	૨૦૦૪-૦૫	૨૦૦૫-૦૬	૨૦૦૬-૦૭
૧	આર્ટ્સ	૧૩૧૫	૧૫૧૫	૧૭૬૨
૨	સાયન્સ	૧૧૧	૧૮૭	૨૩૧
૩	કોમર્સ	૧૬૩૧	૧૭૦૮	૧૮૦૮
૪	ફાર્મસી	૬૧	૧૨૦	૧૨૦
૫	એજ્યુકેશન	૧૩૨	૨૭૫	૨૬૬
૬	લો	૨૪૩	૨૪૩	૨૬૨
૭	એન્જિનિયરિંગ	૧૧૫	૧૧૨	૧૧૫
૮	સોશ્યલ વર્ક	--	૫૨	૧૭૪
૯	પી. જી. આર્ટ્સ	૪૮૮	૬૦૦	૬૮૬
૧૦	પી. જી. કોમર્સ	૪૩૭	૩૪૫	૩૦૭
	કુલ	૪૫૩૪	૫૧૬૮	૫૭૪૨

આમ ઉપર મુજબ સને ૨૦૦૪-૦૫ના વર્ષથી કચ્છ યુનિવર્સિટી માત્ર ૧૦ કોલેજોથી શરૂ કરેલ યાત્રા માત્ર બે વર્ષના ટૂંકાગાળામાં ૨૬ કોલેજો સાથે ઉચ્ચ અભ્યાસ ક્ષેત્રે હરણફાળ ભરી રહેલ છે. આ વિકાસ યાત્રા વણથંભી આગેકૂચ કરતી રહે તે માટે આ યુનિવર્સિટીનું સંપૂર્ણ મહેકમ કાર્યરત છે.

૨૧. Desert Ecology સંદર્ભે – Environmental Scienceના અભ્યાસક્રમ માટે તેમજ સંશોધન સંદર્ભે GUIDE નામની સંસ્થાને માન્ય સંસ્થા તરીકે માન્ય રાખવા સંબંધમાં વિચારણા ચાલુ છે. તેમજ Port Management, Marine Eng. તેમજ Mining Engg.ના અભ્યાસક્રમો શરૂ કરવાની વિચારણા ચાલુમાં છે.
૨૨. ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સીધોલોજીને ‘સીધી શિક્ષણ’ સંદર્ભે માન્ય સંસ્થા તરીકે માન્ય રાખવા સંબંધમાં વિચારણા ચાલુમાં છે.
૨૩. યુનિવર્સિટીમાં એમ.એડ. અભ્યાસક્રમ માટે શિક્ષણ ડિપાર્ટમેન્ટ શરૂ કરવા માટે N.C.T.E.ને દરખાસ્ત કરવામાં આવતા તેમની વિઝીટીંગ કમિટી તા. ૨૮/૬/૦૭ ના રોજ યુનિવર્સિટીની મુલાકાતે આવેલ હતી તથા કમિટી કુલપતિશ્રીની તથા નવા કેમ્પસની મુલાકાત લીધી હતી. આમ N.C.T.E.ની મંજૂરી મળ્યેથી શિક્ષણ વિદ્યાશાખા ભવન હેઠળ એમ.એડ.ના વર્ગો શરૂ થશે.

યુનિવર્સિટીની અગત્યની ઘટનાઓ

૧. ખાત મુહૂર્ત “શિલાન્યાસ વિધિ”

કાંતિગુરૂ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટીનો શિલાન્યાસ માનનીય શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી, મુખ્યમંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્યના વરદ્ હસ્તે તેમજ નીચેના મહાનુભાવોની ઉપસ્થિતિમાં તા. ૨૪/૮/૦૪નાં રોજ ભુજ-મુન્દ્રા રોડ, ભુજ ખાતે સવારે ૧૦.૩૦થી ૧૨.૦૦ના સમયમાં યોજવામાં આવેલ હતો. આ સમારંભમાં શિક્ષણમંત્રીની શ્રીમતિ આનંદીબેન પટેલ તથા કચ્છના તત્કાલીન પ્રભારીમંત્રીશ્રી શ્રી અશોકભાઈ ભટ્ટ અન્ય મહાનુભાવો સાંસદસભ્યશ્રી શ્રી પુષ્પદાનભાઈ ગઢવી તથા ધારાસભ્યશ્રીઓ સાથે હાજર રહ્યા હતા.

૨. કચ્છ યુનિવર્સિટી સંચાલિત વર્કશોપ ઓન “Sensitization and Orientation of Teaches to Meet The Requirement of Modern Times” ભુજ ખાતે વરસાણી હાઈસ્કૂલમાં ૧૨ અને ૧૩/૨/૦૪નાં રોજ યોજવામાં આવેલ હતો. આ વર્કશોપમાં કચ્છ યુનિવર્સિટી સાથે સરદાર પટેલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પબ્લિક એડમિનિસ્ટ્રેશન, સેટેલાઈટ રોડ, અમદાવાદનો સહયોગ મળ્યો હતો.

૩. કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા યોજવામાં આવેલ સાંસ્કૃતિક અને રમત-ગમતની વિવિધ સ્પર્ધાઓમાં વિદ્યાર્થી/વિદ્યાર્થિનીઓએ ભાગ લીધો હતો. સને. ૨૦૦૪-૦૫માં ઈન્ટર યુનિવર્સિટી સ્પર્ધામાં એથલેટિક્સ, ટેબલ-ટેનિસ, જુડો, કબ્બડી, ક્રિકેટ અને બેડમિન્ટનની સ્પર્ધામાં ભાગ લીધો હતો. ક્રિકેટની સ્પર્ધામાં બરકતુલ્લા યુનિવર્સિટી ખાતે બે યુનિવર્સિટીની સામે જીત મેળવી હતી.

સને ૨૦૦૫-૦૬ના વર્ષમાં સાંસ્કૃતિક સ્પર્ધામાં વિક્રમ યુનિવર્સિટી ઉજ્જૈન ખાતે સાંસ્કૃતિક પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમ વિષય ઉપર “કોલાજ” સ્પર્ધામાં આંતર યુનિવર્સિટી સ્તરે જે. વી. ઠક્કર કોમર્સ કોલેજ, ભુજની છાત્રા મીનલ પટેલ દ્વિતીય સ્થાને રહી યુનિવર્સિટીનું ગૌરવ વધારેલ હતું.

સને ૨૦૦૬-૦૭ના વર્ષમાં બેડમિન્ટન સ્પર્ધામાં આંતર યુનિવર્સિટી સ્તરે મુંબઈ યુનિવર્સિટી ખાતે બે યુનિવર્સિટી સામે જીત મેળવી યુનિવર્સિટીનું નામ રોશન કરેલ હતું.

૪. વિશ્વ એઈડ્સ દિનની ઉજવણીના ભાગરૂપે તા. ૧-૧-૦૬ના રોજ આર. આર. લાલન કોલેજમાં આંતર કોલેજ વક્તૃત્વ સ્પર્ધા યોજવામાં આવેલ હતી. આ ઉજવણી આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ જિલ્લા પંચાયત કચ્છ દ્વારા જન જાગૃતિ પ્રચાર પ્રસાર અર્થે કાર્યક્રમોના આયોજન કરવામાં આવેલ હતા. રસ્તા ઉપરથી પસાર થતા ભારે વાહનો ઉપર એઈડ્સની જાણકારી અને અટકાયતી પગલાંની માહિતી આપતાં સ્ટીકર ચોટાડવામાં આવ્યા હતા તથા એઈડ્સ રોગનું સાહિત્ય વિતરણ કરેલ હતું.

૫. તોલાણી કેમ્પસ એન.સી.સી. યુનિટ, આદિપુર દ્વારા ૫૮માં એન.સી.સી. દિવસની ઉજવણી બ્લડ ડોનેટ તથા ભૂણ હત્યા અટકાવવાના સૂત્રોચાર સાથે રેલી કાઢીને તા. ૨૫/૧૧/૦૬નાં રોજ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં ૫૦ બોટલ ઉપરાંત બ્લડ એકઠું કરાયું હતું.

૬. તોલાણી આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ, આદિપુર ખાતે ૧/૧/૦૬ના રોજ એઈડ્સ કંટ્રોલ સેલ દ્વારા “હો સફલ યહ નારા હમારા, એઈડ્સ મુક્ત હો વિશ્વ હમારા.” આ પ્રસંગે યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી, કુલસચિવશ્રી, પ્રિ. શ્રી ભટ્ટ તથા તોલાણી કેમ્પસના સર્વે અધિકારી ગણની ઉપસ્થિતિમાં ભવ્ય આયોજન થયેલ હતું.

૭. તા. ૨૮/૧૨/૦૬થી તા. ૭/૧/૦૭ સુધી આર. આર. લાલન કોલેજ, ભુજ ખાતે ૬ કોલેજો વિદ્યાર્થીઓની સંયુક્ત N.S.S. શિબિરનું આયોજન કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા કરવામાં આવેલ હતું. આ પ્રસંગે વૃક્ષારોપણ તથા વિવિધ રંગોળી સ્પર્ધા, મહેંદી સ્પર્ધા વિગેરેનું આયોજન કરવામાં આવેલ હતું.

૮. કાંતિગુરૂ શ્યામજી કૃષ્ણવર્માની ૧૫૦ જન્મજયંતી તા. ૪/૧૦/૦૬નાં રોજ જિલ્લા પંચાયત હોલ, ભુજ ખાતે સાંજે ૫થી ૭ વાગ્યા દરમિયાન કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા આયોજન કરવામાં આવેલ હતું. જેમાં મુખ્ય વક્તાઓ તરીકે કાંતિગુરૂને નજીકથી પરિચય આપનાર શ્રી વિષ્ણુભાઈ પંડ્યા તથા શ્રી જય વસાવડા ઉપસ્થિત રહ્યાં હતા. આ પ્રસંગે કુલપતિશ્રી અને ભુજના સાહિત્ય પ્રેમીઓ વિશાળ સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યાં હતા.

૯. કે.એસ.કે.વી. કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા સંચાલિત “વંદેમાતરમ્” સમૂહગાનનો કાર્યક્રમ તા. ૭/૮/૦૬નાં રોજ આર. આર. લાલન કોલેજ, ભુજ ખાતે યોજવામાં આવેલ હતો. આ કાર્યક્રમમાં યુનિવર્સિટીના પદાધિકારીઓ તથા સમાજના પ્રતિષ્ઠિત નાગરિકો તથા શિક્ષણ જગતના પ્રાધ્યાપકો અને આચાર્યશ્રીઓ ઉપરાંત બહોળી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીસમુદાયે ભાગ લીધો હતો.

૧૦. સને ૨૦૦૬-૦૭નાં વર્ષનું કચ્છ યુનિવર્સિટીના ત્રીજા યૂથ ફેસ્ટિવલનું આયોજન તા. ૧૮ અને ૨૦/૮/૦૬નાં રોજ કચ્છમાં નવી દૂધઈ ખાતે ઈન્દ્રપ્રસ્થ મહાવિદ્યાલય ખાતે કરવામાં આવેલ હતું. આ ફેસ્ટિવલમાં કચ્છની કોલેજોમાંથી મોટા પ્રમાણમાં વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. આ પ્રસંગે વૃક્ષ ઉપવનનું પણ ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવેલ હતું.

૧૧. યુનિવર્સિટીના પી. જી. ડિપાર્ટમેન્ટની શરૂઆત સને ૨૦૦૭ના પ્રથમ સત્રથી કરવામાં આવેલ છે. ડિપાર્ટમેન્ટમાં પ્રવેશની પ્રક્રિયા શરૂ થયેલ છે. એડમિશનની પ્રક્રિયામાં શરૂઆતમાં જ પ્રથમ સત્રમાં ડિપાર્ટમેન્ટ વાઈઝ નીચે મુજબ એડમિશન થયેલ છે.

(૧) ગુજરાતી ભવન	-	૨૫	(૪) અર્થશાસ્ત્ર ભવન	-	૫
(૨) અંગ્રેજી ભવન	-	૧૭	(૫) કોમર્સ ભવન	-	૧૩
(૩) સંસ્કૃત ભવન	-	૮	(૬) કેમેસ્ટ્રી ભવન	-	૪૦

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૦૫-૦૬ અને ૨૦૦૬-૦૭ દરમિયાન ખેલ-કૂદ, રમત-ગમત અને સાંકૃતિક સ્પર્ધાઓમાં આંતર કોલેજ અને ઈન્ટર યુનિવર્સિટી કક્ષાએ આ યુનિવર્સિટીની વિદ્યાર્થીનીઓની ભાગીદારી અને સિદ્ધિ

ક્રમ	વિગત	નામ	કોલેજનું નામ	સ્પર્ધાનું વર્ષ	સ્પર્ધાનું નામ અને વર્ણન	સ્પર્ધાનું સ્થળ	સ્પર્ધામાં મેળવેલ ક્રમાંક
૧	ખેલ-કૂદ	સોની હેતલ એન.	તોલાણી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફાર્મસી, આદિપુર	૨૦૦૬-૦૭	આંતર-કોલેજ હાઈ-જમ્પ (અન્ય રમતોમાં પણ ભાગ લીધેલ-બેડમિન્ટન ત્રીજો ક્રમ. લોન ટેનિસમાં ચેમ્પિયન)	તોલાણી કોમર્સ કોલેજ, આદિપુર	ક્વોલીફાઈડ આંક ૧.૨૦ મેળવી ઈન્ટર યુનિવર્સિટી એથલેટીક્સ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા ગયા.
		વરસાણી નીશા જે.	એમ.એસ.મહિલા કોલેજ, ભુજ.	૨૦૦૬-૦૭	આંતર કોલેજ ૪૦૦ મી. હર્સલ દોડ (અન્ય રમતોમાં પણ ભાગ લીધેલ, ખો-ખો ચેમ્પિયન)	તોલાણી કોમર્સ કોલેજ, આદિપુર	ક્વોલીફાઈડ આંક ૧.૨૮ મેળવી ઈન્ટર યુનિવર્સિટી એથલેટીક્સ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા લાયક બન્યા.
		કાનજયાણી ભક્તિ	શ્રી જે.બી.ઈક્કર કોમર્સ કોલેજ, ભુજ.	૨૦૦૫-૦૬	આંતર કોલેજ શોર્ટપૂટ	જી.એમ.ડી.સી. કોલેજ નખત્રાણા	ક્વોલીફાઈડ આંક મેળવી ઈન્ટર યુનિવર્સિટી એથલેટીક્સ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા ગયા.
		કાનજયાણી ભક્તિ	શ્રી જે.બી.ઈક્કર કોમર્સ કોલેજ, ભુજ.	૨૦૦૬-૦૭	આંતર કોલેજ શોર્ટપૂટ ડિસ્ક્સ થ્રો (અન્ય રમતોમાં પણ ભાગ લીધેલ - જુડો, વોલીબોલ, કબ્બડી)	તોલાણી કોમર્સ કોલેજ, આદિપુર	ક્વોલીફાઈડ આંક ૮.૨૧ અને ૧૮.૨૫ મેળવી ઈન્ટર યુનિવર્સિટી એથલેટીક્સ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા લાયક બન્યા. અન્ય રમતો વોલીબોલ કબ્બડી માટે ઈન્ટર યુનિ. ટીમમાં ભાગ લીધો.
૨	રમતગમત	મોમીતા ધારા એમ.	તોલાણી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કોમર્સ, આદિપુર.	૨૦૦૬-૦૭	આંતર કોલેજ બેડમિન્ટન લોન ટેનિસ	તોલાણી કોમર્સ કોલેજ, આદિપુર તોલાણી ઈન્સ્ટિ. ઓફ ફાર્મસી કોલેજ, આદિપુર.	ચેમ્પિયન બની ઈન્ટર યુનિવર્સિટી ટીમમાં ભાગ લીધો. રનર્સ અપ બન્યા.
		મોમીતા ધારા એમ.	તોલાણી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ કોમર્સ, આદિપુર.	૨૦૦૬-૦૭	ટેબલ ટેનિસ	આર.આર.લાલન ભુજ.	ચેમ્પિયન બની ઈન્ટર યુનિ. ટીમમાં ભાગ લીધો.
		પુરોહિત શિખા	એમઆરકે ઈન્સ્ટિટ્યૂટ સાપેડા	૨૦૦૬-૦૭	આંતર યુનિવર્સિટી બેડમિન્ટન	મુંબઈ યુનિ. મુંબઈ.	૧. સિંગલ્સ - ડો. બાબા આંબેડકર યુનિ. ઓરંગાબાદ સામે વિજય મેળવેલ.
		પુરોહિત શિખા	એમઆરકે ઈન્સ્ટિટ્યૂટ સાપેડા	૨૦૦૬-૦૭	આંતર કોલેજ બેડમિન્ટન	તોલાણી કોમર્સ કોલેજ, આદિપુર મુંબી યુનિ., કોલેજ, આદિપુર	૨. સિંગલ્સ-કોટા યુનિ. રાજસ્થાન સામે વિજય મેળવેલ ૩. ડબલ્સ-કોટા યુનિ. રાજસ્થાન સામે વિજય મેળવેલ અને ૪. બાબા આંબેડકર યુનિ. ઓરંગાબાદ સામે વિજય મેળવેલ ૫. ઓરંગાબાદ સામે વિજય મેળવેલ ૬. રનર્સ અપ બની ઈન્ટર યુનિવર્સિટી ટીમમાં ભાગ લીધો
૩	સાંસ્કૃતિક	પટેલ મિતલ જે.	શ્રી જે.બી.ઈક્કર કોમર્સ કોલેજ, ભુજ.	૨૦૦૫-૦૬	યૂથફેસ્ટીવલ-વેસ્ટ ઝોન કોલાજ.	વિક્રમ યુનિ., ઉજ્જૈન.	૧. ડબલ્સ-કોટા યુનિ. રાજસ્થાન સામે વિજય મેળવેલ અને ૨. બાબા આંબેડકર યુનિ. ઓરંગાબાદ સામે વિજય મેળવેલ
							દ્વિતીય ક્રમ

કચ્છ યુનિવર્સિટી દ્વારા યોજાયેલ સાંસ્કૃતિક, રમત-ગમત સ્પર્ધાઓ

ક્રમ	શૈક્ષણિક વર્ષ	આંતર કોલેજ સ્પર્ધા સ્પર્ધાનું નામ	સ્પર્ધાનું નામ	ઈન્ટર યુનિવર્સિટી સ્પર્ધા યજમાન યુનિ.	પરિણામ
૧	૨૦૦૪-૦૫	એથ્લેટીક સાંસ્કૃતિક ટેબલ ટેનિસ - M & W જુડો - M & W વોલીબોલ - M & W કબડ્ડી - M & W ક્રિકેટ - M બેડમિન્ટન - M & W	એથ્લેટીક સાંસ્કૃતિક ક્રિકેટ M વોલીબોલ - M	નાગાર્જુન યુનિ. ગુંટુર જલગાંવ બરકતુલા યુનિ. કલકત્તા યુનિ.	બે યુનિ. સામે જીત --
૨	૨૦૦૫-૦૬	સ્વીમિંગ લોનટેનિસ ચેસ વેઈટલીફ્ટિંગ વોલીબોલ-M & W કબ્બડી-M & W ક્રિકેટ-M બેડમિન્ટન-M & W સ્વીમિંગ લોનટેનિસ, ચેસ વેઈટલીફ્ટિંગ	એથ્લેટીક સાંસ્કૃતિક ટેબલ ટેનિસ જુડો - M & W વોલીબોલ-M & W કબ્બડી-M & W ક્રિકેટ-M	વિક્રમ યુનિ., ઉજ્જૈન ગુજરાત - અમદાવાદ પંજાબ યુનિ.-પતિયાલા રાણી દુર્ગાવતિ-જબલપુર શિવાજી યુનિ.-કોલ્હાપુર જીવિજી યુનિ. ગ્વાલિયર	કોલેજમાં બીજું સ્થાન -- -- -- -- --
૩	૨૦૦૬-૦૭	એથ્લેટીક સાંસ્કૃતિક ટેબલ ટેનિસ-M & W જુડો-M & W વોલીબોલ-M & W કબડ્ડી-M & W ક્રિકેટ-M બેડમિન્ટન-M & W સ્વીમિંગ લોનટેનિસ, ચેસ વેઈટલીફ્ટિંગ હૅન્ડબોલ-M	એથ્લેટીક સાંસ્કૃતિક ટેબલ ટેનિસ-M & W જુડો-M & W વોલીબોલ-M & W કબડ્ડી-M & W ક્રિકેટ-M બેડમિન્ટન-M & W હૅન્ડબોલ-M ટેનિસ-M	બેંગ્લોર યુનિ., બેંગ્લોર બાબા આબુ યુનિ., ઔરંગાબાદ શિવાજી યુનિ.-કોલ્હાપુર એસએમઆરટી નાંદેડ એમ જી યુનિ., કેરલ M વિક્રમ યુનિ., ઉજ્જૈન W નાગાર્જુન યુનિ. ગુંટુર સૌરાષ્ટ્ર યુનિ.-રાજકોટ મુંબઈ યુનિ. મુંબઈ ભરથરી યુનિ. મદ્રાસ યુનિ.	બે યુનિ. મહિલા ટીમની જીત

LIST OF STUDENT IN THE ACADEMIC YEAR 2006-07

SR. NO.	FACULTY	TOTAL NO. OF STUDENT
1	B.ED.	370
2	M.S.W.	189
3	M.L.W.	5
4	B.B.A.	59
5	B.C.A.	39
6	PHARMACY (DIP.) 108 (DEGREE) 126	234
7	B.A. & M. A.	5857
8	B.COM & M. COM	5925
9	B.SC	500
10	LL.B.	687
11	B.E.	470
GRANDTOTAL		14335

LIST SHOWING TOTAL NO. OF STUDENT FOR MARCH-07

Sr. No.	College Name	Exam Name	No. of Student
1	V. D. Thakkar	B.Ed.	59
2	S. D. Sethia	B.Ed.	82
3	H. R. Gajwani	B.Ed.	89
4	D. D. Dukhayal	B.Ed.	100
5	Baba Narahasinh	M.S.W.-1	54
	Baba Naraharsinh	M.S.W.-2	52
6	Indraprasth Special	B.Ed.	40
7	S.R.K. Institute	B.C.A.	39
	S.R.K. Institute	B.B.A.	59
	S.R.K Institute	M.S.W.-1	23
	S.R.K. Institute	M.L.W.-1	05
8	Z. N. Patel	M.S.W.-1	60
9	R. D. Sethia	F.Y.B.A.	33
	R. D. Sethia	F.Y.B.Com	6
10	J. B. Thakcer	F.Y.B.Com	692
	J. B. Thakcer	S.Y.B.Com	519
	J. B. Thakcer	T.Y.B.Com	413
	J. B. Thakcer	M.Com-I	80
	J. B. Thakcer	M.Com-II	55
11	H. B. Palan	F.Y.B.A.	18
	H. B. Palan	F.Y.B.Com.	12
12	R.R.Lalan College	F.Y.B.A.	828
	R.R.Lalan College	S.Y.B.A.	565
	R.R.Lalan College	T.Y.B.A.	423
	R.R.Lalan College	M.A.-I	156
	R.R.Lalan College	M.A.-II	87
	R.R.Lalan College	F.Y.B.Sc.	78
	R.R.Lalan College	S.Y.B.Sc.	25
	R.R.Lalan College	T.Y.B.Sc.	33
13	S.V.Arts & Comm.	F.Y.B.A.	175
	S.V.Arts & Comm.	S.Y.B.A.	116
	S.V.Arts & Comm.	T.Y.B.A.	80
	S.V.Arts & Comm.	F.Y.B.Com	117
	S.V.Arts & Comm.	S.Y.B.Com	81
	S.V.Arts & Comm.	T.Y.B.Com	67
14	GMDC	F.Y.B.A.	165
	GMDC	S.Y.B.A.	106
	GMDC	T.Y.B.A.	67
	GMDC	F.Y.B.Com	112
	GMDC	S.Y.B.Com	63
	GMDC	T.Y.B.Com	58
15	Mahila College	F.Y.B.A.	121
	Mahila College	S.Y.B.A.	88
	Mahila College	F.Y.B.Com	45
	Mahila College	S.Y.B.Com	34
16	TCC	F.Y.B.Com	1142
	TCC	S.Y.B.Com	915
	TCC	T.Y.B.Com	724
	TCC	M.Com-I	135
	TCC	M.Com-II	47
17	TIC	F.Y.B.Com	182
	TIC	S.Y.B.Com	61
18	TASC	F.Y.B.A.	676
	TASC	S.Y.B.A	480
	TASC	T.Y.B.A.	357
	TASC	M.A.-I	62
	TASC	M.A.-II	28
	TASC	F.Y.B.Sc.	182
	TASC	S.Y.B.Sc.	83
	TASC	T.Y.B.Sc.	99

19	GEC	Eng	470
20	DL Law	LLB	687
21	Tolani Pharmacy	D.Pharm	108
22	Virayatan	B.Pharm	126
23	External	F.Y.B.A.	444
	External	S.Y.B.A.	192
	External	M.A.-I	398
	External	M.A.-II	192
	External	F.Y.B.Com	104
	External	S.Y.B.Com	55
	External	M.Com.-I	147
	External	M.Com.-II	59
	Total		14335

યુનિવર્સિટી સત્તામંડળની રચના કરવા રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા નિયુક્ત સલાહકાર સમિતિના સભ્યશ્રીઓ

ગુજરાત સરકારશ્રીના શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક:કેયુજી/૧૭૦૬/૩૦૦૮/ખ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર તા. ૧૫/૨/૦૭થી કાંતિગુરૂ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી, અધિનિયમ ૨૦૦૩ (એક્ટ નં. ૫ ઓફ ૨૦૦૩)ની કલમ ૮૬(૨)થી સરકારશ્રીએ કચ્છ યુનિવર્સિટી માટે રચેલ જે સલાહકાર સમિતિના સભ્યો નીચે મુજબ છે.

ક્રમ	સભ્યશ્રીનું નામ અને સરનામું	સભ્યશ્રીનો વ્યવસાય
૧	શ્રી પુષ્પદાનભાઈ ગઢવી હિંમતનગર કોલોની, ભુજ.	મા. સંસદસભ્યશ્રી, કચ્છ
૨	શ્રી અનંતભાઈ દવે બાબાવાડી, માંડવી-કચ્છ.	મા. માજી સંસદસભ્યશ્રી (રાજ્યસભા) કચ્છ
૩	શ્રી વિષ્ણુપ્રસાદ એચ. જોશી પ્લોટ નં. ૧૧, યુનિ. કર્મચારી હાઉસિંગ સોસાયટી, શેરી નં. ૨, યુનિ. રોડ, રાજકોટ.	નિવૃત્ત કુલસચિવશ્રી, સૌરાષ્ટ્ર યુનિ., રાજકોટ
૪	શ્રી પી. એમ. ભટ્ટ શિવમપાર્ક, માધાપુર, તા. ભુજ.	આચાર્યશ્રી, જે. બી. ઠક્કર કોમર્સ કોલેજ, ભુજ.
૫.	શ્રી કે. એમ. પંડ્યા જી-૩, ઓધવકૃપા એપાર્ટમેન્ટ, ભાનુશાલીનગર, ભુજ.	આચાર્યશ્રી, શેઠ ડી. એલ. લો કોલેજ, ભુજ.
૬.	એચ. કે. કિપલાણી તપસ્યા ૧૨૩/૧૨-સી, લીલાશાનગર, ગાંધીધામ.	એડમિનિસ્ટ્રેટીવ, ગાંધીધામ કોલેજએટ બોર્ડ, ગાંધીધામ.
૭.	શ્રી જયંતિ જોશી 'શબાબ' હિરંભનિલયમ', ૩૫/સી/બી, ભાનુશાલીનગર, ભુજ.	નિવૃત્ત સ્ટેશન ડાયરેક્ટર, આકાશવાણી, ભુજ.
૮.	શ્રી રમેશભાઈ દવે ભગતનગર, ગઢશીશા, તા. માંડવી-કચ્છ.	કેળવણીકાર
૯	ડૉ. પી. એન. આચાર્ય જ્યુબીલી કોલોની, જ્યુબીલી ગ્રાઉન્ડ સામે, ભુજ.	ડૉક્ટર
૧૦.	શ્રી દેવરાજભાઈ ગઢવી શક્તિસદન, જાદવજીનગર, કોલેજ રોડ, ભુજ.	એડવોકેટ
૧૧.	શ્રી દિનેશભાઈ રાવલ તુરીયાવાડ-ગઢવાડી સામે, અંજાર-કચ્છ.	એડવોકેટ
૧૨	શ્રી હરેશભાઈ ધોળકીયા ન્યૂ મીંટ રોડ, ભુજ.	કેળવણીકાર
૧૩	શ્રી વખતસિંહજી જાહેજા ધનશ્યામ નગર, પીપીસી ક્લબ સામે, ભુજ.	કેળવણીકાર

સને ૨૦૦૭-૦૮ મહેકમ પત્રક તથા મંજૂર થયેલ જગ્યાઓની વિગત

ક્રમ	નામ	હોદ્દો	હોદ્દો સંભાળ્યાની તારીખ
૧	ડો. કાંતિભાઈ વી. ગોર	કુલપતિશ્રી	૧-૮-૦૬
૨	પ્રા. અનિલ એચ. ગોર	કુલસચિવ	૧૦-૪-૦૭
૩	પ્રા. જી. એમ. ભુટાણી	પરીક્ષા નિયામક	૧૨-૪-૦૭
૪	શ્રી એ. પી. મહેતા	સિસ્ટમ એન્જિનિયર	૭-૪-૦૭
૫	શ્રી નરેશભાઈ એસ. નાગ્રેયા	એન્જિનિયર	૧-૮-૦૫
૬	શ્રી વી. એચ. જોષી	સલાહકાર	૫-૭-૦૪
૭	શ્રી કે. જી. રાઠોડ	ઓ.એસ.ડી.(ફાઈનાન્સ)	૨૨-૨-૦૭

ક્રમ	નામ	હોદ્દો
૧	શ્રી પ્રવિણ શર્મા	સ્ટેનોગ્રાફર
૨	શ્રી મનીષ માંગલીયા	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર
૩	કુ. દક્ષા જોષી	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર
૪	શ્રીમતી કાજલ અંતાણી	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર
૫	કુ. કૃપાલી મહિચ્છા	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર
૬	શ્રીમતી પૂજા અંતાણી	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર
૭	શ્રી શબ્બીર ધિણીયા	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર
૮	શ્રીમતી ધૈર્યા શાહ	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર
૯	શ્રી રાજેશ બી. ગોર	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર
૧૦	શ્રી કમલ કવાયા	પટ્ટાવાળા
૧૧	શ્રી પંકજ વ્યાસ	પટ્ટાવાળા
૧૨	શ્રી અલ્પેશ પરમાર	ડ્રાઈવર કમ પટ્ટાવાળા
૧૩	શ્રી મનુભાઈ મહેશ્વરી	પટ્ટાવાળા
૧૪	શ્રી ઈશ્વરભાઈ મહેશ્વરી	પટ્ટાવાળા

રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનો અહેવાલ

શ્રી કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટીના રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના દ્વારા વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવે છે.

તારીખ : ૨૮-૧૨-૦૬થી તા. ૭-૧-૨૦૦૭, દિન-૧૦ “યુવા સશક્તિકરણ ખાસ શિબિર” શ્રી આર. આર. લાલન કોલેજ ભુજમાં યોજવામાં આવેલ.

દિલ્હી ખાતે યોજાયેલ પ્રજાસત્તાક પર્વ ૨૬મી જાન્યુઆરી-૨૦૦૭ના “પ્રજાસત્તાક પર્વ પરેડ”માં કુ. કાજલ આર. દાવડાએ કચ્છ યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરી વિવિધ તાલીમ મેળવેલ છે.

તા. ૧૩-૩-૦૭ના યુનિવર્સિટી ભુજ ખાતે જાણીતા ઉદ્યોગપતિ અને સામાજિક અગ્રણી શ્રી કાંતિસેન શ્રોફ દ્વારા “પંચાયતી રાજ” વિષય પર એન.એસ.એસ. પ્રો.ઓ.ની શિબિર યોજવામાં આવેલ.

તા. ૨૧-૩-૦૭ના રોજ “થેલેસીમિયા પરીક્ષણ” અંગે માર્ગદર્શન શિબિર યોજવામાં આવેલ.

૧૮૫૭, પ્રથમ સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ સાર્થ શતાબ્દીના દિલ્હી ખાતે યોજાયેલ રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના ઉત્સવમાં કચ્છ યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ સેજપાલ તુષાર બી. તથા કુ. અંકિતા કે. નાકર, શ્રી આર. આર. લાલન કોલેજ ભુજમાંથી જોડાયેલ.

એઈડ્સ અવેર્નસ કાર્યક્રમ અંતર્ગત જિલ્લા પંચાયત, ભુજના આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગના ઉપક્રમે યોજાયેલ કાર્યશિબિરમાં ભાગ લીધેલ. નિર્મળ ગુજરાત - ૦૭ની ઉજવણીમાં એન.એસ.એસ. વિભાગ દ્વારા ભુજ નગરમાં આવેલ મહાન પુરુષોની પ્રતિમાની સ્વચ્છતા - જાળવણી કરવામાં આવી.

તેમજ મહાપુરુષોના જન્મદિવસની ઉજવણી કરવી તથા ભુજ નગરપાલિકાના સહયોગથી જે તે મહાપુરુષના જન્મદિને “કોલેજના વિદ્યાર્થીનો જન્મદિવસ” હોય તેની ઉજવણી તે મહાપુરુષની પ્રતિમા પાસે હાજર રહી જન્મદિન હો તે વિદ્યાર્થી તે મહાપુરુષ વિશે વક્તવ્ય આપે તથા પ્રતિમાની સ્વચ્છતા અને પુષ્પહાર ચડાવે.

તેમજ તે દિવસે જ જન્મદિન શુભેચ્છા પ્રમાણપત્ર આપવાનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે.

આકાશવાણી, ભુજ ખાતે રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના દ્વારા વિવિધ કાર્યક્રમો આપવામાં આવે છે.

તા. ૮મી માર્ચ 'વિશ્વ મહિલા દિન'ની ઉજવણી કરવામાં આવેલ.

જી.કે. જનરલ હોસ્પિટલ ભુજનો "બાળ રોગ" વિભાગ એન.એસ.એસ.ના સ્વયં સેવકો દ્વારા સેવાશ્રમ તરીકે દત્તક લેવામાં આવેલ છે.

૧૫મી માર્ચ ગ્રાહક સુરક્ષા જાગૃતિ દિનની ઉજવણી કરવામાં આવેલ.

"માનવાધિકાર દિવસ"ની ઉજવણી કરવામાં આવેલ.

"પોલિયો પલ્સ" સેવાપ્રવૃત્તિમાં સ્વયંસેવકો જોડાયેલ છે. ગુરુપૂર્ણિમાની ઉજવણી કબીર મંદિર, ભુજમાં કરવામાં આવેલ.

"નિર્મળ ગુજરાત - ૦૭"ની ઉજવણીરૂપે ભુજ નગરપાલિકાના પ્રમુખશ્રી બાપાલાલભાઈ જાડેજા, સિવિલ સર્જન ડૉ. શ્રી સૂર્યકાંત ભેદાના અધ્યક્ષસ્થાને વૃક્ષારોપણ અને આરોગ્ય જાળવણી માર્ગદર્શન શિબિર, શ્રી લાલન કોલેજ, ભુજમાં યોજવામાં આવેલ.

તા. ૨૧-૭-૦૭ના રોજ "વ્યક્તિત્વ વિકાસ સેમિનાર" શ્રીમદ્ સ્વામી નિખિલેશ્વરાનંદજી મહારાજ - શ્રી રામકૃષ્ણ મિશન - વડોદરા પ્રેરકવક્તા હતા.

શ્રી જે. ડી. જોષી નાયબ કલેક્ટરશ્રી - કચ્છ તથા શ્રી એ. એચ. ગોર, કુલસચિવશ્રીના અધ્યક્ષસ્થાને આ શિબિર શ્રી આર. આર. લાલન કોલેજ, ભુજમાં યોજાયેલ.

એન.એસ.એસ.ના ૨૦૦ સ્વયંસેવકોની સંખ્યા માન. સરકારશ્રી દ્વારા વધુ ફાળવવામાં આવેલ હોઈ.

શ્રી આર. આર. લાલન કોલેજ, ભુજમાં - ૫૦

શ્રી તોલાણી આર્ટ્સ - સાયન્સ કોલેજ, આદિપુરમાં - ૫૦

શ્રી બાબા નારસિંહ કોલેજ, ઈન્દ્રપ્રસ્થ - ૫૦

શ્રી મુક્તજીવન સ્વામીબાપા મહિલા કોલેજ, ભુજ - ૫૦

ને સંખ્યા ફાળવવામાં આવેલ છે.

તા. ૧-૮-૦૭ થી તા. ૯-૮-૦૭ દરમિયાન શ્રી આર. આર. લાલન કોલેજ ભુજમાં નાગરિક સંરક્ષણ તાલીમ વર્ગ યોજવામાં આવેલ.

તા. ૬-૮-૦૭ "હિરોશીમા" દિવસની ઉજવણીમાં વિશ્વશાંતિ, "યુદ્ધ નહિ, મૈત્રી ભાવ" કાર્યક્રમ લાલન કોલેજ, ભુજમાં યોજવામાં આવેલ.

તા. ૧૮-૮-૦૭ના રોજ "ગ્રામ્ય શિબિર" ગજોડ ગામે એક્સલ કોપ કેર લિ.ના સહયોગથી યોજવામાં આવેલ. ઉદ્ઘાટન તથા માર્ગદર્શન વ્યાખ્યાન શ્રી કિર્તિસિન શ્રોફ (કાકાશ્રી)એ કરેલ.

કચ્છ યુનિવર્સિટી એન.એસ.એસ.ની પ્રવૃત્તિઓ પ્રશંસનીય રહી છે.

શ્રી જે. બી. ઠક્કર કોમર્સ કોલેજ ભુજ દ્વારા "સાક્ષરતા દિપ" શિબિર યોજવામાં આવેલ.

તેમજ ભુજ તાલુકાના મિરઝાપુર ગામે 'ગ્રામોત્થાન' શિબિર યોજવામાં આવેલ. તેમજ કોલેજ કેમ્પસ પ્રવૃત્તિઓ, સામાજિક સેવા પ્રવૃત્તિઓ કરી ગૌરવ વધાર્યું છે. (શિબિરની પૂર્ણાહુતિ સમારંભના કુલપતિશ્રી, કુલસચિવશ્રી, કો-ઓર્ડિનેટરશ્રી અતિથિ હતા).

જી.એમ.ડી.સી. આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ - નખત્રાણાના એન.એસ.એસ. વિભાગ દ્વારા 'સાક્ષરતા દિપ' શિબિર યોજેલ તેમજ કુલ છ ગામોમાં સાક્ષરતા દિપ પ્રગટાવેલ તથા ધાવડા ગામે "નિર્મળ ગ્રામ યુવા શિબિર" યોજેલ. તા. ૨૧-૨-૦૭ થી તા. ૨-૩-૦૭ સુધી.

એસ. વી. આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ - માંડવી એન.એસ.એસ. દ્વારા 'સાક્ષરતા દીપ' શિબિર નાગલપુર ગામે યોજેલ. શિબિર પૂર્ણાહુતિની કુલપતિશ્રી અધ્યક્ષતામાં પૂર્ણ કરેલ તથા ગ્રામ્ય શિબિર યોજેલ.

શ્રી આર.આર.લાલન કોલેજ ભુજના રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના દ્વારા "સાક્ષરતા દીપ અભિયાન શિબિર" શ્રી જી. કે. જનરલ હોસ્પિટલ ભુજ ખાતે યોજેલ.

શિબિરનું ઉદ્ઘાટન કુલપતિશ્રીએ કરેલ તથા પૂર્ણાહુતિ સમારંભમાં કુલસચિવશ્રી અનિલભાઈ ગોર તથા આચાર્યશ્રી ડૉ. એમ. જી. ઠક્કર તથા ડૉ. સુર્યકાંત ભેદા સિવિલ સર્જન-કચ્છ ઉપસ્થિત રહેલ.

ભુજમાં વાલ્મિકીનગર, જેષ્ઠાનગર, ગણેશનગર, ભીમરાવ નગર તથા કોડકી રોડ તથા ભુજની જેલમાં સાક્ષરતા અભિયાન ચલાવેલ.

લાલન કોલેજમાં "એન.એસ.એસ. ખાસ શિબિર"નું આયોજન થયેલ.

ભુજોડી ગમે બે દિવસીય "હસ્તકલા હુન્નર જાણકારી શિબિર" યોજાયેલ.

શ્રી તોલાણી આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ દ્વારા સાક્ષરતાદીપ શિબિર તથા ગ્રામ્યશિબિર તેમજ આરોગ્ય તપાસણી શિબિર યોજેલ.

વૃક્ષારોપણ - ગરીબ દર્દીઓને મદદ, વિગેરે કાર્યક્રમો કરવામાં આવેલ. યોગશિબિર યોજેલ.

તોલાણી કોમર્સ કોલેજ એન.એસ.એસ. વિભાગ દ્વારા આરોગ્ય સફાઈ સ્વચ્છતા, વૃક્ષારોપણ વગેરે કાર્યક્રમો યોજાયેલ, સાક્ષરતાદીપ શિબિર યોજેલ.

તેમજ “ગ્રામોચ્ચાન” નિર્મળ ગુજરાત-૦૭ની ઉત્સાહભેર ઉજવણી કરવામાં આવેલ.

આ સાથે શૈ. વર્ષ-૨૦૦૬ ‘પ્રવાસન વર્ષ’ તરીકે એન.એસ.એસ. દ્વારા ઉજવવામાં આવેલ. જેમાં વક્તૃત્વ સ્પર્ધા, ચિત્રસ્પર્ધા, નિબંધ લેખન, પ્રવાસનું આયોજન કરેલ.

તેમજ વર્ષ-૨૦૦૭ ‘નિર્મળ ગુજરાત-૦૭’નું રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના દ્વારા ઉજવાઈ રહેલ છે.

આ સાથે એઈડ્સ મહારોગ અંગે જનજાગૃતિ કાર્યક્રમો, મહિલા અને બાળ કલ્યાણ કાર્યક્રમો “બેટી બચાવો” સ્ત્રી ભૃણહત્યા અટકાવો કાર્યક્રમ, પર્યારણ જાળવણી, વૃક્ષારોપણ, દર્દી નારાયણની સેવા, ગ્રાહક સુરક્ષા જાગૃતિ, માનવઅધિકાર, મહિલા સશક્તિકરણ, સાક્ષરતા-સ્વચ્છતા, અંગેની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવે છે.

તા. ૨૪-૮-૦૭ના રોજ ભારત સરકારના ‘જનગણના વિભાગ આયોજિત’ “વસ્તી શિક્ષણ શિબિર” યોજવામાં આવેલ છે.

પ્રો. એમ. એન. જોષી

કો-ઓર્ડિનેટર

એન.એસ.એસ. - કચ્છ

યુનિવર્સિટી - ભુજ.

Krantiguru Shyamji Krishna Verma
KACHCHH UNIVERSITY
Deans of the Faculties

No.	Name & Designation	Address		Phone No.		
		Office	Residence	STD	Office & Mob.	Res.
1	Shri K.M.Pandya (Faculty of Law)	Sheth D.L.Law College, Bhuj-Kutch	Odhav Krupa Appt., Ground Floor, Bhanushali Nagar	02832	253069, Mo.9825758090	---
2	Dr. S.J.Dharmani (Faculty of Arts)	Tolani Arts & Science College, Adipur	"Prabhu Chhya, Nr.Prabhudarshan Auditorium, Adipur	02836	260698, Fax.260573 Mo. 9427211311	---
3	Shri P.M.Bhatt (Faculty of Commerce)	Shri J.B.Thacker Commerce College, Bhuj	"Shivam Park", Junavas, Madhapar, Ta.Bhuj	02832	220596, Mo. 9825225403	---
4	Shri Dr.M.G.Thakkar (Faculty of Science)	Shri R.R.Lalan College, Bhuj	41/3, Sardar Patel Nagar, Sector-3, Haripar Road, Bhuj	02832	250117, Mo. 9879121777	290400
5	Shri Dr.L.V.Fafal (Faculty of Education)	S.D.Shethia College of Education, Mundra-Kutch	"Surya Park", Nr.Mundra New Court, Mundra-Kutch	02838	222156, Mo.9825655897	222158
6	Shri Dr.G.Vidyasagar (Faculty of Pharmacy)	Veeraytan Institute of Pharmacy, Jakhaniya Road, Mandvi-Kutch	"Veeraytan Campus", Mandvi-Kutch	02834	275483, Mo. 9825372991	----
7	Shri Prof.A.K.Joshi (Faculty of Engineering)	Govt. Engineering College, Bhuj-Kutch	C/o Dr.C.P.Chhatrola House, Narsang Soc., Nr.Narsang Temple, Ravapar Road, Morbi	02832	299169, Mo.9825625152	(02822)-224404

LIST OF AFFILIATED COLLEGES

No.	Name of the College with address & Tel. No.	Founded (Year)	Courses offered
1	Shri R.R.Lalan College, College Road, Bhuj-Kutch, Pin-370001, Tel. No. (02832) 250117	1953	B.A., B.Sc. & M.A.
2	Shri J.B.Thacker Commerce College, College Road, Bhuj-Kutch, Pin-370001, Tel. No. (02832) 220596	1970	B.Com., M.Com
3	Tolani College of Arts & Science, Nr. Railway Station, Adipur-Kutch, Pin-370205, Tel. No. (02836) 260698	1969	B.A., B.Sc. & M.A.
4	Tolani Commerce College, Post Box No.27, Adipur-Kutch, Pin-370205, Tel. No. (02836) 260623	1973	B.Com., M.Com
5	Sheth S.V.Arts & Commerce College, Nagalpur Road, Mandvi-Kutch, Pin-360462, Tel. No. (02834) 223115	1966	B.Com & B.A.
6	G.M.D.C. Arts & Commerce College, Bhuj-Lakhpat Road, Nakhatrana, Tel. No. (02835) 292815	2001	B.Com & B.A.
7	S.D. Shethia College of Education, Anjar Road, Mundra-Kutch, Pin-370421, Tel. No. (02838) 222156	1970	B.Ed.
8	Govt. Engineering College, R.R.Lalan College Compound, Bhuj-Kutch, Pin-370001, Tel. No. (02832) 299169	1994	B.E. (Mech.) & Elec.
9	Sheth Dosabhai Lalchand Law College, Bhuj-Kutch, Pin-370001, Tel. No. (02832) 253069	1969	LL.B.
10	Tolani Institute of Pharmacy, Nr. Hotel Midtown, Ward No. 2-B, Adipur-Kutch, Pin-370205, Tel. No. (02836) 260491	1959	Dip. in Pharm.
11	Dada Dukhayal College of Education, 3-A, Maitri School Ground, Adipur-Kutch, Pin-370205, Tel. No. (02836) 263333	2004	B.Ed.
12	Dr. H.R.Gajwani College of Education, Plot No.658, Ward No.12-C, Lilashah Nagar, Gandhidham-Kutch, Tel. No. (02836) 225835	2005	B.Ed.
13	Veeraytan Institute of Pharmacy, Jakhaniya Road, Mandvi-Kutch, Tel. No. (02835) 275483	2005	B.Pharm.
14	Tolani Institute of Commerce, Tolani Commerce College Compound, Post Box No.27, Adipur-Kutch, Pin-370205, Tel. No. (02836) 261900	2005	B.Com.
15	Muktajivan Swamibapa Mahila Arts & Commerce College, Nr. Kutch University Campus, Mundra Road, Bhuj-Kutch, Pin-370001, Tel. No. (02832) 250555	2005	B.A. & B.Com.
16	Baba Naharsingh Mahavidyalaya, Indraprastha, Ta.Anjar-Kutch, Tel. No. (02836) 287688/699	2005	M.S.W.
17	College of Special Education, Indraprastha, Ta.Anjar-Kutch, Tel. No. (02836) 287688/699	2005	B.Ed. (Sp.)
18	Shri H.B.Palan Arts & Commerce College, Anjar-Kutch, Tel. No. (02836) 394174, 394119 Fax No. 242908	2006	B.A. & B.Com.
19	SRK Institute of Management & Computer Education, Sapeda, TA. Anjar-Kutch, Tel. No.(02836) 220103 Fax No. 223560	2006	B.C.A, B.B.A.
20	SRK Institute of Social Science, Sapeda, TA. Anjar-Kutch, Tel. No.(02836) 220103 Fax No. 223560	2006	M.S.W., M.L.W.
21	R.D.Education Trust Sanchalit Arts & Commerce College, Mundra-Kutch, Tel. No. (02838) 230627	2006	B.A. & B.Com.
22	Shri Z.N.Patel Cheritable Trust Sanchalit Master of Social Work, 4, Sahajanand Commercial Complex, Rawalwadi Rel. Site, Char Rasta, Bhuj-Kutch, Ph.No. 645701	2006	M.S.W.
23	Smt. V.D.Thacker College of Education, Bharatnagar, Gandhidham, Tel. No. (02836) 230642, 235034	2006	B.Ed.
24	Tolani Institute of Law, Adipur-Kutch	2007	LL.B.
25	M.D. College of Education, Haripar, Ta.Bhuj, Tel. No.231727	2007	B.Ed.
26	Baba Naharsingh Mahavidyalaya, Indraprastha, Ta.Anjar-Kutch (BSW Dept.) Tel. No. (02836) 287694/695	2007	B.S.W.

UNIVERSITY P.G. DEPARTMENT

No.	Name of Dept.	Founded (Year)	Courses offered
1	Department of English	2007-08	M.A.
2	Department of Sanskrit	2007-08	M.A.
3	Department of Gujarati	2007-08	M.A.
4	Department of Economics	2007-08	M.A.
5	Department of Commerce	2007-08	M.Com.
6	Department of Chemistry	2007-08	M.Sc.

SHRI R. R. LALAN COLLEGE
Bhuj, Kachchh-370 001

Name of the College	Shri R. R. Lalan College
Year of establishment	1953
Name of the Principal	Dr. M. G. Thakkar M.Sc. Ph. D. (Geology) (O) 02832-250117 (R) 02832-290400 (M) 09879121777

16th August 2007

Papers presented and the seminars attended in last six months by Dr. Thakkar.

1. A. K. Patidar, D. M. Maurya, M. G. Thakkar, L. S. Chamyal (2007) Fluvial geomorphology and neotectonic activity based on field and GPR data, Katrol hill range, Kachchh, Western India, Quaternary International, 159, 74-92

Attended an international workshop on Tsunami Geology at Anna University, Chennai and presented a research paper entitle:

1. Surface deformation and submergence of the Kamorta Group of Andaman and Nicobar Islands of India

Also presented two abstracts at an international conference at Jammu University, Jammu

1. Review of Paleoseismology in Kachchh with special reference to 2001 Bhuj Earthquake
2. Primary surface deformation at Andaman and Nicobar group of Island with special refernce to the Kamorta and Gt. Nicobar island of Nicobar group (Poster presentation)

Vice Principal: Shri P. J. Matani

Department of Gujarati	Residence	Mobile	Department of English	Residence	Mobile
Dr. Ku. D. C. Dholakiya (Head)	224556	571956	Shri Y. V. Rathod (Head)	652366	9825992948
Shri S. P. Sudiya		9426469279	Shri K. K. Budhdhbbhatti		9427288940
Shri P. P. Rathvi		9427433050	Shri P. R. chauhan		9426042530
			Smt. M. K. Mansotre		9913051472
Department of Sanskrit			Department of Hindi		
Dr. C. B. Balas(Head)			Shri A. N. Sarvaiya (Head)		9427434594
Shri M. B. Shah		9426788967	Smt. D. H. Nimavat		9374047697
Dr. Kum. H. G. Agravat		9427562163	Shri A. D. Chavda		
Dr. K. M. Trivedi	225654	9427407451			
Department of History			Department of statistics		
Shri Jasminaben Sarada (Head)			Shri Dr. N. R. Desai (Head)		9426241424
Dr. Smt. N. A. Thakar	230475		Shri R. K. Sindhwad		9825385343
Shri M. N. Joshi	299255	9925568979			
Department of Psychology			Department of Economics		
Shri N. J. Gadhvi (Head)		9825074835	Shri P. N. Raval (Head)	229401	9427442662
Shri S. A. Vasava		9427440601	Shri R. H. Parmar		9426998279
Kum. B. D. Danidhar		9428268548	Smt. Meena Javia		9998220447
Shri L. M. Doshi	0288-2664241		Dr. N. K. Gupte (Head)		9825041446
			Dr. N. K. Fitter		9924048499
Department of Chemistry			Department of Geology		
Shri P. K. Chaudhri (Head)		9428506019	Shri J. M. Patel (Head)		9825269323
Smt. J. K. Shah		9427235212	Shri H. V. Majethiya	253015	9426949566
Shri A. N. shukla					
Shri D. H. Idhatiya		9427066882			
Department of Mathematics			Department of Physics		
Shri B. L. Basia(Head)		9427221944	Prof. P. J. Matani (Head)	257817	
Shri R. B. Patel		9879292240	Shri D. D. Joshi	230720	9925267253
			Shri S. V. Dholakiya	251597	9824252597
			Shri J. C. Patel		9825747641

શ્રી જે. બી. ઠક્કર કોમર્સ કોલેજ

- કોલેજનું નામ : પીપલ્સ એજ્યુકેશન સોસાયટી સંચાલિત,
શ્રી જે. બી. ઠક્કર કોમર્સ કોલેજ, કોલેજ રોડ, ભુજ-કચ્છ
- કોલેજ સ્થાપના : ૧૯૭૦
- કોલેજના પ્રિન્સિપાલનું નામ, ડિગ્રી, ટેલિફોન નંબર, મોબાઈલ નંબર, ઘર નંબર : શ્રી ભટ્ટ પ્રવિણચંદ્ર મોહનલાલ
(ઓફિસીએટિંગ પ્રિન્સિપાલ) કોમર્સ કોલેજ, ભુજ
૮૪, શિવમ્ પાર્ક, યક્ષ મંદિર પાસે,
માધાપર (તા. ભુજ-કચ્છ)
ફોન : (૦૨૮૩૨)૨૪૧૭૯૩
મો. ૯૮૨૫૨૨૫૪૦૩

તોલાણી કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ

આદિપુર, કચ્છ. પિન : ૩૭૦ ૨૦૫

- (૧) કોલેજનું નામ :
તોલાણી કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ, આદિપુર, કચ્છ. પિન : ૩૭૦ ૨૦૫
(ગાંધીધામ કોલેજિએટ બોર્ડ દ્વારા સંચાલિત)
બેંગ્લોર સ્થિત નેશનલ એસેસમેન્ટ એન્ડ એક્રેડિટેશન કાઉન્સિલ અર્થાત્ રાષ્ટ્રીય મૂલ્યાંકન અને પ્રત્યાયન પરિષદ દ્વારા બી-પ્લસ ગ્રેડ મળ્યો છે. આમ આવું ગ્રેડેશન મેળવનાર કચ્છ યુનિવર્સિટી અંતર્ગતની આ પ્રથમ કોલેજ છે.
- (૨) કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : ઈ.સ. ૧૯૬૨
વિજ્ઞાન શાખા ૧૯૬૯માં ઉમેરવામાં આવી હતી.
- (૩) કોલેજના આચાર્યશ્રી નામ : ડૉ. સુશીલ જી. ધર્માણી
ડિગ્રી : એમ.એ. - હિન્દી, એમ.એ. - અંગ્રેજી, પીએચ.ડી. - હિન્દી, બી.એડ.
મોબાઈલ નંબર : ૯૪૨૭૨૧૧૩૧૧
- (૪) કોલેજના પ્રાધ્યાપકશ્રીઓનાં નામ, વિષય, વિભાગ, ડિગ્રી, ફોન નંબરની માહિતી :
પ્રાધ્યાપકો અંગેની માહિતી : તોલાણી કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ, આદિપુર : ૩૭૦૨૦૫

ક્રમ	પ્રાધ્યાપકશ્રીનું નામ	વિષય	શૈક્ષણિક લાયકાત	ટેલિફોન નંબર
(૧)	ડૉ. સુશીલ જી. ધર્માણી આચાર્ય	હિન્દી	એમ.એ. (અંગ્રેજી) એમ.એ. (હિન્દી) પીએચ.ડી. (હિન્દી) બી.એડ.	મો. ૯૪૨૭૨૧૧૩૧૧
(૨)	પ્રો. રમેશ એસ. લુહાણા (ઉપાચાર્ય)	રસાયણશાસ્ત્ર (હેડ)	એમ.એસસી. એમ.ફિલ	૦૨૮૩૬૬૧૧૭૮ (ઘર) ૯૩૭૫૩૫૭૨૧૪, ૯૪૨૮૦૦૬૪૭૮
(૩)	પ્રો. પંકજ ડી. ઉદેશી (H.O.D.)	ભૌતિકશાસ્ત્ર	એમ.એસસી.	(૦૨૮૩૬) ૨૬૨૧૭૨ ૯૪૨૭૨૭૩૨૬૬
(૪)	પ્રો. તૃપેશ જે. મટાણી (H.O.D.)	ગણિતશાસ્ત્ર	એમ.એસસી.	(૦૨૮૩૬) ૨૪૪૪૬૬ ૯૨૨૮૪૫૨૩૭૭
(૫)	પ્રો. અરુણ એચ. ભીન્ડે	ભૌતિકશાસ્ત્ર	એમ.એસસી. એમ.ફિલ.	-
(૬)	પ્રો. મીઠાલાલ ડી. દવે (H.O.D.)	સંસ્કૃત	એમ.એ. (સંસ્કૃત હિન્દી) બી.એડ.	(૦૨૮૩૬) ૨૬૨૨૫૧ ૯૪૨૭૨૪૯૬૯૩
(૭)	ડૉ. શ્રીમતી શશીકલા જે. મહેશ્વરી (H.O.D.)	ગૃહવિજ્ઞાન	એમ.એસસી. (હોમસાયન્સ) પીએચ.ડી.	(૦૨૮૩૬) ૨૩૫૬૩૫ ૯૪૨૭૨૧૧૧૩૮
(૮)	પ્રો. શ્રીમતી શોભના કે. પંડિત (એન.એસ.એસ.ઈન્ચાર્જ)	ગૃહવિજ્ઞાન	એમ.એસસી. (ગૃહવિજ્ઞાન)	(૦૨૮૩૬) ૨૬૨૦૯૭ ૯૪૨૬૨૩૨૫૬૫
(૯)	પ્રો. શ્રીમતી સોનુ એલ. દરિયાણી (H.O.D.)	અંગ્રેજી	એમ.એ. (એન્ટાયર ઈંગ્લીશ)	(૦૨૮૩૬) ૨૬૦૮૮૯ ૯૪૨૬૨૧૮૨૭૭
(૧૦)	ડૉ. રેનુ એન. હિંગોરાણી (H.O.D.)	હિન્દી	એમ.એ. એમ.ફિલ. પીએચ.ડી.	૯૮૯૮૮૫૪૭૧૦
(૧૧)	પ્રો. શ્રીમતી શર્મિલા જે. તેજવાણી (H.O.D.)	ઈતિહાસ	એમ.એ.	(૦૨૮૩૬) ૨૬૦૭૯૭
(૧૨)	ડૉ. શ્રીમતી પપીઆ એ. ચેટર્જી	રસાયણશાસ્ત્ર	એમ.એસસી. ડી.ફિલ. બી.એડ.	(૦૨૮૩૬) ૨૨૬૦૨૭ ૯૮૯૮૩૨૨૪૧
(૧૩)	પ્રો. શ્રીમતી સોનલ ટી. વૈશ્ણવ (H.O.D.)	ગુજરાતી	એમ.એ.	૯૯૨૫૯૯૧૧૭૫

(૧૪)	પ્રો. રમેશ એલ. દેશમુખ	ગુજરાતી	એમ.એ.	(૦૨૮૩૬) ૨૬૩૮૮૭ ૯૪૨૭૨૧૧૩૨૧
(૧૫)	ડૉ. રાજેશ એસ. ઠક્કર	ગણિતશાસ્ત્ર	એમ.એસસી. એમ.ફિલ. પીએચ.ડી.	(૦૨૮૩૬) ૨૬૨૯૬૪ ૯૮૯૮૪૬૭૫૮૪
(૧૬)	પ્રો. બાબુભાઈ ટી. કાઠીયા (H.O.D.)	સમાજશાસ્ત્ર	એમ.એ., એમ.ફિલ.	૯૪૨૭૪૫૧૬૧૮
(૧૭)	પ્રો. મહેન્દ્ર ડી. સીજી	હિન્દી	એમ.એ.	૯૪૨૭૪૫૧૪૬૨
(૧૮)	ડૉ. કુ. કિરણ એ. રાવલ	ગૃહવિજ્ઞાન	બી.એડ્. એમ.એ.	૯૮૨૫૩૬૧૩૩૧
(૧૯)	પ્રો. શ્રીમતી જ્યોતિ કે. પટેલ	ગૃહવિજ્ઞાન	એમ.એ.	૯૪૨૬૯૬૫૪૮૦
(૨૦)	પ્રો. મહેશ એચ. ઓઝા	ભોતિકશાસ્ત્ર	એમ.એસસી. બી.એડ્.	૯૪૨૬૭૩૯૬૯૨
(૨૧)	પ્રો. કલ્પેશ ડી. સોરઠીયા	બોટોની - બાયોલોજી	એમ.એસસી. બી.એડ્.	૯૪૨૬૭૩૭૮૦૧
(૨૨)	પ્રો. વિમ્મી આર. સદારંગાણી (H.O.D.)	સિંધી	એમ.એ. (૧) અર્થશાસ્ત્ર (૨) સિંધી (૩) હિન્દી	૦૨૮૩૬-૨૬૨૨૬૮ ૯૮૭૯૨૨૩૦૭૧
(૨૩)	પ્રો. શ્રીમતી અર્યના પી. ઉપાધ્યાય, (H.O.D.)	માઈકો - બાયોલોજી	એમ.એસસી. પીએચ.ડી.	૦૨૮૩૬-૨૬૩૫૭૯

(બ) ખંડકાલીન વ્યાખ્યાતાઓ : Part Timers

(૧)	પ્રો. હર્ષા જી. દગીયા (H.O.D.)	પોલિટિકલ સાયન્સ	એમ.એ.	૦૨૮૩૪-૨૩૨૩૨૩ ૯૪૨૭૨૭૨૭૯૫
(૨)	પ્રો. ભરત એચ. મોઢપટેલ	સંસ્કૃત	એમ.એ.	૯૪૨૬૯૩૧૪૨૨
(૩)	ડૉ. શ્રીમતી ભાનુ એચ. કકરાણી	બાયોલોજી (બોટની)	એમ.એસસી. પીએચ.ડી.	૦૨૮૩૬-૨૬૦૪૫૩
(૪)	પ્રો. શ્રીમતી નમીતા એ. સક્સેના (H.O.D.)	અર્થશાસ્ત્ર	એમ.એ. ડિપ્લોમા ઈન જર્નાલિઝમ	૦૨૮૩૬-૨૨૮૮૯૦ ૯૮૨૫૩૨૧૭૧૮

(ક) મુલાકાતી વ્યાખ્યાતાઓ : Visiting Lecturers

(૧)	પ્રો. મનોજ ઇયા	અંગ્રેજી	એમ.એ., એમ.ફિલ. NET, GSET	૯૮૯૮૩૦૬૦૬૭
(૨)	પ્રો. કિરીટ રૂઢાણી	અંગ્રેજી	એમ.એ.	૯૪૨૮૨૭૯૦૧૯
(૩)	પ્રો. ભાવેશ વી. ભટ્ટ	અર્થશાસ્ત્ર	એમ.એ. (ઈકો.) એમ.એ. (સોશિયો) M.L.W.	૯૩૨૮૨૭૯૨૪૭
(૪)	પ્રો. કુ. કૃતિ ઇયા	અર્થશાસ્ત્ર	એમ.એ. જી.સ્વેટ	૦૨૮૩૬-૨૪૦૫૩૪ ૯૩૭૫૩૫૮૭૩૭
(૫)	પ્રો. કુ. યોગેશ્વરી પટેલ	ગણિતશાસ્ત્ર	એમ.એસસી. બી.એડ્.	૦૨૮૩૬-૨૨૯૮૪૯ ૯૮૯૮૧૯૦૭૧૨
(૬)	પ્રો. શ્રીમતી દીપા એસ. મેનન	રસાયણશાસ્ત્ર	એમ.એસસી., બી.એડ્.	૯૯૧૩૪૯૩૨૫૫
(૭)	પ્રો. રાહુલ ડી. બુચીઆ	રસાયણશાસ્ત્ર	એમ.એસસી. LL.B.	૦૨૮૩૬-૨૩૧૭૩૬ ૯૯૭૯૫૫૬૪૨૬
(૮)	પ્રો. કુ. દેવાંશી ગોકુલગાંધી	માઈકો-બાયોલોજી	એમ.એસસી.	૯૪૨૭૨૪૯૭૪૦
(૯)	પ્રો. કુ. એવ્સા થોમસ	માઈકો-બાયોલોજી	એમ.એસસી.	૯૯૨૫૪૨૬૭૮૪
(૧૦)	પ્રો. ભારતી શર્મા	અંગ્રેજી	એમ.એ.	૯૪૨૬૯૮૨૯૯૩

(૩) ગ્રંથપાલ : લાઈબ્રેરિયન

(૧)	શ્રી સંદીપ એસ. જાની	લાયબ્રેરી	એમ.એલ.આઈ.એસસી.	૦૨૮૩૬-૨૬૪૦૭૪ ૮૩૭૨૩૫૮૬૫૫
-----	---------------------	-----------	----------------	----------------------------

(૫) છેલ્લા છ માસ દરમ્યાન કોલેજના પ્રાધ્યાપકોની ઉલ્લેખનીય વિગતો :

કોલેજના ઉપાચાર્ય તથા રસાયણશાસ્ત્ર વિભાગના વડા પ્રો. રમેશચંદ્ર લુહાણાની ભુજથી પ્રગટ દૈનિક કચ્છમિત્રની શનિવારની પૂર્તિમાં 'વિજ્ઞાન-વિન્ડો' નામે એક નવી જ કટાર વૈજ્ઞાનિક વિષયોને આવરી લેતી, શરૂ કરવામાં આવી છે.

માઈકોબાયોલોજી વિષયના વિભાગાધ્યક્ષ પ્રો. શ્રીમતી અર્યના પંકજ ઉપાધ્યાયને ભાવનગર યુનિવર્સિટી દ્વારા તા. ૧૯-૨-૨૦૦૭ના રોજ પી.એચ.ડી.ની ડિગ્રી એનાયત કરવામાં આવી છે. શ્રીમતી ઉપાધ્યાયે ભાવનગરની સર પી. પી. ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સના ડૉ. વાય. એ. શેલતના માર્ગદર્શન હેઠળ કચ્છ વિસ્તારના આર્થિક રીતે ઉપયોગી છોડના સંદર્ભ સંશોધન કરીને શોધ મહાનિબંધ તૈયાર કર્યો હતો.

ભારત સરકારના માનવ સંસાધન મંત્રાલય અંતર્ગત ચાલતી સંસ્થા રાષ્ટ્રીય સિંધી ભાષા પ્રોમોશન પરિષદની ત્રણ સભ્યોની પુરસ્કાર સમિતિમાં પ્રો. વિમ્મી સદારંગાણીનો સમાવેશ કરાયો હતો. આ સમિતિની બે બેઠકો માર્ચ-૦૭ તથા મે-૦૭માં મળી હતી. ચાર સાહિત્યકારોને ૧૦મી જૂન-૦૭ના રોજ અમદાવાદ ખાતે આયોજિત સમારંભમાં પુરસ્કારો અપાયાં હતાં. આ કાર્યક્રમનું સંચાલન પ્રો. વિમ્મીએ સંભાળ્યું હતું.

અંગ્રેજી ભાષામાં થતી સામાન્ય ભૂલો વિશેનો પ્રો. મનોજ છાયાનો એક લેખ ઈન્ટરનેટની જાણીતી વેબસાઈટ [rediff.com](http://www.rediff.com) પર પ્રકાશિત થયો છે.

'ઈંગ્લીશ બ્લૂપર્સ' કોલમ અંતર્ગત તા. ૨૫મી જૂનના રોજ અપલોડ થયેલો આ લેખ વ્યાકરણ અંગે પાયાની બાબતોમાં જોવા મળતી તેમજ તેનાં કારણો અંગે ચર્ચા કરે છે. ભાષાના ખોટા ઉપયોગને કારણે ઊભી થતી ગેરસમજ તથા વિચિત્ર પરિસ્થિતિઓનાં હાસ્યજનક બનાવો પણ એ લેખમાં સામેલ કરાયાં છે. આ લેખ માટે <http://www.rediff.com/getahead/2007/Jun25 eng.htm> પર જોઈ-વાંચી શકાય છે.

(૬) સેમિનારમાં પેપર પ્રેઝન્ટેશન :

એપ્રિલ-૦૭માં અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત સિંધી સાહિત્ય એકેડેમીના ઉપક્રમે આયોજિત રાષ્ટ્રીય સિંધી કવિઓની બેઠકમાં પ્રો. વિમ્મી સદારંગાણીએ ભાગ લઈને સ્વરચિત કાવ્યો રજૂ કર્યાં હતાં. આ બેઠકમાં સમગ્ર ભારતમાંથી ૩૫ જેટલા કવિઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

અમદાવાદ ખાતે તા. ૯ તથા તા. ૧૦ જૂન ૨૦૦૭ના એન. સી. પી. એસ. એલ. દ્વારા સિંધી કવિ કિશન રાહી વિશે ઈન્ડો-પાક. સંમેલનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ બેઠકમાં પ્રો. વિમ્મી સદારંગાણીએ પાકિસ્તાનના સાહિત્યકાર કમરરાહબાઝ તથા ભારતીય સિંધી સાહિત્યકાર વાસુદેવ મોહી દ્વારા રજૂ કરાયેલાં સંશોધન પત્રો વિશે ઇણાવટ કરી હતી.

બનારસ હિન્દુ યુનિવર્સિટી ખાતે તા. ૯-૧૦-૧૧ ફેબ્રુઆરી-૦૭ દરમ્યાન આયોજિત દ્વિતીય આંતરરાષ્ટ્રીય વેદવિજ્ઞાન સંમેલનમાં સંસ્કૃત વિભાગના અધ્યક્ષ તથા કોલેજના કો-ઓર્ડિનેટર પ્રો. એમ. ડી. દવેએ "વેદોમાં કૃષિવિજ્ઞાન" અંગે સંશોધન પત્ર રજૂ કર્યું હતું.

સુરત જિલ્લાના અમરોલી મુકામે જે. એસ. શાહ આર્ટ્સ તથા એચ. પી. ટેસાઈ કોમર્સ કોલેજ ખાતે ૨૦ માર્ચ-૦૭ના આયોજિત રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત પરિસંવાદમાં પ્રો. એમ. ડી. દવે તથા પ્રો. ભરત એચ. મોઢપટેલે ભાગ લીધો હતો. પ્રો. પટેલે સંસ્કૃત ભાષાના વિકાસ અંગે શું કરવું એ વિષે વક્તવ્ય આપ્યું હતું. પ્રો. દવેએ પરિસંવાદમાં એક બેઠકની અધ્યક્ષતા સંભાળી હતી તથા સંસ્કૃત ભાષાના વિકાસ અંગે સૂચનો પણ કર્યાં હતા.

સાહિત્ય અકાદમી-ન્યૂ દિલ્હી તથા નલિની અરવિંદ એન્ડ ટી. વી. પટેલ આર્ટ્સ કોલેજના સંયુક્ત ઉપક્રમે, મહાદેવી વર્મા જન્મ શતાબ્દી વર્ષ નિમિત્તે, તા. ૨૫-૨૬ માર્ચ-૨૦૦૭ના આયોજિત રાષ્ટ્રીય સેમિનારમાં પ્રો. મહેન્દ્ર ડી. સિજુએ ભાગ લઈને 'મહાદેવી વર્મા કે સંસ્મરણ' શીર્ષકથી સંશોધન પત્ર રજૂ કર્યું હતું.

બોટની (વનસ્પતિશાસ્ત્ર) વિષયના ડૉ. શ્રીમતી ભાનુ એચ. કકરાણીએ ૨૨ તથા ૨૩મી જાન્યુઆરીએ ૨૦૦૭ના પરિઆવરણ વિષય અંગે બે વર્ગો ચલાવ્યા હતા. રિઓ ડિક્લેરેશન તથા અર્થ સમ્મીટને પગલે યુવાનોમાં પરિઆવરણ અંગે જાગૃતિ લાવવા માટે યુ.જી.સી.એ આ અંગે અભ્યાસક્રમ મોડ્યુલ તૈયાર કર્યું છે.

વડોદરાની મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી દ્વારા તા. ૧૬-૧૮ જાન્યુઆરી-૨૦૦૭ના આયોજિત ઈન્ટરનેશનલ કોન્ફરન્સ ઓન્ટ કરન્ટ ટ્રેન્ડ્સ ઈન ઈન્ડસ્ટ્રીઅલ એન્ડ એપ્લાઈડ મેથેમેટિક્સ (ICCTIAM '07) માં ગણિતશાસ્ત્રના પ્રો. રાજેશ ઠક્કરે ભાગ લઈને 'કેઓસ' વિષયક બે સંશોધનપત્રો રજૂ કર્યાં હતાં.

તોલાણી કોમર્સ કોલેજ, આદિપુર (કચ્છ)

(૧) કોલેજનું નામ : તોલાણી કોમર્સ કોલેજ, આદિપુર (કચ્છ).

(૨) કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : ૧૯૭૩

(૩) કોલેજના આચાર્યશ્રીની માહિતી :

૧. નામ : ડો. જી. ડી. ત્રિપાઠી, આચાર્ય

૨. અભ્યાસ : M.A., M.Phil, Ph.D.

૩. ટેલીફોન : (ઓ) ૨૮૩૬ - ૨૬૦૬૨૩, ૨૬૩૪૨૯
(મો) ૯૪૨૬૯ ૯૭૩૪૯

(૪) કોલેજના પ્રાધ્યાપકોની માહિતી

STATEMENT SHOWING THE PARTICULAR OF THE TEACHING STAFF

Name	Desi.	Subject	Dept.	Edu.Qual.	Date of birth	Date of Joining	Address	Phone No.	Mob.No.
Dr.G.D.Tripathi	Principal	Economics	Economics	M.Phil., Ph.D.	5-1-1970	29-5-2007	Prabhu Chhaya, Adipur, Kutch.	260823	942697349
Mr.H.T.Khiyani	Lecturer	Accountancy	Accountancy	M.Com.	1-4-1957	12-7-1980	PN.420, W/2B, Adipur, Kutch.	260972	942624650
Mr.MD.Halani	Lecturer	Accountancy	Accountancy	M.Com., B.Ed.	5-1-1954	7-8-1981	PN.309, W/2B Adipur, Kutch.	261433	9426227455
Mr.B.V.Vyas	Lecturer	Statistics	Statistics	M.Sc., M.Phil.	7-3-1956	14-11-1981	PN.237, W/2B, Adipur, Kutch.	262492	9879829144
Mr.N.R.Bhagiani	Lecturer	Comm.Mgt.	Commerce	M.Com., M.Phil.	19-9-1958	5-12-1981	PN.109, W/2B, Adipur, Kutch.		9426976880
Mr.K.P.Lalwani	Lecturer	Accountancy	Accountancy	M.Com.	29-5-1956	10-1-1986	PN.23, W/4B (I), Adipur, Kutch.	262491	9804030198
Mr.B.V.Solanki	Lecturer	Commerce	Commerce	M.Com.	21-1-1947	11-1-1986	14, Navprabha Prof. Col. Adipur.	263822	
Mr.P.J.Vidja	Programmer	Comp.Sc.	Comp.Sc.	M.Sc., B.Ed. PGD.C.Sc.	21-7-1958	2-1-1988	PN.62, W/4B, Adipur, Kutch.	262222	9825622209
Mr.J.K.Oza	Dir.Phys.Edu.	Phy.Edu.	Phy.Edu.	B.A., C.P.Ed.	24-4-1948	25-6-1973	Opp. G.E.B. Office, New Anjar, Kutch.	243426	
Mr.P.M.Chauhan	Lecturer	Accountancy	Accountancy	M.Com.	13-1-1966	18-11-1989	PN.23, W/4B, (G), Adipur, Kutch.		9427267918
Mr.N.T.Taglani	Lecturer	Economics	Economics	MA, B.Ed.	20-2-1960	18-2-1986	PN.23, W/4B (M), Adipur, Kutch.	262460	9898432218
Mr.A.V.Bharathi	Lecturer	English	English	MA, B.Ed.	8-5-1960	28-9-1988	D-139, Ifico Col., Gandhinagar, Kutch.	235462	9427251818
Mr.VB.Jora	Lecturer	Accountancy	Accountancy	M.Com.	1-6-1972	22-6-1996	PN.23, W/4B (J), Adipur, Kutch.	265865	9427719518
Ms.PB.Chauhan	Lecturer	Comm.BM.	Comm.BM.	M.Com.M.Phil.	03-06-1971	21-09-1993	D.A.Z.93A, Adipur-kutch	264152	9427407591
Ms.DR.Maheshwari	Lecturer	English	English	MA	5-12-1973	31-12-1996	PN.23, W/4B (A) Adipur, Kutch.	260936	9428473358
Mr.PM.Thapa	Lecturer	Economics	Economics	MA.NET(UGC)	29-5-1969	22-6-1998	PN.23, W/4B (H), Adipur, Kutch.	261540	9427277117
Ms.DP.Acharya	P/T Lecturer	English	English	MA, B.Ed.	28-8-1976	3-1-2000	2, Jhulelal Soc., Anjar, Kutch.		9427273137

* Mr. N.T. Taglani, P/T 18-02-1986 to 25-11-1991 & F/T 26-11-1991 Onwards.

* Ms. A.V. Bharathi, P/T 28-9-1988 to 10-1-1992 & F/T 11-1-1992 Onwards.

* Ms. P.B. Chauhan P/T 21-9-1993 to 21-6-1998 & F/T 22-6-1998 Onwards.

(૫) છેલ્લા છ માસ દરમિયાનની પ્રાધ્યાપકોની ઉલ્લેખનીય વિગતો :

- (A) (1) Prof. B. V. Solanki has attended National Level Seminar on Management of Physical Education, Sports : Benefits and Challenge held at Mulund College of Commerce from 10th to 13th January, 2007 and presented a paper on "Vital Role of Physical Education Sports and Games in Human Life."
- (2) Prof. B. V. Solanki has participated at International Commerce Congress 2007 at Thane - IMCOST, Vagle Industrial Estate on 19th, 20th and 21st February, 2007 and presented a Paper on "W.T.O. and Educational Service."
- (3) Prof. B. V. Solanki has taken active part at National Conference on "Tomorrow's Technology for H.E." held on 17th, 18th March at Bharathi-Dasan University, SETRAD Trichy and acted as chairperson for one session. Also he had presented a paper on "Marketing of Educational Services through E-Services."
- (B) Prof. B. V. Solanki Toalni commerce College has conducted two Special Career Counselling Programmes in Feb. 2007 during two sundays for final years students at Swami Lilasha Ashram - Kutiya, Adipur with emphasis on P. D. and Tips on Written Examinations vis-a-vis further Higher Studies.
- (C) Prof. B. V. Solanki has prepared a Descriptive Research Paper on "Effect-Hierarchy Model on Communication" and it has been published in HRD-Times June, 2007, journal chennai based Publication.

શેઠ શૂરજી વલ્લભદાસ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ, માંડવી-કચ્છ ૩૭૦૪૬૫

આચાર્યશ્રીનું નામ : પ્રા. કે. કે. વણકર (ઈ.આચાર્ય) ટીચીંગ સ્ટાફની સંખ્યા-૦૪+૦૧ લાયબ્રેરીયન
નોન ટીચીંગ સ્ટાફની સંખ્યા - ૦૯
કુલ વિદ્યાર્થી સંખ્યા - ૪૫૮

ક્રમ	શિક્ષકનું નામ (અટક પ્રથમ લખવી)	પ્રાપ્ત કરેલ પદવીઓ	વર્ગ તથા વર્ષ	અધ્યાપક તરીકે માન્યતા આપતા	હાલની કોલેજમાં જોડાયા તારીખ યુનિ. ના પત્ર ક્રમાંક	કાયમી/હંગામી/ ખંડસમય/વીઝીટીંગ
૧	૨	૪	૫	૬	૭	૮
૧	પ્રા. ડો. પી. એસ. હીરાણી	એમ.કોમ.	એપ્રિલ-૯૩ પી.એચ.ડી.	એકે/અધ્યા./૮/૪૭૩૪૧/૧૯૯૮ માર્ચ-૦૫	૦૧-૦૧-૯૪ ૨૫-૧-૧૯૯૪	કાયમી
૨	પ્રા. એસ.એન.પટેલ	એમ.એ.	મે-૯૩ ૮-૩-૧૯૯૫	એકે/અધ્યા./૮/૪૪૭૧૫/૧૯૯૫	૦૧-૦૨-૯૫	કાયમી
૩	પ્રા. કે.કે. વણકર	એમ.એ.	મે-૯૩	એકે/અધ્યા./૮/૭૪૪૮૬/૧૯૯૮ ૫-૧૨-૧૯૯૫	૧૯-૦૯-૯૫	કાયમી
૪	પ્રા. આર.વી.બસિયા	એમ.એ.	એપ્રિલ-૯૬	એકે/અધ્યા./૮/૨૦૫૪૭/૧૯૯૮ ૧-૫-૧૯૯૭	૦૧-૦૧-૯૬	કાયમી

કે. વી. પી. સંચાલિત' જી.એમ.ડી.સી. પ્રેરિત

મણિભાઈ વાલજી રામાણી અને મણિલાલ રામાણી આર્ટ્સ કોલેજ

- (૧) કોલેજનું નામ : 'કે. વી. પી. સંચાલિત' જી.એમ.ડી.સી. પ્રેરિત મણિભાઈ વાલજી રામાણી અને મણિલાલ રામાણી આર્ટ્સ કોલેજ/રતનશી ખીમજી ખેતાની કોમર્સ કોલેજ, નખત્રાણા, કચ્છ-૩૭૦૬૧૫.
- (૨) કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : ૨૦૦૧
- (૩) કોલેજના પ્રિન્સીપાલશ્રીનું નામ : શ્રી ધર્મશભાઈ એ. દવે. (ઈન્ચાર્જ પ્રિન્સિપાલ),
(B.Com., M.Com., B.Ed.) (M.Com. Gold Medalist)
(વિષય : એકાઉન્ટન્સી/કોમર્સ)
ટેલીફોન નંબર : (ઓ.) (૦૨૮૩૫) ૨૮૨૮૧૫
મો. નંબર : ૯૮૨૫૨-૮૨૫૭૨
- (૪) કોલેજના દરેક પ્રાધ્યાપકશ્રીઓનાં નામ. વિષય, વિભાગ ડિગ્રી

નામ	વિષય	વિભાગ	ડિગ્રી	મો. નં.
શ્રી રવિરાજભાઈ જે. રાવલ	અંગ્રેજી	આર્ટ્સ	M.A., B.Ed., M.B.A. (Cont.)	9825614357
શ્રી વિષ્ણુપ્રસાદ સી. ત્રિવેદી	સંસ્કૃત	આર્ટ્સ	M.A.	9879321701
શ્રી લવિન્દ્રસિંહ આર. લબાના	હિન્દી	આર્ટ્સ	M.A., B.Ed.	9879054898
શ્રી વિપુલકુમાર કે. મોદી	શા.શિ.		M.P.E.	9825399322
શ્રી અંજનાબેન એલ. પરમાર	લાઈબ્રેરીયન		M.A.M.L.I.S.C.	9879318277
શ્રી ડો. યોગેન્દ્રભાઈ જે. પારેખ	ગુજરાતી	આર્ટ્સ	M.A., Ph.D.	9427903536
શ્રી હિતેશભાઈ પી. તન્ના	કોમર્સ/એકાઉન્ટન્સી	કોમર્સ	M.Com.	9426788667

એસ. ડી. શેઠિયા કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન

કોલેજનું નામ : એસ. ડી. શેઠિયા કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, મુંદરા (કચ્છ) પીન-૩૭૦૪૨૧

૧. કોલેજનું નામ : એસ. ડી. શેઠિયા કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન (મુંદરા) કચ્છ
૨. કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : જૂન ૧૯૭૦
૩. કોલેજના પ્રિન્સિપાલશ્રીનું નામ, ડિગ્રી, : ડૉ. લાલજીભાઈ વેરશી ફફલ, ઈન્ચાર્જ આચાર્ય બી.એસસી., બી.એડ., એમ.એડ., પીએચ.ડી.,
વિષય : વિજ્ઞાન-ગણિત
ટેલિફોન નં. ઓ. (૦૨૮૩૮) ૨૨૨૧૫૬, રહે : (૦૨૮૩૮) ૨૨૨૧૫૮,
મો. નં. ૯૮૨૫૬૫૫૮૯૭
સરનામું : 'મંથન', માધવ સોસાયટી પાસે, મુંદરા (કચ્છ)
૪. કોલેજના દરેક પ્રાધ્યાપકશ્રીઓના નામ, :
વિષય, વિભાગ, ડિગ્રી, ટેલિફોન નં.,
મોબાઈલ નં., ઘરના નં.

ક્રમ	પ્રાધ્યાપકશ્રીનું નામ	વિષય	વિભાગ	ડિગ્રી	મોબાઈલ નંબર	ઘરનું સરનામું
૧	ડૉ.ગીતાબેન જી. ભણસારી	ગુજરાતી	બી.એડ. હિન્દી	બી.એ., બી.એડ., એમ.એડ., પીએચ.ડી.	૯૮૨૫૮૩૭૬૦૦	જૈનવંડી, તેચ્છી ચકલા પાસે, મુંદરા (કચ્છ)
૨	પ્રા.શ્રીમતી કમળાબેન ડી. કામોલ	સમાજવિદ્યા	બી.એડ.	બી.એ.,એમ.એ. બી.એડ.,એમ.એડ.	૯૮૨૫૦૪૧૬૮૩	આશાપુરા સોસાયટી જૂના બંદર રોડ, મુંદરા (કચ્છ)

શેઠ ડી. એલ. લાં. કોલેજ, ભુજ કોલેજવિષયક માહિતી (કોલેજ પ્રવૃત્તિ અહેવાલ)

(૧) પરિચય :

૧૯૬૮માં એડવોકેટ શ્રી રામજીભાઈ આર. ઠક્કરના પ્રમુખપદ હેઠળ કચ્છમાં શિક્ષણનો વ્યાપ વિસ્તરે એ હેતુથી પીપલ્સ એજ્યુકેશન સોસાયટીની સ્થાપના થઈ. પીપલ્સ એજ્યુકેશન સોસાયટીનો મુખ્ય હેતુ ખાસ કરીને કચ્છમાં ઉચ્ચ શિક્ષણનો લાભ કચ્છના લોકોને મળે એ રહેલ છે. કચ્છ યુનિવર્સિટી, મેડિકલ કોલેજ, વગેરેનો એમના ધ્યેયમાં સમાવેશ થાય છે. આ સંસ્થાના પ્રયાસોથી ૧૯૬૮માં શેઠ. ડી. એલ. લાં કોલેજની સ્થાપના કરવામાં આવી.

હાલમાં પીપલ્સ એજ્યુકેશન સોસાયટીના પ્રેસિડેન્ટ પદે માનનીય સુશ્રી બાલાબેન આર. ઠક્કર બિરાજમાન છે. જેઓ ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં એડવોકેટ તરીકે પ્રેક્ટિસ કરે છે, અને ગુજરાત રાજ્ય ગ્રાહક સુરક્ષા પંચના પણ એક્ટિંગ પ્રેસિડેન્ટ રહી ચૂકેલ છે અને તેઓ સામાજિક ન્યાય કેન્દ્ર જેવી અનેક સામાજિક સંસ્થાઓમાં પોતાની સેવા આપી રહ્યાં છે.

આ કોલેજે ઘણા જ સારા એડવોકેટ્સ સમાજને અર્પિત કરેલ છે. તેમજ સારા ન્યાયાધીશો, સમાજસેવકો અને રાજકારણીઓનો પણ સમાવેશ થાય છે.

(૨) સ્ટાફ વિષયક માહિતી :

- (૧) શ્રી કે. એમ. પંડ્યા : ઓફિસિએટિંગ પ્રિન્સિપાલ
(બી.કોમ. એલએલ.એમ.)
- (૨) શ્રી એસ. એસ. ત્રિવેદી : ગ્રંથપાલશ્રી
(બી.કોમ. બી.લેબ.સાયન્સ)
- (૩) શ્રી એન. આઈ. મેમણ : જુનિયર ક્લાર્ક
(એમ.કોમ. બી.લેબ.સાયન્સ)
- (૪) શ્રી એમ. એચ. કયાવા : ચોથા વર્ગના કર્મચારી

કાનૂની શિક્ષણ શિબિર

તૃતીય વર્ષ એલએલ.બી.ના વિદ્યાર્થીઓ માટે શૈક્ષણિક કાર્યના એક ભાગરૂપે તા. ૮-૩-૨૦૦૭ના રોજ આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિનના રોજ કચ્છ જિલ્લા કાનૂની સેવા સત્તા મંડળના સહયોગથી કાનૂની શિક્ષણ શિબિર યોજાયેલ હતી. આ શિબિરના અધ્યક્ષ અને પ્રિન્સીપાલ ડિસ્ટ્રિક્ટ એન્ડ સેશન્સ જજ (કચ્છ) માનનીયશ્રી એમ. બી. ટાંકસાહેબે આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત મોટર વ્હીકલ એક્ટની જોગવાઈઓનો પરિચય આપ્યો અને વિદ્યાર્થીઓને વાહનનો વીમો એ સામાજિક સુરક્ષા પૂરી પાડે છે એ સંદેશ આપ્યો. પ્રિન્સીપાલ સિનિયર સિવિલ જજ માનનીય શ્રી એસ. એમ. પાઠ્યાસાહેબે ઈ.સ.૨૦૦૫ના ડોમેસ્ટિક વાયોલેન્સ એક્ટની જોગવાઈઓનો પરિચય આપ્યો અને વિદ્યાર્થીઓને આ પ્રકારની ઘરેલૂ હિંસા ન આચરવાનો સંદેશ આપ્યો. ત્યારબાદની પ્રશ્નોત્તરી કાર્યક્રમમાં વિદ્યાર્થીઓને ઉદ્ભવતા પ્રશ્નો અંગે પ્રશ્નોત્તરી કાર્યક્રમ રાખી વિદ્યાર્થીઓને સંતોષકારક ખુલાસાઓ અને માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું.

નેશનલ સેમિનારમાં વિદ્યાર્થીનો સહયોગ

ઈન્ડિયન લૉ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, ન્યૂ દિલ્હીને ૨૦૦૬ની સાલમાં ૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થતા હોવાથી ગોલ્ડન જ્યુબિલી સેલિબ્રેશન કાર્યક્રમ અંતર્ગત તા.૧૭-૩-૨૦૦૭, શનિવારના રોજ વિજ્ઞાનભવન, ન્યૂ દિલ્હી ખાતે નેશનલ સેમિનાર ઓન ડીલે ઈન એડમિનિસ્ટ્રેશન ઓફ ક્રિમિનલ જસ્ટીસ સિસ્ટમ એ વિષય પર સેમિનાર રાખવામાં આવેલ હતો. આ સેમિનારમાં શેઠ ડી.એલ.લૉ કોલજના તૃતીય વર્ષ એલએલ.બી.ના વિદ્યાર્થી શ્રી અનિલ શ્રીવાસ્તવે એક્સેસ ટુ ક્રિમિનલ જસ્ટીસ ફોર ધ પૂઅર એ વિષય પર દસ મુદ્દાઓ સાથે ચાર પાનામાં પેપર રજૂ કર્યું હતું.

TOLANI INSTITUTE OF PHARMACY

- I. Name of The Institution
Address including telephone, Fax, e-mail :
Tolani Institute of Pharmacy
Nursery Plot, Ward 2A,
Opp. Hotel Mid-Town,
Adipur, Gandhidham,
Dist. Kachchh.
Pincode : 370205
Phone : 02836-260491
Fax : 02836-260446
E-mail : tolanipharmacy@yahoo.com
- II. Name & Address of the Principal :
Address including telephone, Fax, e-mail :
Dr. H. N. Kakrani (Principal)
Tolani Institute of Pharmacy
Nursery Plot, Ward 2A,
Opp. Hotel Mid-Town,
Adipur, Gandhidham,
Dist. Kachchh.
Pincode : 370205
Phone : 02836-260491 (office); 02836-260453 (res)
Fax : 02836-260446
E-mail : harishkumar@rediffmail.com
- III Year of Establishment :
1984
- IV Faculty Details :

Name & Address	Qualification	Subjects	Phone	Designation	E-mail ID
Dr. H.N. Kakrani	M.Pharm, PhD.	* Pharmacognosy	260453	Principal	harish_kakrani@rediffmail.com
Mr. I.D. Advani	M.Pharm	* Pharmaceutics I * Pharmaceutics II	264054	Sr. Lecturer	—
Mrs. M.N. Sodha	B.Pharm	* Anatomy Physiology and health education	223345	Lecturer	adityaindia1@dataone.in
Ms. Richa A. Dayaramani	M.Pharm	* Pharmachemistry II * Hospital and Clinical Pharmacy * Pharmachemistry I	9825227209	Lecturer	richa_dayaramani@yahoo.co.in
Mrs. Amita Patel	B.Pharm	* Pharmacology * HECF	9824025729	Lecturer	—
Mr. Bhupendra Modi	B.Pharm	* Drug Store and business manage- ment	9427646439	Lecturer	—
Dr. Mrs. Bhanu Kakrani	M.Sc., PhD	* Biochemistry	260453	Visiting Lecturer	—
Mr. A. J. Bhambhani	M.Com., ICWAI	* Accounts	260659	Visiting Lecturer	—

APPROVALS

Pharmacy Council of India has approved Tolani Institute of Pharmacy for the year 2007-08.

The laboratories were reshuffled and updated as per the latest PCI requirements. Computer Laboratory, Pharmacy practice laboratory, Drug Museum and an additional machine room were developed and updated as per the requirements during the summer vacation period.

AICTE has approved Tolani Institute of Pharmacy for the period of 2007-2010.

DADA DUKHAYAL COLLEGE OF EDUCATION

Adipur. Email : b_ed @ ddepadiur.org

Est.2004 (Decemehr) website : www.ddceadipur.org

ACADEMIC WING

Dr. Dipoooba H. Devada, Principal

M.Sc., M.Ed., Ph.D.

Cell : 9825479655/9427546455

Mrs. Joan Silvia Thomas

M.Sc., M.Ed.,

Cell : 9879918374

Mrs. Sapna Tejwani

B.A., M.Ed.,

Cell : 9427943161

Mrs. Vasram Baldaniya

M.A., M.Ed.

Cell : 9879828467

Mr. Jaykumar V. Rathod

M.A., M.Ed.,

Cell : 9426257257

Mr. Hemendra Mistri

M.Sc., M.Ed.,

Cell : 9979109739

Mr. Heman Gor (Librarian)

B.A., M.Lib.,

Cell : 9427763799

NON-TEACHING STAFF

Mrs. Neha H. Sangtani

Sr. Clerk, Adipur - Kachchh., Tel : (R) 02836 - 261400 Cell : 94277 19444

Mr. Vinod Thadani

Sevadari, Gandhidham - Kachchh., Cell : 9327783116

Mr. Deppak Tejwani

Sevadari, Gandhidham - Kachchh.

Participaiton in various Educational Programmes - 2006-2007

Faculty Name	Programme	Place and Time	Mode of Presentation
(1) Mrs. Joan Silvia Thomas Mrs. Sapna Tejwani	State Seminar on Teacher Effectiveness	Vadu, Dist. Mahesana (NG) (7-1-2007)	Attended and presented a paper of "Factors responsible to teacher effectiveness"
(2) Dr. Dipoooba H. Devada Mrs. Sapna Tejwani	State Seminar on Quality Education	Ganpat University Improvement in school (27-01-07 to 28-01-07)	Attended & Presented Papers At. Kherva Dis. Mahesana on Role of Gandhidham Mairti Mandal in Quality School Education Role of Gujarat Rajya Pathya Pustaka Mandal in Quality School Education Educational leaders & Quality Improvement
(3) Dr. Dipoba H. Devada	State Seminar on Teacher Education in Present Era	T. N. Rao College of Education, Rajkot (Gujarat) (06-01-2007)	Attended and presented a paper on importance of Commitment area in Teachers Training in Present Era.
(4) Dr. Dipoooba H. Devada	Workshop for Trade Union Workers	Vasavada Labour Institute C/o. Majur Mahajan, A'bad (31-01-2007)	Resource Person : Lecture on Gandhian Methods in Tade Unionism"
(5) Mr. Hemendra S. Mistry	National Seminar on Technology in Education	CASE-M.S. University Vadodara (22-02-2007 to 03-03-2007)	Attended and presented a paper jointly on Computer assisted instructions; integrated technology in education; some reflections

(6)	Mr. Vashram Baldaniya Mr. Hemendra S. Mistry	State Seminar on Methods and Nature of Education Research	Gujarat Vidyapeeth, A'bad (01-03-2007 to 03-03-2007)	Participated
(7)	Mr. Jaykumar Rathod Mr. Hemendra S. Mistry Mr. V.M. Baldaniya	National Seminar on Emerging Scenario in Teacher Education	CASE - M.S. University Vadodara (22-03-2007 to 23-03-07)	Attended and write/prepare/ Presented a paper on - Development Teacher Education though Distance Education in India.
(8)	Dr. Dipooaba H. Devada	National Conference on Future of Community Education in an emerging knowledge society	Indian Society for Community Education (ISCE) Gujarat (08-02-2007 to 10-02-07)	Attended and presented a paper on Modern Trends of ICT in Teacher Education
(9)	Mrs. Sapna Tejwani	Orientation	Smt. C.R.Gardi Academic Staff College, Saurashtra University, Rajkot (05-03-2007 to 01-04-2007)	Participated
(10)	Dr. Dipooaba H. Devada	First Annual National Conference of Indian Educational Congress	IASE, Osmania University, Hyderabad (AP) (12-04-2007 to 13-04-2007)	Attended and presented a paper "School Education Management in Gujarat State."

ડૉ. એચ. આર. ગજવાણી કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ગાંધીધામ

- કોલેજનું નામ : ડૉ. એચ. આર. ગજવાણી કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ગાંધીધામ
- કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : જૂન - ૨૦૦૫
- કોલેજના ઈન્ચાર્જ પ્રિન્સીપાલની વિગત :

ડિગ્રી			ટેલીફોન નંબર
પ્રિન્સીપાલનું નામ શ્રીમતી એસ. કિસ્ના કુમારી	સ્નાતક બી.એસ.સી. બી.એડ.	અનુસ્નાતક એમ.એસ.સી.(જુલોજી) એમ.એડ., એમ. ફિલ. (એજ્યુકેશન)	(૦૨૮૩૬) ૨૨૮૮૪૪ ૯૨૨૭૬૬૪૩૩૧

- કોલેજનાં પ્રાધ્યાપકશ્રીઓની વિગત :

અનુ નં.	નામ	વિષય	વિભાગ	ડિગ્રી		ઘરનો નંબર	ટેલીફોન નંબર
				સ્નાતક	અનુસ્નાતક		
(૧)	ડૉ. (શ્રીમતી) શીખા રંજન	*વિજ્ઞાન *એજ્યુકેશન	એજ્યુકેશન	બી.એસ.સી. (બોટની) બી.એડ.,	એમ.એસ.સી. (બોટની)	-	૯૯૭૯૭૧૯૨૪૪ ૯૯૧૩૯૮૬૨૧૨
(૨)	શ્રીમતી શર્મા તુલના	એકાઉન્ટન્સી	એજ્યુકેશન	બી.કોમ. બી.એડ.	એમ. કોમ. એમ. એડ.	(૦૨૮૩૬) ૨૩૮૪૫૭	૯૯૨૫૧૪૮૨૮૮
(૩)	શ્રી. વાનીયા કિરીટકુમાર	*અંગ્રેજી *સમાજવિદ્યા	એજ્યુકેશન	બી.એ. (અંગ્રેજી) બી.એડ. (અંગ્રેજી)	એમ.એ. (અંગ્રેજી) એમ. એડ. (અંગ્રેજી)	-	૯૪૨૭૫૪૯૮૨૮
(૪)	શ્રી. બેહરા બિસ્વજીત	મેથેમેટિક્સ એજ્યુકેશન	એજ્યુકેશન	બી.એસ.સી. (કેમેસ્ટ્રી) બી.એડ.	એમ.એડ એમ.ફિલ. નેટ (યુજીસી) પી.જી.ડી.એચ.ઈ.	-	૦૯૪૨૬૭૮૧૩૦૭
(૫)	કુ. ઠક્કર મુદુલાબેન	*હિન્દી *ગુજરાતી	એજ્યુકેશન	બી.એ. (હિન્દી) બી.એડ.	એમ.એડ.	-	૯૯૭૯૯૧૨૮૧૨
(૬)	કુ. સોમેશ્વર મિતલ ડી.	ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી ઈન એજ્યુકેશન	એજ્યુકેશન	હિન્દી-ગુજરાતી બી.એસ.સી. (ગણિત) બી.એડ.	પી.જી.ડી.સી.એ.	(૦૨૮૩૬) ૨૪૩૧૨૮	૯૯૯૯૩૪૧૬૨૭

૫. કોલેજનાં પ્રાધ્યાપકશ્રી બિસ્વજીત બેહરા દ્વારા થયેલ ઉલ્લેખનીય સંશોધન કાર્ય :

Sr. No.	Name of the Research Paper	Published In
1	A Study of Students Behavior during small group learning in Mathematics.	Perspectives in Education (A Journal of the society for Educational Research & Development)
2	Study of problem solving skill in mathematics learning	Journal of Indian Education, NCERT – Delhi

VEERAYATAN INSTITUTE OF PHARMACY

- Name of the College : Veerayatan Institute of Pharmacy
At Jakhaniya, Bhuj-Mandvi Road,
Ta. Mandvi, Dist. Kutch.
Pin 370460. Gujarat.
Phone : - (02834) 275245
Fax : - (02834) 275268
- Year of Establishment of the College : 2005
- Name of the Principal : **Prof. Dr. G. Vidya Sagar**
Qualification & Contact Details : M. Pharm., Ph.D. PGDMM, DIH, EIC, FES.
Principal, Veerayatan Institute of Pharmacy
At Jakhaniya, Bhuj - Mandvi Road,
Tal. Mandvi, Dist. Kutch
Pin 370460. Gujarat. & Dean, Faculty of
Pharmaceutical Sciences, K.S.K.V. Kachchh
University, Bhuj
Phone : - (02824) 275245 (O)
Phone : - (02834) 275264 (R)
Fax : (02834) 275268
Mob : - 9825372991
e-mail: - vidyasagar_gali@yahoo.com
- Name, Department, Qualificaiton, and contact Details of the Teaching Faculty :

SR. No.	Name	Department	Qualification	Contact No.
1	Prof. Dr. G. Vidya Sagar Professor & Principal	Pharmaceutical Chemistry	M.Pharm., Ph.d PGDMM, DIH, FIC, FES	(02834) 275245(O) (02834) 275264(R) 09825372991 (M) e-mail:- vidyasagar_gali@yahoo.com
2	Mrs. Meeta Baldaniya Asst. Professor	Pharmaceutical Chemistry	M.Pharm.	9879009164 (M) e-mail:- meet2776@yahoo.com
3	Mrs. Haribhai Rabari Lecturer	Pharmaceutical Chemistry	M.Pharm.	9825936260 (M) e-mail:- harirabhai@yahoo.co.in
4	Mr. Chirag J. Patel Lecturer	Pharmaceutical Technology	M.Pharm.	9879956404 (M) chirag999patel@gmail.com
5	Mr. Balram Gajra Lecturer	Pharmaceutical Technology	M.Pharm.	9925625147 (M) e-mail:- bjgajra@rediffmail.com
6	Miss. Hiral Vyas Lecturer	Pharmaceutical Technology	M.Pharm.	9909007412 e-mail:-vyashiral @yahoo.co.in
7	Mr. Vijay Chidrawar Lecturer	Pharmacology	M.Pharm.	9913402823 (M) e-mail: vijay_pharmacology @yahoo.com
8	Mr. Ojas Suroo Lecturer	Computer Science	M.Sc. (Electronics)	9879233084 (M) e-mail:- ojaselec@gmail.com
9	Mr. Paresh C. Bhatia Lecturer	Mathematics	M.Sc. (Maths)	9979797348

5. Paper presentation or Attendance in International/National seminar by Principal, Teaching Faculty
- (A) SEMINARS AND NATIONAL SYMPOSIUMS**
- (1) **Prof. Dr. G. Vidya Sagar** Served as Resource faculty for AICTE Sponsored Staff Development Programme – Topic : Recent Advances in Herbal Plant Technology and Research
Delivered a talk on "Tissue Culture and production of Secondary Metabolites"
Date & Venue : 29th January, 2007, Shri S. K. Patel College of Pharm. Science and Research, Kherva Maharashtra – Topic : Recent Biotechnological Developments in Plant Tissue Culture.
- (2) **Prof. Dr. G. Vidya Sagar** delivered a Guest Lecture at Appasaheb Birnale College of Pharmacy, Sangli, Maharashtra – Topic : Recent Biotechnological Developments in Plant Tissue Culture.
Date & Venue : 18th February, 2007, Appasaheb Birnale College of Pharmacy, Sangli, Maharashtra
- (3) **Prof. Dr. G. Vidya Sagar** Served as Resource person at Rajasthan Pharmacy Council, Jaipur Sponsored Two Day Seminar at Vidyasthali Institute of Pharmacy, Jaipur - Topic : Future perspectives in Pharmacy Academics
Date & Venue : 25th and 26th April, 2007, Vidyasthali Institute of Pharmacy, Jaipur

(B) RESEARCH AND REVIEW PUBLICATIONS

The Following Review articles authored by Prof. Dr. G. Vidya Sagar have been published in various Journals of repute during last six months

- (1) **Entrepreneurship Development in Pharmacy – Need of the Hour**
Chronicle Pharmabiz – 2007, 15th February, Vol. 7, No. 09, P. No. 8.
- (2) **Knowledge Society, Redefining the role and scope of Pharmaceutical Sciences; a paradigm Shift**
Pharma Times – 2007, April, Vol. 39, No. 04, P. No. 17-20.
- (3) **Pharmacy Education in India - New Vistas**
Pharma Biz, Special Issue, The Indian Pharma Business Compendium 2007, P.No. 128-131
- (4) Total Quality Management in Pharmacy Education-Potentials online review article –
http://www.pharmainfo.net/exclusive/reviews/total_quality_management_in_pharmac-11-6-2007

TOLANI INSTITUTE OF COMMERCE

ENGLISH MEDIUM - SELF FINANCE

1. College Name : Tolani Institute of Commerce,
English Medium - Self Finance,
Adipur - Kachchh.
2. College Established in : June, 2005
3. College Principal : **Prof. M. D. Halani** (In-Charge)
Degree : M. Com.
Telephone No. : 02836-261433
Mobile No. : 9426227455
4. College's Professors :
1. Name : Prof. Archana K. Kella
Subject : Accountancy/Commerce
Department : Accountancy/Commerce
Degree : M.Com., B.Ed.
Telephone No. : —
Mobile No. : 9427201404
2. Name : Prof. Kinjal V. Ahir
Subject : Economics
Department : Economics
Degree : M.A., NET, (Pursuing Ph.D.)
Telephone No. : 261303
Mobile No. : 9879360054
3. Name : Prof. Rinkoo S. Modiani
Subject : English
Department : English
Degree : M.A., SLET
Telephone No. : —
Mobile No. : 9228504086

STAFF DEVELOPMENT

PROF. KINJAL AHIR : attended

* A seminar on 23rd March, 2007 at the Gandhi Labour Institute, Ahmedabad on the topic "WTO, GATS and Indian Higher Education."

શ્રી મુક્તજીવન સ્વામીબાપા આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ

- (૧) કોલેજનું નામ : શ્રી મુક્તજીવન સ્વામીબાપા આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ,
મુન્દ્રા રોડ, ભુજ
- (૨) કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : ૨૦૦૫-૦૬
- (૩) કોલેજના પ્રિન્સિપાલશ્રીનું નામ : શ્રીમતિ કાન્તાબેન વી. રાબરિયા, ફોન : ૨૯૯૪૭૮
ડિગ્રી : એમ. કોમ.
- (૪) કોલેજના દરેક પ્રાધ્યાપકશ્રીના નામ

નામ	વિષય	વિભાગ	ડિગ્રી	ટેલિફોન નં.
ધાત્રી એસ. ગજજર	અંગ્રેજી	આર્ટ્સ	એમ.એ.બી.એડ.	૯૯૨૫૭૨૪૯૫૭
લક્ષ્મી એલ. ઠક્કર	હિન્દી	આર્ટ્સ	એમ.એ.બી.એડ.	૯૯૬૯૬૬૧૨૬૨
હિના કે. ગંગર	ગુજરાતી	આર્ટ્સ	બી.એ., એમ.એ.એલ.એલ.બી.	૯૯૨૫૪૪૦૦૫૮
રિદ્ધિ વી. ગાંધી	એકાઉન્ટન્સી	કોમર્સ	એમ.કોમ.	૨૭૯૧૦૩
નેરૂતી એન. વ્યાસ	કોમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામર	કોમર્સ	એમ.સી.એ.	૯૯૭૯૪૭૨૭૮૨
કોમલ કે ગોર	અંગ્રેજી	આર્ટ્સ/કોમર્સ	એમ.એ.બી.એડ.	૯૩૨૭૫૬૧૧૭૭
ત્રીસુનીતા એન. પટેલ	પી.ટી.		એમ.પી.ઈ.	૯૯૭૯૨૮૧૨૬૯
કૃતી એસ. છાયા	અર્થશાસ્ત્ર	કોમર્સ	એમ.એ.	૯૩૭૫૩૧૫૩૧૯
માધવી પી. ધોળકીયા	સંસ્કૃત	આર્ટ્સ	એમ.એ.	૯૯૨૫૩૧૫૩૧૯
પ્રેમીલા હીરાણી	એકાઉન્ટન્સી	કોમર્સ	એમ.કોમ.બી.એડ.	૨૪૨૫૭૫
ધ્વની એસ. યાદવ	અંગ્રેજી	આર્ટ્સ	એમ.એ.	૯૪૨૭૪૫૦૬૦૭
રૂપા ઠક્કર	હિન્દી	આર્ટ્સ	એમ.એ.બી.એડ.	૨૨૨૬૨૮
પુજા એ. ઝીઝુવાડીયા	ગુજરાતી	આર્ટ્સ	એમ.એ.બી.એડ.	૨૩૦૧૦૦
ગોસ્વામી ચાંદની	હિન્દી	આર્ટ્સ	એમ.એ.	૯૯૧૩૦૫૫૬૦૮

બાબા નાહરસિંહ ઈન્દ્રપ્રસ્થ મહાવિદ્યાલય

૧. કોલેજનું નામ : બાબા નાહરસિંહ ઈન્દ્રપ્રસ્થ મહાવિદ્યાલય
૨. કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : ૨૦૦૫
૩. કોલેજના પ્રિન્સિપાલશ્રીનું નામ, : પ્રિન્સિપાલની જગ્યા ખાલી છે
તેમનું કામ ડાયરેક્ટર સાહેબ સંભાળે છે
- ડાયરેક્ટરનું નામ : અમિત કુમાર
- ડિગ્રી : બી.કોમ. એલ. એલ. બી.
- ટેલિફોન નં. : ૦૨૮૩૬ ૨૮૭૬૯૪/૯૫
- મોબાઈલ નં. : ૯૯૨૫૬ ૬૧૨૦૬
- ઘરનં. : ૯૪૨૭૨ ૧૧૦૩૯
૪. કોલેજના દરેક પ્રાધ્યાપકશ્રીઓના નામ, વિષય, વિભાગ, ડિગ્રી, ટેલિફોન નં., મોબાઈલનં. ઘરનાનં.

પ્રાધ્યાપકશ્રીના નામ	વિભાગ	ડિગ્રી	મોબાઈલનં.
વિનોદ સોનવણે	સમાજકાર્ય પારંગત વિભાગ	માસ્ટર ઓફ સોશિયલ વર્ક	૯૯૭૯૬૨૫૬૫૦

કોલેજ ઓફ સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન

ઈન્દ્રપ્રસ્થ, અંજાર, કચ્છ

૧. કોલેજનું નામ :- કોલેજ ઓફ સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન
૨. કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ :- ૨૦૦૫
૩. કોલેજના પ્રિન્સિપાલશ્રીનું નામ :- પ્રિન્સિપાલની જગ્યા ખાલી છે
તેમનું કામ ડાયરેક્ટર સાહેબ સંભાળે છે
- ડાયરેક્ટરનું નામ :- અમિત કુમાર
- ડિગ્રી :- બી.કોમ. એલ. એલ. બી.
- ટેલિફોન નં. : ૦૨૮૩૬ ૨૮૭૬૯૪/૯૫
- મોબાઈલ નં. :- ૯૯૨૫૬ ૬૧૨૦૬
- ઘરનં. : ૯૪૨૭૨ ૧૧૦૩૯

૪. કોલેજના દરેક પ્રાધ્યાપકશ્રીઓના નામ, વિષય, વિભાગ, ડિગ્રી, ટેલિફોન નં., મોબાઈલનં. ઘરનાનં.

પ્રાધ્યાપકશ્રીના નામ	વિષય	વિભાગ	ડિગ્રી	મોબાઈલનં.	ઘરનાનં.
(૧) નિગમ બી. પંડ્યા	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	હિયરીંગ ઇમ્પેરમેન્ટ	એમ.એ., એમ.એડ (એચ આઈ)	૯૯૭૯૯૯૯૯૯૯૯	૯૪૨૬૭૬૧૦૭૩
(૨) ગઢવી ચંદ્રભાણ બી.	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	મેન્ટલ રીટાર્ડેશન	બી.એડ., (એમ.આર), એલ.એલ.બી.	૯૯૨૫૦૯૪૨૬૯	૦૭૯૨૩૨૩૧૭૦૫
(૩) પટેલ સેજલબેન. આર	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	મેન્ટલ રીટાર્ડેશન	એમ.એ., બી.એડ. (એમ.આર)	૯૯૭૯૭૧૯૯૭૯	
(૪) મેઘનાથી શિલ્પાબેન બી.	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	મેન્ટલ રીટાર્ડેશન	એમ.એ., બી.એડ. (એમ.આર), બી.પી.એડ	૯૯૦૯૭૨૪૬૯૨	
(૫) વ્યાસ રાજીવ સી.	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	મેન્ટલ રીટાર્ડેશન	એમ.એ. (મનોવિજ્ઞાન), ડી.જી.ડી.એસ.એસ.ડી.એચ. (એચ.આર)	૯૯૨૫૯૪૬૧૦૨	(૦૨૮૪૫)૨૨૨૬૯૨
(૬) શ્રી અરૂણ કુમાર ગુપ્તા	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	હિયરીંગ ઇમ્પેરમેન્ટ	એમ.એ., એમ.એડ (સ્પેશિયલ)	૯૯૦૯૯૯૯૯૯૯	
(૭) કોટક જિજ્ઞા ચંપકલાલ	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	હિયરીંગ ઇમ્પેરમેન્ટ	બી.એ., બી.એડ.(એચ.આઈ), ટી.ટી.એન.સી.	૯૯૦૯૧૨૩૧૯૫	
(૮) કાંબડ જયશ્રી પી.	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	હિયરીંગ ઇમ્પેરમેન્ટ	એમ.એ., બી.એડ. (હિન્દી/ગુજરાતી)	૯૯૦૯૩૯૯૫૭૯	
(૯) ઉપાધ્યાય ઓમકાર પી.	સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન	હિયરીંગ ઇમ્પેરમેન્ટ	બી.એડ (એચ.આઈ) બી.એ., બી.એડ.(એચ.આઈ)બી.એડ(સામાન્ય)	૯૯૨૫૯૫૨૫૪૯	

SRK INSTITUTE

SOCIAL SCIENCES

(Affiliated to Kachchh University)

Profile :

SRK Institute, located in the pristine village surrounding of Sapeda was established in November, 2005.

SRK INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES

Principal In Charge : CHIRAG PATEL, (B.A., M.S.W.) 9825839641

PERMANENT TEACHING STAFF

Sr. No.	Faculty Name	Qualification	Contact No.
1	Tala Jignesh	B.R.S., M.S.W.	9428473272
2	Kapuriya Dipali	B.Com., M.S.W.	9428473272
3	Ramawat Mukund	B.R.S., M.S.W.	9825708555
4	Parmar Fulji	B.A., M.L.W., L.L.B. (Spe.)	9998680585
5	Pandya Rakhi	M.H.R.M.	0278-2211787

VISITING FACULTIES

1	Upadhyay U. S.	M.L.W., L.L.B., P.G.D.H.R.D.	9898307520
2	Nayak Arpan	M.S.W.	9825878353

SRK INSTITUTE OF MANAGEMENT & COMPUTER EDUCATION

Principal In Charge : KAMAL CHAKRAVARTTY, (M.A. (Economics) M.B.A.), 9909882160

Sr. No.	Faculty Name	Qualification	Contact No.
1	Mehta Bhumika	B.E. (C.E.)	02832-257157 9909072779
2	Thakkar Samir	B.E. (I.T.)	9925046975
3	Shukla Xitij	M.C.A.	9825857447
4	Priyanka Kar	B.C.A., M.C.A.	9925949727
5	Vaniya Vimal	B.E. (I.T.)	02692-276361
6	Khoja Fareed	B.Sc., M.B.A., M.A., B.Ed.	9898763637
7	Mangtani Geeta	B.Com., M.Com., B.Ed.	9825529652
8	Thacker Yamini	M.M.S., P.G.D.H.R.D.	
9	Bhambhani Monika	P.G.D.B.M.	
10	L. Husain	M.A., L.L.B., Phd	

R. D. EDUCATION TRUST SANCHALIT
Arts & Commerce College, Mundra.

1. Name Of College : R. D. Education Trust Sanchalit
Arts & Commerce College, Mundra.
2. Establishment Year : 2006
3. Name of Principal : **Jatin H. Trivedi** (Offi)
Degree of Principal : M.Com., B.Ed.
College Contact No. : 02838-222991
Mobile No. : +91 9979798998
Home No. : 02832-230627
4. Particulars of Lecturers as on 6th July, 2007 as under :

No.	Name of Lecturer	Subject	Division	Degree	Tel. No.	Mobile	Home No.
1	Jatin H. Trvedi	Account	Commerce	M.Com., B.Ed.	02838 222991	9979798998	02832 230627
2	Shailesh J. Patel	Hindi	Arts	M.A. M.Phil	02838 222991	9825967106	02771 278107
3	Chintan J. Arya	English	Commerce	M.A. M.Phil	02838 222991	9979797618	02832 240109
4	Deepak R. Kharadi	Gujarati	Arts	M.A. B.Ed.	02838 222991	9909070912	—
5	Kshma P. Dhodlakiya	Sanskrit	Arts	M.A.	02838 222991	9879422506	—
6	J.R. Bajariya (visiting)	Economics	Commerce (Sp. Eco- nomics)	M.Com.	02838 222991	9825679849	02838 224021

શ્રી એડ. એન. પટેલ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ

૧. કોલેજનું નામ : શ્રી એડ. એન. પટેલ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, એમ. એસ. ડબલ્યુ. કોલેજ
૪, સહજાનંદ, કોમર્શિયલ કોમ્પ્લેક્સ, નવી રાવલવાડી, રીલોકેશન સાઈડ, ચાર રસ્તા, ભુજ.
૨. કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : ૨૦૦૬-૨૦૦૭
૩. કોલેજના પ્રિન્સિપાલશ્રીનું નામ : વિરપરિયા કલ્પેશ એસ. (B.R.S.-M.S.W.) (૦૨૮૩૨) ૬૪૫૭૦૧, ૯૪૨૮૦ ૩૧૩૭૪
૪. કોલેજના દરેક પ્રાધ્યાપકશ્રીઓની માહિતી :

નામ	વિભાગ	ડિગ્રી	મોબાઈલ નં.
પટેલ પરેશભાઈ	M.S.W.	B.R.S.-M.S.W.	૯૯૭૯૩ ૭૧૩૩૮
ડાભી જયસુખભાઈ બી.	M.S.W.	B.R.S.-M.S.W.	૯૯૭૯૪ ૯૧૫૬૩
રૂચિબેન ઉપાધ્યાય	M.S.W.	B.Com-M.S.W.	૯૨૯૮૦ ૨૧૪૬૧

શ્રીમતી વી. ડી. ઠક્કર બી. એડ્. કોલેજ

૧. કોલેજનું નામ : શ્રીમતી વી. ડી. ઠક્કર બી. એડ્. કોલેજ, ભારતનગર - ગાંધીધામ (કચ્છ)
૨. કોલેજનું સ્થાપના વર્ષ : ૨૦૦૬
૩. કોલેજના પ્રિન્સિપાલનું નામ : કુ. શૈની રૂપેન્દ્રકૌર જોગીન્દ્રસિંહ (ઇન્ચાર્જ પ્રિન્સિપાલ)
(એમ.એ., એમ.એડ્.), ૯૩૭૬૧૩૨૫૩૯
૪. છેલ્લા છ માસમાં થયેલ કોલેજના આંતરરાષ્ટ્રીય સેમિનાર, વર્કશોપ સમય ઈન્સ્ટિટ્યૂટમાં હાજર અથવા પેપર પ્રેઝન્ટેશનની વિગત : તા. ૧/૦૪/૦૭થી તા. ૩/૪/૦૭ દરમિયાન એજ્યુકેશન ગાર્ડિયન્સ એન્ડ કાઉન્સિલિંગ સેલની રચના માટે રાજેન્દ્ર વિહાર દાદાવાડી, પાલીતાણા ખાતેના રાજ્યના સેમિનારમાં કોલેજના પ્રાધ્યાપકશ્રી ભરતભાઈ પટેલ અને કુ. રૂપેન્દ્રકૌર શૈની ઉપસ્થિત રહેલ છે.

ક્રમ	પ્રાધ્યાપકનું નામ	વિષય	ડિગ્રી	મોબાઈલ નં.
૧	કુ. શૈની રૂપેન્દ્રકૌર જોગીન્દ્રસિંહ	અર્થશાસ્ત્ર, ભુગોળ	એમ.એ., એમ.એડ્.	૯૩૭૬૧૩૨૫૩૯
૨	ભાગવ વજુભાઈ રાવળ	સંસ્કૃત, હિન્દી	એમ.એ., એમ.એડ્.	૯૯૨૫૭૨૪૮૮૯
૩	કૃપાલી વિનોદકુમાર રાવલ	વિજ્ઞાન, ગણિત	એમ.એસ.સી., એમ.એડ્.	૯૯૨૫૪૬૨૨૩૬
૪	નીતિનકુમાર નથુભાઈ ભેટારીયા	નામુ, વાણિજ્ય	એમ.કોમ., એમ.એડ્.	૯૯૭૮૦૦૨૦૩૦
૫	કાલરિયા રિપુલ જયંતિલાલ	નામુ, વાણિજ્ય	એમ.કોમ., એમ.એડ્.	૯૯૭૯૩૪૪૦૭૮